

1 Corĩtu norĩ

Corĩtu norĩ ma, Paru te te ĩrob'ui'ére na'rata zé

Ībaihã wasu'uzé

Paru hã Corĩtu u morĩ wamhã, ma tô 'Re ĩhãimana u'âsi mono mre me na dama rowasu'u. Taha wa, ĩsa'u hã ma tô ĩsimirowasu'u wẽ zarina ĩsazei'wa norĩ hã dasina tahã ni.

Ā ĩbaihã na ma tô Paru hã tãma ãma rob'ui'ére za'ra Corĩtu ãma ĩsazei'wa norĩ ma hã, ni'wam norĩ hã wasété na 're ĩhãimana za'ra mono wasu'u hã te te wapari wa, duré sina 're sipo'o za'ra mono wa, siré ĩsazei'wa nherẽ. Taha wa, ma tô tãma waihu'u za'ra, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhĩb'a'uwẽ norĩ hã ĩ'uwaibaba si 're ĩnomro mono zém na hã.

Paru hã te te tãma rob'ui'ére za'ra wana ré hã, ma tô rob'ui'ére hã tãma me za'ra, Corĩtu norĩ hã Paruhu ma. Taha na ma tô siwi sadanha, tinhimi'ui'ére za'ra na marĩ hã tãma 're ĩhãimana za'ra mono zém na, ro'wa'rudu hã. Capituru 7 ãma hã ma tô Paru hã asa tãma ãma rowasu'u za'ra, te te ĩsadanharĩ za'ra zém na hã. Ma tô duré tãma waihu'u za'ra, ĩsazei'wai mono bâ 'Re ĩhãimana u'âsi mono pẽ'ezani hã romhuri mono bâ te te tãma 're ĩ'apisutu mono zém na hã (capituru 12, 14 ãma hã). Capituru 13 ãma ma tô duré rowasu'u, 're ĩdasisawi za'ra mono zém na hã. Capituru 15 ãma hã te duré rowasu'u, Zezusi hã dá'a nherẽ, sena na apã ĩhãiwa'utuzém na hã, duré taha zarina, wa norĩ zama apã 're ĩwahãiwa'utu za'ra mono zém na hã.

Paru te te ĩdazawizé wasu'u

1 1-2 Wa hã Paru, wa ãma aima rob'ui'ére za'ra wa'wa, Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhĩb'a'uwẽ 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ ma. Wasisãnawã Sotẽni hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa.

'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ma tô ĩpisutu, te te sima ĩwẽzéb zarina, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, 're ĩhãimana mono da, ĩsadawa para. A norĩ wa'aba zama, ma tô te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ĩsib'a'uwẽ si oto ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da, Cristu Zezusihi ãma. Daro mono bâ, uburé Wanhib'apito Zezu Cristuhu ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono norĩ ma zama, wa ãne aima rob'ui'ére za'ra wa'wa. Aiwa, wa tô Wanhib'apito na wa te 're sisi za'ra, simisutu.

3 Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma

zama, ãsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, rowê u'ãsi, ãma 're anomro aba mono da.

'Re ãhãimana u'ãsi mono, tinhoprubzéb zarina, ãwê si te te dama 're ã'anhomri mono zé wasu'u

⁴ 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma, wa 're ãwata u'ãsi, ãwê hã te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono wa, Cristu Zezusihi ãma si oto 're anomro aba mono zéb zarina. ⁵ Cristuhu ãma 're anomro aba mono wa, ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ãwê si te te aima 're sômri za'ra wa'wa. Ma tô duré te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, ãwasu'uwê na dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da, duré 're ãhãimana mono zém na, 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. ⁶ Cristuhu wasu'uwê hã ma tô 're ãsazei pese za'ra wa'aba mo. Taha zarina, te oto asiptete sina ãma 're anomro aba mo. ⁷ Taha wa, Wanhib'apito Zezu Cristu apã we ãmorízéb zô, 're asimipari za'ra wa'aba mono ré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, tinhoprubzéb zarina ãwê hã te te aima 're ãsômri za'ra wa'aba mono zéb zô, aiwi 're rowaptãã za'ra wa'aba mono ô di za oto. ⁸ Wanhib'apito Zezu Cristu te za duré te te 're aipawaptob u'ãsi za'ra wa'wa, asiptete sina ãma 're anomro aba mono da. Nimahã bãtã na za we apã ãmorízéb u, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono tã da, te za te te 're aipawaptob u'ãsi za'ra wa'wa, ti'ab ré Zezusi hã 're udã za'ra wa'aba mono wa, tô taha bãtã na aiwasédé hã te te ai'ãma sa'ra za'ra wa'aba tã da. ⁹ 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã wama umnhasi za'ra di, uburé te te wama 're ã'aropisutu mono zéb zarina, te te wama ãma 're ã'uwaimrami mono zéb da hã. Ta hã ma tô te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ã'ra siré 're anomro aba mono da, Wanhib'apito Zezu Cristuhu siré.

Ãsazei'wa norĩ, siwanhizari 're ãhãimana za'ra mono zé wasu'u

¹⁰⁻¹¹ ãsisãnawã norĩ, Corowihi nhorõwa ãma 're ãhãimana za'ra mono norĩ hã ma tô we ãma aiwasu'u za'ra wa'wa, 're asisada'ãbã u'ãsi za'ra wa'aba mono zém na hã, asiwanhizari ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono zém na hã. Taha wa, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, wa za oto aima ãma roti pese za'ra wa'wa, simisutu ãma 're asisazei pese za'ra wa'aba mono da, asiwanhizari, ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono tã da. Misi haré te za oto 're ãpisutu za'ra wa'aba mo, simisutu asiré ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono da oto. ¹² ãne wa za aima waihu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ me asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono nherê, te ãne dama 're aiwasu'u za'ra wa'aba mo: "Wa norĩ hã Paruhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madãã za'ra." Duré ni'wam norĩ hã te 're siwasu'u za'ra, ãne: "Wa norĩ hã Aporuhu nhimiroti si, wa za wa

te 're 'madâ'â za'ra.” Duré ni'wam norĩ hã te 're siwasu'u za'ra, ãne: “Wa norĩ hã Pedruhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra.” Duré ni'wam norĩ hã te ãne 're siwasu'u za'ra: “Wa norĩ hã Cristuhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'â za'ra.” ãne te dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo, aimreme si'ahâ aba na. ¹³ Tane nherẽ, Cristuhu zazei'wa norĩ hã te oto simisutu 're hâimana za'ra. Siwanhizari ãma 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di. Mare di. E wa hã Paru, wa tô asada ãdâ'â za'ra wa'wa, wedepo'o nnonhi'rãmi na. Mare di. Wa hãĩ õ di. E ãnhisi na ma tô â dawabzuri hã da te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa, Zesusihi nhisi upana. Mare di. Wa hãĩ õ di.

¹⁴⁻¹⁵ Ai'rata 're ãhâimana za'ra wa'aba mono ré, ai'ãma 're ãnhib'a'uwẽ za'ra wa'aba mono da, te ãsima 're aiwẽ za'ra wa'aba mono 'wa'ãhã, ai'ahâ na wa aré â dawabzuri hã te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa, ãnhisi na. Tane nherẽ, ai'ahâ na te aima 're ab'manharĩ aba mono õ di. Crisipu norĩ ma si, wa tô â dawabzuri hã tãma 'manharĩ zahuré, Da'izuhu me. ãne wa, wa tô 'Re ãhâimana u'ãsi mono ãma 're ãwata u'ãsi. Taha wa, a norĩ wa'wa hã ãnhisi na â dawabzuri hã te aima 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mono na, dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di za. ¹⁶ ãne na wa tô duré ãsina po're puru, Esitépanasihi ma zama, â dawabzuri te ã'manharizém na hã. Duré ãsõrõwa ãma ãsiré 're ãhâimana za'ra mono norĩ ma zama, wa tô tãma 'manharĩ za'ra ãsiré. ãma ãpo're pu'u za'ra õ di oto, ni'wam norĩ ãma hã, â dawabzuri te tãma ã'manharĩ za'ra zém na hã. Ta norĩ ma si, wa tô 'manharĩ za'ra. ¹⁷ Â dawabzuri hã te dama 're ab'manharĩ mono da, te te datême ãzatõrĩ õ di, Cristu hã. ãwasu'u'uwẽ si te dama 're wasu'u mono da, ma tô datême ãzatõ. Taha wa, ti'ai ãma danhimirowaihu'u na da te dama 're ãroti za'ra mono nei õ di wa hã, te dama 're ãrowasu'u mono zé hã. Ti'ai ãma danhimirowaihu'u na Cristu te dama 're wasu'u mono 'wa'ãhã, wedepo'o nnonhi'rãmi na dazada ãdâ'ãzé wasu'u hã te aré wapu na dama 're hâimana. Tane 'wa'ãhã, Cristuhu wasu'u'uwẽ hã marĩ dai õ di aré, da te ãma 're saze za'ra mono wa, 'Re ãhâimana u'ãsi mono te te ãma 're ãda'anho'reptui mono da hã.

'Re ãhâimana u'ãsi mono waihu'u pese na rowasu'u

¹⁸ 'Re ãhâimana u'ãsi mono, za te te ã'uprosi za'ra norĩ hã, wedepo'o nnonhi'rãmi na Cristuhu dâ'ãzé wasu'u na te te ãma 're rosa'rata upa za'ra, sima, taré newa. Wa norĩ si uburé 'Re ãhâimana u'ãsi mono te te 're ãwa'anho'reptui mono norĩ si, wa tô wa te 're waihu'u za'ra, Cristuhu dâ'ãzé hã ãpire na hã. Taha wasu'u hã, 'Re ãhâimana u'ãsi mono waihu'u pe, te wasu'u. Taha si waihu'u pese uptabi di, te te 're ãda'anho'reptui mono da hã, Cristu hã dazada

ĩdâ'âzéb zarina. 19 ãne duréihã 'Re ãhâimana u'âsi mono mre me na ãsada wa su'u'wa nhimi'ui'ére hã:

“Ni'wam norĩ hã ãnhimirowaihu'u pese na te 're pawaptob za'ra mono õ nherẽ, tinhimirowaihu'u pese na 'rãwi 're si'madã'ã ze za'ra mono wamhã, wa za ãsimirowaihu'u pese zé hã te tiwi 're a'uprosi, ta norĩ wi, ti'ab ré danhimirosa'rata waihu'u pese na 're ãdahãimana za'ra mono zé hã marĩ dai õ na 'rãwi da te dasina 're ãwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã oto.”

ãne na hã duréihã 'Re ãhâimana u'âsi mono mre me na rob'ui'ére, te wasu'u.

20 Ti'ai ãma danhimirowaihu'u pe hã, tarére 'Re ãhâimana u'âsi mono ma hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ãrob'ui'ére zarina, dama rowahutu'wa norĩ nhimirowaihu'u pe hã tarére duré, tãma hã. Duré danhimiroti waihu'u pese na, 'rãwi da te dasima ãma 're ãroti nhipese za'ra mono zé hã tarére tãma hã. Uburé danhimirowaihu'u pese na dahãimanazé hã wapure di tãma hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono waihu'u pese ma hã. ãne, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tiwaihu'u pese na te te dama 're ã'ab'manharĩ mono zéb zarina, wa tô waihu'u za'ra ni.

21 Tinhimirosa'rata waihu'u pese na ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã sima pisutu, dasi'uihã na danhimirosa'rata waihu'u pese na 'rãwi da te 're waihu'u za'ra mono tõ da, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Zezusi hã dazada ãdã'âzé wasu'u hã, wa te dama 're ãwasu'u za'ra mono hã taré newa te dasima da te ãma 're rosa'rata upai u'âsi za'ra. Tane nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono, ma tô sima pisutu, taha wasu'u na si te te 're anho'reptui mono da, te te sina 're ã'umnhasi za'ra mono norĩ hã. 22 Zudezu norĩ hã marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te 're ã'ab'manharĩ mono zéb zô si, te 're sõpré. Duré zudezu'õ norĩ hã uburé marĩ te te 're ãwaihu'u pese za'ra mono zéb da si, te sima te te 're wẽ u'âsi za'ra. 23 Tane nherẽ, wa norĩ hã Cristu, wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada ãdã'âzé wasu'u si, wa tô wa te dama 're wasu'u za'ra. Tane nherẽ, ma tô taha wasu'uwẽ hã zudezu norĩ hã te te siwi 're wẽõ za'ra. Zudezu'õ norĩ zama ma tô duré te te sima ãma 're rosa'rata upai u'âsi za'ra, taré newa, marĩ da ãhâimana õ newa, ãwasu'uwẽ hã. 24 Ni'wam norĩ si ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te sima 're pisutu za'ra, tinhib'a'uwẽ da, ni'wam norĩ hã zudezu, duré ni'wam norĩ hã zudezu'õ. Ta norĩ si te Cristuhu dã'âzé wasu'u, te te 're wapari za'ra. Tawamhã ãne hã, e marĩ te tãma wasu'u za'ra, Cristu, wedepo'o nhonhi'rãmi na ãdã'âzé wasu'u hã. Danhipai u 'Re ãhâimana u'âsi mono waihu'u pe, te tãma wasu'u za'ra. Duré ãsimiroti wẽ uptabi, te tãma wasu'u za'ra. 25 'Re ãhâimana u'âsi

mono nhimiroti si, danhipai u ïwě uptabi hã tô. Duré danhipai u waihu'u pese uptabi di.

26 Ìsisânawã norĩ, ma'ápé asina aipo're pu'u za'ra wa'aba, 'Re ìhâimana u'âsi mono, tinhîb'a'uwě da, te te 're aipisutu za'ra wa'aba mono õ ré, 're aihâimana 'rata za'ra wa'aba mono zém na. Ai'umro wa'aba na si ma tô asiré norĩ ma, asimirosa'rata waihu'u pese na si, aré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ai'umro wa'aba na si, ma tô asima aipire na aré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ai'umro wa'aba na si, ma tô dama ìpire norĩ 'ra na 're aihâimana za'ra wa'aba mo aré. Ai'ahâ wa'aba na ma tô dama aiwapu na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mo. 27 Tane nherě, ni'wam norĩ hã dama hâimana nhimiza'rese'õ na, ìsazei'õ'wa norĩ te te âma 're ìrosa'rata za'ra mono norĩ hã ta norĩ si ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te sima 're pisutu za'ra, ìsib'a'uwě si 're nomro mono da. E marĩ da, ma tô ta norĩ si te te sima 're pisutu za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Ìsazei'õ'wa norĩ hã simirosa'rata waihu'u pese newa 're ìsi'madâ'â ze za'ra mono norĩ hã, oto sisém na 're hâimana za'ra mono da. Duré ìsazei'õ'wa norĩ ma ìwapu za'ra hã, ma tô duré te te 're pisutu za'ra, ìsib'a'uwě 're nomro mono da. Ìsazei'õ'wa norĩ ma, ìpire za'ra hã oto sisém na 're hâimana za'ra mono da, ma tô dama ìwapu norĩ si te te 're pisutu za'ra, ìsib'a'uwě 're nomro mono da. 28 Ìsazei'õ'wa norĩ ma 're ìhâimana wapu za'ra mono norĩ hã ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're pisutu za'ra, ìsib'a'uwě si 're nomro mono da, ìsazei'õ'wa norĩ te te siwi 're ìwě'õ pese za'ra mono norĩ hã. Ìsazei'õ'wa norĩ ma, pire na 're ìhâimana za'ra mono zé hã te te tiwi 're a'uprosi mono da, ma tô dama ìwapu norĩ si te te 're pisutu za'ra, ìsib'a'uwě si oto 're nomro mono da. 29 E marĩ da, ma tô âne hã te te dama 're ab'manharĩ, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Ni'wam norĩ hã tinhimirosa'rata waihu'u pese na 'râwi ìsõ'a, sina 're wata tõ za'ra mono da, ma tô âne te te dama 're ab'manharĩ, duré dama pire wě te, 'râwi dama sina 're wata tõ za'ra mono da. 30 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina si, te oto Cristu Zezusihi âma 're anomro aba mo. Cristuhu âma si oto 're anomro aba mono wa, te tinhimirowaihu ìwě hã te te aima 're waihu'u u'âsi za'ra wa'wa. Cristuhu dâ'ázém na si, ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'awēsãmri, wawasédé hã te te oto wa'âma 're ì'ab'madâ'â mono õ zarina. Taha zarina si, ma tô duré te te 're wa'apisutu, ìsib'a'uwě si oto tãma 're wahâimana wě za'ra mono da. Taha zarina si, ma tô duré wawasété hawi wa'anho'reptu, sitême te te 're wa'awaibui mono da. 31 Taha wa, wa norĩ hã ìsazei'wa oto 're wanomro mono wa, wato sina 're ìwahâimana za'ra mono zém na dama 're wasiwasu'u za'ra mono wamhã, Wanhib'apito nhimipawaptobzém na si, wa za tô dama 're wasiwasu'u wě za'ra, wato sina 're

ĩwahâimana za'ra mono na hã. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô âne na âma rob'ui'éré:

“Ni'wam norĩ hã to sina oto 're hâimana za'ra mono wamhã, Wanhib'apito te te 're ipawaptob za'ra mono zém na si, te za tô dama 're siwasu'u wẽ za'ra, to sina oto 're ihâimana za'ra mono zém na hã.”

Ãne duréihã ibaihã na âma rob'ui'éré hã.

Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada idâ'âzé wasu'u

2 ¹ Īsisānawã norĩ, ma'ãpé ĩãma aipo're pu'u za'ra wa'aba. Wa hã atême âma ĩmorĩ aba wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã aré dama ĩwaihu'u'õ hã, wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. E tawamhã ĩmreme wapari ze na, 're ĩwapari za'ra wa'aba mono da si, wa tô te ĩsi'ãma 're rosa'rata, ĩnhimiroti wẽ wa, ĩãma 're atob'uzu za'ra wa'aba mono da. Mare di. E ti'ai âma danhimirowaihu'u pese na da te dama 're ĩroti za'ra mono ne, wa tô te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Tanei õ di, ĩnhimirowasu'u hã. **2** Ai'rata 're ĩnhamra aba mono ré, wa tô ĩsima pisutu pese, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ si te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono da, 'Re ihâimana u'âsi mono, Danho'reptui'wa da, Zezusi te te ĩpisudu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na dazada idâ'âzé wasu'u si. **3** Atême âma ĩmorĩ aba wamhã, ĩp'ẽ 'remhã ĩnhib'uware di. Taha wa, wa tô ĩpahi te, rêrê, ĩnhimiromhuri na 'Re ihâimana u'âsi mono ma, te âma 're ĩuwaimrami mono zém na hã te 're 'wanhi'rity mono õ'umhasite. **4** Zezusihi wasu'uwẽ, te aima 're wasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, ti'ai âma danhimirowaihu'u pese na da te dama 're ĩroti za'ra mono ne, te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono õ di, âma 're ĩzaze za'ra wa'aba mono da hã. 'Re ihâimana u'âsi mono p'ẽzani hã tiwaihu'u pese na te te 're ĩaipawaptob za'ra wa'aba mono na si, ma tô sena na 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mo, Zezusihi wasu'uwẽ hã. **5** Taha wa, ti'ai âma danhimirowaihu'u pese zarina, Zezusi hã Danho'reptui'wa na 're saze za'ra wa'aba mono õ di. Mare di. 'Re ihâimana u'âsi mono, tiwaihu'u pese na te te 're ĩaipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ma tô âma 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mo.

'Re ihâimana u'âsi mono waihu'u pese na rowasu'u

6 Ti'ai âma ĩsazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu'u zarina, te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono õ di. Hãwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u na si, wa tô ĩsazei'wa norĩ ma, te tãma 're rowasu'u za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono p'ẽzani te te tãma 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb zarina si, prédub sina âma 're ihâimana za'ra mono norĩ ma hã. Ã hã roti hã ti'ai âma ĩsazei'õ'wa norĩ nhimiroti nei õ di. Daro mono

bâ dama roti'wa norĩ nhimiroti nei õ di. Ta norĩ nhimiroti nhipতেজে হাঁ দারো মনো বা তে তা তিবি 'রে সি'উতোরি'জা'রা. 7 E 'wa iwaihu'u pese nhimiroti, te dama 're iwasu'u mono hã bété. 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã aré dama iwaihu'u'õ si, wa wa hã te dama 're wasu'u u'âsi, iwaihu'u pese zarina isimiroti wẽ uptabi si. Ta hã ma tô aré dawi udâ, da te 're waihu'u za'ra mono tã da a'â, isimiroti wẽ wasu'u hã. Tane nherẽ, te te aropoto mono õ ré, ma tô te te sima 're wa'apisutu siro, iwaihu'u pese siré si oto 're wahâimana u'âsi za'ra mono da, rowẽ uptabi na. 8 Tiwaihu'u pese zarina, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimirowaihu iwẽ uptabi hã te te waihu'u za'ra õ di, ti'ai âma dama roti'wa norĩ hã isazei'õ'wa norĩ hã. Te te waihu'u za'ra 'wa'âhã, Wanhib'apito, danhipai u iwaihu'u pe hã te te siwi wĩrĩ õ di aré, wedepo'o nhonhi'rãmi na hã. 9 Tane nherẽ, ta norĩ hã te te waihu'u za'ra õ di tô. Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô âne na âma rob'ui'ére siro:

“Re ihâimana u'âsi mono zawi pese 'wa norĩ ma, iwẽ hã te te tãma 're i'apisutu mono zé hã, te te tãma âma 're i'awaimrami mono zéb da hã, dasi'uihã na datõmo na da te 're 'madâ'â waihu'u za'ra mono õ di. Duré dapo're na da te 're wapari waihu'u za'ra mono õ di. Duré dapẽ'ẽ na dasi'uihã na da te dasina 're waihu'u za'ra mono õ di, da te dasina âma 're i'awaimrami za'ra mono zéb da hã, 'Re ihâimana u'âsi mono, iwẽ hã tinhib'a'uwẽ norĩ ma, te te 're i'apisutu mono hã.”

Âne duréihã iwasu'u na âma rob'ui'ére, ibaihã na hã.

10 Wama si, ma tô tinhimiroti hã dama iwaihu'u'õ hã te te wama 're awaihu'u, 'Re ihâimana u'âsi mono hã. Tipẽ'ẽzani na si ma tô te te wama 're awaihu'u tô. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani ma si, waihu'u pese di tô, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti te te wama 're i'awaihu'u mono zéb da hã. E marĩ wa. Uburé marĩ hã tãma waihu'u pese wa, Ipẽ'ẽzani ma hã. 'Re ihâimana u'âsi mono, uburé te te sima 're i'aroti mono zé hã dama iwaihu'u'õ hã, tãma waihu'u pese di. Uburé marĩ na 're ihâimana mono zém na zama, tãma waihu'u pese di, Ipẽ'ẽzani ma hã. 11 Ni'wa hã 'rãwi tipẽ'ẽ na tihâimanazém na, te te sima 're i'awaihu'u mono zé hã, e 'wa hã te za imana'rãmi hawim nherẽ, tiwi waihu'u. I'upana nherẽ, da te tiwi waihu'u õ di za, ihâimanazé hã. Marĩ na 'rãwi sima i'rosa'rata'wai ma si, waihu'u pese di, 're ihâimana mono zé hã. Tane duré, 'Re ihâimana u'âsi mono hâimanazé hã Ipẽ'ẽzani ma si, waihu'u pese di. Taha wi hã, ni'wa te te duré waihu'u õ di. 12 Isazei'õ'wa norĩ nhimirosa'rata zarina, oto 're wahâimana za'ra mono õ di, wa norĩ hã. 'Re ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani ré si, wa oto 're wahâimana za'ra, hãwa hawi te te wei watẽme isatõrĩ ré si. Iwẽ hã te te wama

're ĩ'anhomri mono na, wa te 're waihu'u za'ra mono da, ma tō Tipē'ēzani hã wei watēme satōrĩ za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

13 Taha wa, wa norĩ hã ti'ai âma danhimirowaihu'u pese zarina, wa te oto dama 're rowasu'u za'ra mono õ di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani te te wama 're ĩ'aroti mono zéb zarina si, wa oto wa te dama 're rowasu'u za'ra. ĩpē'ē 're, ĩpē'ēzani tãma 're ĩhâimana za'ra mono norĩ ma si, wa ĩsimiroti wē hã wa te tãma 're wasu'u za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hâimanazé wasu'uwē na hã. 14 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani te te wama 're ĩ'aroti mono zé hã, te ĩsazei'õ'wa norĩ hã te te siwi 're wē'õ pese za'ra, taré newa, duré 'rãwi si'uihã na rosa'rada hã te te âma waihu'u pese za'ra õ wa, ta norĩ hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani, ĩpē'ē 're, tãma 're hâimana za'ra mono õ nherē, te te âma 're waihu'u za'ra mono õ di tō. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani na si, te za da te âma 're waihu'u za'ra. 15 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani, ĩpē'ē 're, tãma 're ĩhâimana za'ra mono norĩ si, te oto te te 're waihu'u za'ra, uburé te te tãma 're ĩroti za'ra mono zéb zarina, niha oto 're ĩhâimana za'ra mono zéb da hã. Taha wa, ĩsazei'õ'wa norĩ hã te te oto 're wawaihu'u za'ra mono õ di, aimawi 're wahâimana za'ra mono wa oto. 16 Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tō ãhã wasu'u na âma rob'ui'ére siro, ãne na hã:

“E 'wa hã, Wanhib'apito nhimirosa'rada hã te te tiwi

ĩwaihu'u da bâ bété. E 'wa hã te te duré tãma ĩroti da bâ.”

Ãne duréihã ãhã wasu'u na âma ĩrob'ui'ére hã, Wanhib'apito nhimirosa'rada, dasi'uihã na da te tiwi 're ĩwaihu'u za'ra mono õ zém na hã. Tane nherē, wa tō wa norĩ hã Cristuhu nhimirosa'rada hã waihu'u pese za'ra ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani, wapē'ē 're, oto wama 're hâimana za'ra mono wa, te te wama 're ĩ'awaihu'u mono zém na hã.

**Paru hã Aporuhu me, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma,
te te 're ĩromhuri zahuré mono zé wasu'u**

3 1 ĩsisãnawã norĩ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani, ĩpē'ē 're, tãma 're ĩhâimana za'ra mono norĩ ma si, wa Zezusihi wasu'uwē si, wama ĩpire uptabi si, te tãma 're wasu'u za'ra, dama ĩsa'rese'õ hã. Tane nherē, ai'rata 're ĩnhamra aba mono ré, ãne na te aima 're rowasu'u waihu'u za'ra wa'aba mono õ di. E marĩ wa. ĩsazei'õ'wa norĩ 're ĩhâimana za'ra mono ne, zahadu 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, duré ai'uté hã marĩ te te 're ĩsa'rese za'ra mono õ ne, Zezusihi wasu'uwē hã 're wapari za'ra wa'aba mono nherē, asima 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono õ wa. 2 Ai'uté hã tisai uptabi na 're saihuri waihu'u mono õ wa, te za tina hãiwau si te te 're wapsõmri za'ra. ĩna hã ĩsai uptabi hã te te tãma 're sõmri

waihu'u za'ra mono õ di. Tane, wa tô wa hã roti ãwapure na si te aima 're roti za'ra wa'wa, Zezusihi wasu'uwẽ na hã, zahadu aima pibui prã za'ra wa'aba wa, 're ãwaihu'u pese za'ra wa'aba mono zéb da hã. ãhãna hã bété. Zahadu tô aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ di. ³E marĩ wa. ãsazei'õ'wa norĩ 're ãhãimana za'ra mono zéb zarina, zahadu 're anomro aba mono wa. Taha wa, te zahadu 're asiruiwapari za'ra wa'aba mo, marĩ na. Te duré 're asisada'ãbã u'ãsi za'ra wa'aba mo.

ãne na 're aihãimana za'ra wa'aba mono zé hã, e marĩ te aima wasu'u za'ra wa'wa. Cristu hã 're saze za'ra wa'aba mono õ ré, aiwasété na 're aihãimana za'ra wa'aba mono zé, zahadu 're ãrẽme waihu'u za'ra wa'aba mono õ zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa, ãsazei'õ'wa norĩ 're ãhãimana za'ra mono zém ne hã. ⁴Ni'wam norĩ me asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono nherẽ, te ãne dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo: "Wa norĩ hã Paruhu nhimiroti si, wa wa te 're 'madã'ã za'ra." Duré ni'wam norĩ hã te ãne 're siwasu'u za'ra: "Wa norĩ hã Aporuhu nhimiroti si, wa wa te 're 'madã'ã za'ra." ãne na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, e marĩ te wasu'u. Tô ãsazei'õ'wa norĩ 're ãhãimana za'ra mono zém na, zahadu 're aihãimana wasété za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa.

⁵Tazahã, ãhã zarina si te za wa'ãma 're ãrosa'rata u'ãsi za'ra wa'aba mo. Wa norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma si, wa te 're ãromhuri mono, wa 're wahãimana. ãwasu'uwẽ na, wa te aima 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te oto asina 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mo, Wanhib'apito hã. Ta hã te te wama ãpisutuzéb zarina si, wa wa te tãma 're romhuri pese. Taha da si, wa wa norĩ hã 're wahãimana. ⁶Wa hã Paru, buru na da te dasima 're robdi'i za'ra mono õ ré, da te 're ãrobzuri mono ne, wa tô dawana te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, Cristuhu wasu'uwẽ na hã. Duré, da te 're robzuri mono pari, da te oto 're ãrobdi'i za'ra mono ne, ma tô Aporu hã ãza'u hã te te aima ãma 're rowasu'u wẽ za'ra wa'wa. Tane nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono si waihu'u pese di, te te 're ãaipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã, ãma 're aihãimana prédub za'ra wa'aba mono da, Zezusihi si asina 're umnhasi u'ãsi za'ra wa'aba mono da. Buru na hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono waihu'u pese na si, dama 're ãrowanhipré za'ra mono ne, ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono si te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, ãma 're aihãimana prédub za'ra wa'aba mono da. ⁷Taha wa, robzuri'wa norĩ ne, ãwasu'uwẽ na te te dama 're ãrowasu'u 'rata za'ra mono norĩ hã, pire na 're hãimana za'ra mono õ di. Duré robdi'i'wa norĩ ne, daza'u te te dama ãma 're ãrowasu'u za'ra mono norĩ hã, duré dama pire na 're hãimana za'ra mono õ di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono si, te pire uptabi

na 're hâimana u'âsi, taha si te te 're da'apawapto wẽ mono wa, Zezusihi ne dahâimana prédup sina, oto 're ãdahâimana za'ra mono zéb da hã. **8-9** Robzuri'wa norĩ hã robdil'i'wa norĩ me, tãma 're ãrowanhipré za'ra mono da si, te aiwa simisutu te te 're romhuri za'ra. Tane duré, wa hã ãwasu'uwẽ na te aima 're rowasu'u 'rata za'ra wa'aba mono wamhã, duré Aporu hã ãza'u te te aima ãma 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, aiwa wa tô wa zahuré, wa te wasima 're aiwẽ za'ra wa'wa, ãwasu'uwẽ hã 're waihu'u pese za'ra wa'aba mono da. 'Re ãhâimana u'âsi mono ma si, wa wa zahuré, wa te tãma 're romhuri, aiwa. Taha wa, wa te tãma 're ãromhuri mono zéb zarina, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã wapawa'ã, ãwẽ uptabi na.

Duré daburu hã, e 'wa te hã. E ãma ãromhuri'wa norĩ te hã, buru hã. Mare di. Misire ãtede'wa na te 're hâimana, buru tede'wa hã. Tane duré, a norĩ wa'wa hã ãnhib'a'uwẽ, 're anomro aba mono õ di. Duré Aporuhu nhib'a'uwẽ, 're anomro aba mono õ di. Mare di. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ si, te oto 're aihâimana za'ra wa'aba mo.

Ãne wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, 'ri na. 'Ri hã 'ri'wa norĩ tei õ di. 'Ri tede'wa te, 'ri hã. Tane, a norĩ wa'wa hã wanhib'a'uwẽ, 're anomro aba mono õ di, ãwasu'uwẽ na, wa te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherẽ. E marĩ wa. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ si, oto 're anomro aba mono wa. **10** 'Ri na romhuri'wa norĩ hã 'ri na'rata uimrehẽne, te za siwi 'manha, sipese na. Tane duré wa hã, ãnhimiromhuri wẽ na, wa tô sãna'rata, te aima 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mono na hã, Cristuhu wasu'uwẽ na, 'Re ãhâimana u'âsi mono, tiwaihu'u pese na te te oto 're ãpawapto mono zéb zarina. Duré 'ri na'rada hã da te dasiwi 'manharĩ pari, ãhãiba amo norĩ hã ãsisiwi te te oto siwi ãri ne, tane te duré ni'wam norĩ hã te te aima ãma 're rowasu'u za'ra wa'wa, ãza'u hã. 'Ri na'rata 'manharĩ nhisiwi, da te dasiwi 'ri wamhã, pibui pese na te za dasiwi 'ri ni, marĩ ãwẽ na si. Tane ni'wam norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, pibui pese na te za oto te te dama ãma 're rowasu'u za'ra, ãuwaibaba si. **11** 'Ri'wa norĩ hã, 'ri na'rada te te siwi 'manharĩ wamhã, misire ãwẽ uptabi si te za tô siwi 'manha. Tane duré, misire ãwasu'uwẽ hã te 're hâimana, dawana te aima 're ãwasu'u za'ra wa'aba mono hã, tô õ hã Zezu Cristuhu wasu'uwẽ hã. ãwasu'u aimawi hã 're 'maihâimana mono õ di, da te ãma 're saze za'ra mono wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te ãma 're ãda'anho'reptui mono zéb da hã. **12-13** Ni'wam norĩ hã, 'ri na'rata 'manharĩ nhisiwi te te siwi 'ri wamhã, ãté marĩ hã unhama ro'o na 're ãsi'unhama mono õ na si, te za siwi 'ri, ãwa'ãbã za'ëtẽ na, ãtẽ'ubuzi pré oru na, duré ãtẽ'ubuzi'a prata na, duré ãtẽ waipo na. Áté ãhãiba amo norĩ hã te za marĩ ãwa'ãbã sryyre na si siwi 'ri,

unhama wa ãro'o pese na si, wede na hã, duré du na hã, duré amnho teihi na hã. Tawamhã nimahã na 'ri hã ro'o nherẽ, si'unhama õ wamhã, te za waihu'u za'ra ni, marĩ ãwẽ na si 'ri'wa norĩ hã te te siwi ãmanharĩ na hã. Tazahã si'unhama wamhã, te za marĩ ãwẽ prã na si te te siwi ãmanharĩ na waihu'u za'ra ni. Tane te ni'wam norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ na, ãuwaibaba si te te dama 're rowasu'u za'ra. Duré ni'wam norĩ hã senai'õ na te te dama ãma 're roti za'ra. Tawamhã niwapsi te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã pibu za'ra, Zezusihi wasu'u na te te dama 're ãrowasu'u za'ra mono zé hã, pé tô sena zô. Za da'ãma ãsipo'ozéb ãma, te za pibu za'ra. Tawamhã te za waihu'u za'ra, sena na Cristuhu wasu'uwẽ na te te dama 're ãrowasu'u za'ra mono norĩ hã, duré senai'õ na te te dama 're ãrowasu'u za'ra mono norĩ zama. **14** 'Ri'wa norĩ hã marĩ ãwẽ na si te te siwi 'ri wa, unhama ro'o na zata õ wamhã, 'ri tede'wa hã te za waihu'u, tiwi ãzata õ na hã, tãma 're ãsab u'ãsi mono na hã. Taha zarina, te za 'ri'wa norĩ ma, marĩ ãwẽ hã tãma sômri za'ra, ãwa'rãmi. Tane duré, ni'wam norĩ hã ãwasu'uwẽ na tô sena na te te dama 're ãrowasu'u za'ra mono zém na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, te te waihu'u za'ra wamhã, tawapsi te za ãwẽ hã tãma sômri za'ra ãwa'rãmi, za da'ãma ãsipo'ozéb ãma hã. **15** Duré 'ri'wa norĩ hã marĩ ãwẽ prã na si te te siwi 'ri wa, unhama ro'o na zata wamhã, 'ri tede'wa nhoprubzé hã te te sina uwaimrami za'ra õ di za, 'ri'wa norĩ hã. Te za simini za'ra, 'ri tede'wa nhoprubzé hã. Tane duré, ni'wam norĩ hã taré ãma 're datob'uzu za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwẽ na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ãwẽ hã te te tãma 're sômri za'ra mono õ di za ãwa'rãmimhã, za da'ãma ãsipo'ozéb ãma hã. Ta norĩ hã te za tô simini za'ra. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhoprubzé hã za te te simini za'ra nherẽ, tane nherẽ, te za tô sõ'reptu za'ra, ropipa hawi.

Ãté ni'wa hã 'ri para sãmra ré, te za ãsõrõwa hã ãré ãro. Tawamhã ãté unhama ro'o za'ëtẽ rowi nherẽ, te za watobro rob u, sisõ'reptu da. Tawamhã aré dâ'ã da nherẽ, te za 'rãwi sisõ'reptu. Tane, ni'wam norĩ hã taré ãma 're datob'uzu za'ra mono da, Cristuhu wasu'uwẽ na te te dama 're ãrowasu'u za'ra mono norĩ hã, ropipa u si'aba'rẽ da nherẽ, te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã sõ'reptu za'ra, Cristuhu zazei'wa 're hãimana za'ra mono wa. Tinhoprubzé hã za te te tãma sômri za'ra dai õ nherẽ, te za tô ta norĩ hã sõ'reptu za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. **16** Duréihã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb 're, ma tô õ hã dama 're hãimana, 'ri ãwẽ uptabi wa. Tane te oto aipẽ'ẽ 're, ai'ãma 're sõrõwa za'ra wa'wa. ãpẽ'ezani hã te oto aipẽ'ẽ 're, 're sãmra u'ãsi za'ra wa'wa. E ãne hã 'rãwi asina waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. **17** 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã tite da si, ma tô sima pisutu, ti'ai ãma ãsõrõwa 're, 'ri 're

wa'wa hã siwaprosi ãma 're hâimana mono da, wẽ uptabi na. Tane ma tô duré a norĩ wa'wa hã aipisutu za'ra wa'wa, ãsib'a'uwẽ si oto 're anomro aba mono da, taha ãma si 're aihâimana wẽ u'âsi za'ra wa'aba mono da. Taha wa, ni'wam norĩ hã apâ te te 're aiwaseté za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono si te za ta norĩ hã te te 're a'uprosi.

18 A norĩ wa'wa hã aihâimanazé senai'õ na, taré 'râwi asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za. Ni'wam norĩ hã asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, te rosa'rada hã te te si'ãma 're upa za'ra, waihu'u pese newa, ti'ai ãma ãsazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu'u pese si te te 're waihu'u za'ra mono nherẽ, te te sima 're ãruiwapari za'ra mono hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti ãwẽ uptabi hã ta norĩ hã te te 're waihu'u za'ra mono õ nherẽ, te 'râwi waihu'u pese newa, te te si'ãma 're rosa'rata upa za'ra, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Taha wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti ãwẽ uptabi zô si, te za asima 're asõpré u'âsi aba mo, asimiza'rese sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. ãsazei'õ'wa norĩ hã asimiza'rese ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono newa, te za te te ai'ãma 're rosa'rata upa za'ra wa'wa. Tane nherẽ, te za tô 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mo, asimiza'rese sina. **19** Ti'ai ãma ãsazei'õ'wa norĩ hã tinhimirowaihu hã te te sima 're ãruiwapari u'âsi za'ra mono hã, taré 'Re ãhâimana u'âsi mono ma hã. Duréihã ma tô ãne na ni'wa hã 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma rob'ui'ére siro, ãbaihã na hã:

“Re ãhâimana u'âsi mono hã te ãsazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu'u na 're ãhâimana za'ra mono norĩ ma, te te tãma 're rob'manharĩ za'ra, tinhimirowaihu'u pese na, 'râwi 're sisimini za'ra mono da.”

20 Apito Dawi hã ma tô duré ãne na ãma rob'ui'ére siro, duréihã:

“Inhib'apito ma si, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma si, waihu'u pese di, ti'ai ãma ãsazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu hã marĩ da, ãhâimana õ na hã. Taré tãma hã, ãsazei'õ'wa norĩ nhimirowaihu hã.”

Ãne duréihã apito Dawihi nhimi'ui'ére, 'Re ãhâimana u'âsi mono wasu'u na hã. **21-22** Ni'wam norĩ hã asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono hã te sina 're wata za'ra mono sina, te te sima 're nharĩ za'ra, ãne: “Paruhu nhimiroti si, wa za wa norĩ hã wa te 're 'madâ'ã za'ra, uburé rowahutu'wa norĩ nhimiroti nhipai u, wẽ uptabi wa.” Ni'wam norĩ hã te duré ãne te te sima 're nharĩ za'ra: “Wa norĩ hã Aporuhu nhimiroti si, wa za wa te 're 'madâ'ã za'ra, uburé rowahutu'wa norĩ nhimiroti nhipai u, wẽ uptabi wa, wama hã.” Ãne na 'râwi asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Wa hã Paru, duré Aporu, duré Pedru, duré uburé wasiré rowahutu'wa norĩ zama, simisutu wa

wasiré wa te aima 're romhuri za'ra wa'wa, Zezusi hã 're ãsazei pese za'ra wa'aba mono da si. Uburé marĩ hã ti'ai ãma 're ãhãimana za'ra mono hã, te aima 're hãimana za'ra wa'wa. Aihãiba ré ré, 're aihãimana za'ra wa'aba mono zé hã te duré aima 're hãimana za'ra wa'wa, Zezusi hã si 're anomro aba mono zéb da hã. 'Re atãã za'ra wa'aba mono zé hã, te duré aima 're hãimana za'ra wa'wa. ãhãna uburé marĩ hã ai'ãma 're ãromhãimana za'ra wa'aba mono zé hã, te aima 're hãimana za'ra wa'wa, za ai'ãma 're ãromhãimana za'ra wa'aba mono zéb zama, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te aima 're ãpisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina, Zezusi hã si 're sazei pese za'ra wa'aba mono da. ãne te uburé marĩ hã aima 're hãimana za'ra wa'wa, ãsazei'wa norĩ ma hã. ²³ Duré a norĩ wa'wa hã te Cristuhu ma si 're aihãimana za'ra wa'aba mo, ãsib'a'uwẽ na hã. Ta hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te pisutu wa, ma tô wei mo ti'ai u, Danho'reptui'wa da hã. Taha wa, Cristuhu nhib'a'uwẽ na si, te za asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mo. Wanhib'a'uwẽ na, asima 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di za.

Paru hã, Cristuhu zadawa wasu'u'wa na dama ãsiwasu'uzé wasu'u

4 ¹ Wa hã Paru, duré Aporu, duré ni'wam norĩ me, wa Cristuhu ma si, wa te 're romhuri za'ra. ãwasu'uwẽ hã dama ãwaihu'u'õ hã, ãuwaibaba si, wa te dama 're wasu'u za'ra mono da, ma tô wapisutu za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Taha na si, wanhimromhurizé hã. Taha wa, te za ãne na si wa'ãma 're ãrosa'rata za'ra wa'aba mo. ² Ni'wa hã ãsibro, da te tãma 're 'madãã mono da, te te sima da'maipisutu wamhã, e niha ãhãimanazé hã za, tãma ãrob'madãã'wa da hã. ãsib'apito ma, tãma umnhasi na, te za te te tãma 're rob'madãã wẽ, te te wẽsãmri da. ³ Wa hã bété. 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, ã'umnhasi na, wa tô te dama 're rowasu'u, Cristuhu wasu'uwẽ na hã. Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã ã'umnhasi na ãwasu'uwẽ na te dama 're ãrowasu'u mono na asiwi ãwaihu'u aba zéb zarina, asiwi ãwẽsãmri aba zõ, ãsina 're ãnhimnhasi mono õ di. Mare di. Duré ni'wam norĩ hã te te siwi ãma ãwaihu'u za'ra zõ, ãsina 're ãnhimnhasi mono õ di. ãzama, 're ãsi'umnhasi mono na, ãwasu'uwẽ hã te dama 're ãwasu'u mono na hã 'rãwi ãsi'uihã na ãsiwaihu'u da hã, mare di. ⁴ ãhãna hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono wi, te ãma ãupazém na hã marĩ õ di, ãnhimirosa'rata 'remhã oto. E taha zarina, tãma ã'umnhasi sina, ãwasu'uwẽ te dama 're ãwasu'u mono zé, te wasu'u. Mare di. Wanhib'apito si te za ãwaihu'u, tãma ã'umnhasi na hã, duré tãma ã'umnhasi õ na hã. ⁵ Taha wa, bãtã na, Wanhib'apito uburé za te te ãda'awaihu'uzé wana, asiwi ãwaihu'u aba zarina, asiwi ãwẽ'õ za'ra wa'aba da, asima ããma 're rosa'rata

za'ra wa'aba mono õ di za, Wanhib'apito apâ wei morĩ õ ré hã. Ni'wam norĩ zama asiwi ïwaihu'u aba zéb zarina, asiwi wẽõ za'ra wa'aba da, asima ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, bātâ na Wanhib'apito za da'ãma ïsipo'ozé wana. Taha si te za dawĩ a'upsibi nhamra oto sō'awi, uburé dapẽ'ẽ 're, 'rãwi da te dasima 're ïrosa'rata za'ra mono zé hã. Marĩ hã barana, da te 're 'madâ'â za'ra mono da, da te 're ïuiwẽ za'ra mono ne, te za Wanhib'apito hã sō'awi oto dawĩ a'upsibi nhamra, uburé marĩ hã da te 're 'manharĩ za'ra mono da, da te dasima 're ïwẽ za'ra mono zém na, danhimirosa'rada hã. Tawapsi te za 'Re ïhâimana u'ãsi mono hã wasu'u wẽ za'ra ni'wam norĩ hã, ti'ab ré tihâimana wẽ zém na te te tãma ãma 're uwaimrami za'ra mono wa, te te 're ï'awaihu'u mono zéb zarina.

6 ïsisãnawã norĩ, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, wa tō ãne na aima ïsiwasu'u za'ra wa'wa ïhâimanazém na hã, Aporuhu hâimanazém na zama. 'Re ïhâimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére zarina si, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, wa tō ãne na aima roti za'ra wa'wa, wasiré rowahutu'wa norĩ hã tisiré norĩ nhimiroti nhipai u, wẽ uptabi newa, ta norĩ niwĩ 're aihâimana za'ra wa'aba mono wẽ te, asina 're aiwata za'ra wa'aba mono tō da. **7** E asiré norĩ nhipai u 're aihâimana pire za'ra wa'aba mono bâ, te bété ãne na 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mo. E marĩ te aré aima 're hâimana za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'ãsi mono te te aima 're sômri za'ra wa'aba mono õ 'wa'âhã. Marĩ ïwẽ hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ di aré. Uburé ïwẽ hã 'Re ïhâimana u'ãsi mono nhoprubzéb si, te oto aima 're hâimana za'ra wa'wa. E marĩ wa, te bété asina 're aiwata za'ra wa'aba mo, uburé marĩ ïwẽ hã aima 're ïhâimana za'ra wa'aba mono hã, 'Re ïhâimana u'ãsi mono nhoprubzéb õ newa, aihawim na aima 're wairébé aba mono newa.

8 A norĩ wa'wa hã, 'Re ïhâimana u'ãsi mono, Tipẽ'ẽzani na rowẽ te te aima 're ïpisutu za'ra wa'aba mono zô, aiwi sô 're ïrowaptâ'â za'ra wa'aba mono õ na, te 'rãwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mo, dasa hã da te 're huri mono wa, da te 're ï'mahâpãrĩ pese za'ra mono ne. E ãne bâ, te 'rãwi asi'ãma 're ïrosa'rata ze za'ra wa'aba mo. Danhibro pese wa, marĩ zô dawĩ 're ïrowaptâ'â za'ra mono õ ne, te asina 're aiwata za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'ãsi mono, Tipẽ'ẽzani na rowẽ te te aima 're ïpisutu za'ra wa'aba mono zô, aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono õ newa. Ti'ai ãma danhib'apito norĩ hã tinhib'a'uwẽ norĩ ma, pire na 're ïhâimana za'ra mono ne, te asiré ïsazei'wa norĩ ma aipire na 're aihâimana za'ra wa'aba mono na 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mo, wa norĩ hã 'Re ïhâimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã danhib'apito norĩ ne wapire na 're wahâimana za'ra mono õ nherẽ. E ãne hã ï'uwaibaba bâ. Wẽ di tō. Tane hã aima wẽ za'ra wa'aba ze te bâ, taha na si 're aihâimana

za'ra wa'aba mono, aipire na ãsazei'wa norĩ ma ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Niha hã 'wa'âhã, wa aré wa norĩ zama wapire na asiré 're wahâimana za'ra wa'wa, uburé ãsazei'wa norĩ ma hã. **9** Wa norĩ hã Zesusihi zadawa wasu'u'wa na dama 're ãwahâimana za'ra mono hã, ãsazei'wa norĩ ma, wawapure na damana wawi taré 're ãwahâimana za'ra mono da si, ma tô te te 're wa'apisutu. Wa hã ãne na wa tô rosa'rata na hã ãsina waihu'u. Ni'wam norĩ hã marĩ te te 're ãmanharĩ wasété za'ra mono zéb zarina, te za da te dasima ãma 're roti za'ra, dasisõ'a da te 're simroi mono wa, ãma 're dawa'ê za'ra mono da. Tane duré, wa norĩ hã sõ'awi wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te 're wa'apisutu, da te dasiwi 're wawê'õ za'ra mono wa, uburé dasisõ'a wa'ãma 're dawa'ê za'ra mono da nherê, duré hãwi ãma 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, romhuri'wa norĩ nho'a zama. **10** Cristuhu wasu'uwê na si, wa te dama 're rowasu'u za'ra mono wa, te ãsazei'õ'wa norĩ hã wanhimiza'rese'õ na 're ãwahâimana za'ra mono na te te wa'ãma 're rosa'rata upa za'ra. E a norĩ wa'wa hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti, wanhipai u aima waihu'u pese za'ra wa'aba bâ, te ãne hã 'rãwi asimirosa'rada hã asi'ãma 're ãmanharĩ za'ra wa'aba mo, Cristuhu ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono na. Duré wa norĩ hã ãsazei'õ'wa norĩ ma, wawapure na 're ãwahâimana za'ra mono na, te ta norĩ hã te te wa'ãma 're rosa'rata za'ra. E a norĩ wa'aba si, tãma aipire za'ra wa'aba bâ, te bété 'rãwi ãne na asi'ãma 're ãrosa'rata za'ra wa'aba mo. Duré wa norĩ hã dama wawapure na 're ãwahâimana za'ra mono na, da te wa'ãma 're rosa'rata za'ra mono wa, da te dasiwi 're wawazéb za'ra mono õ di. Até a norĩ wa'aba si, da te 're aiwazé pese za'ra wa'aba mono na, te 'rãwi asi'ãma 're ãrosa'rata ze za'ra wa'aba mo. E ãne hã ãuwaibaba. **11** Wa norĩ hã bété, ãwasu'uwê na si, wa te dama 're ãrowasu'u za'ra mono norĩ hã. E niha ãhãna wahâimana za'ra zé hã. Nimomo 're wanomro mono wamhã, wa za tô mra hã wa te 're sépata za'ra, 'rubu zama. Wa'uza hã'ratare ré si, wa za tô 're wanomro. Te za duré da te 're wahã za'ra, danhib'rata na, da te 're ãwa'ruiwapari za'ra mono zéb zarina. Daro mono bâ 're wanomro mono ré, 're ãwanhimi'wara mono zéb da, da te wama 're pisutu za'ra mono õ di za. Hãwi si, wa za 're wanomro u'âsi. **12** Wahâimanazéb da hã, wawasutu nherê, wa wanhib'rata na wa te 're romhuri pese za'ra. Duré da te wa'ãma 're wasété za'ra mono nherê, wa da'ãma 're wamreme zusi u'âsi, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, ãwê hã te te dama 're anhomri mono da. Duré da te wama 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherê, wa wanhiptete na õhõ ãma si 're wahâimana za'ra, asa wa te dama ãma 're wa'rãmi za'ra mono ãna. **13** Duré da te dasima 're wawasuu wasété za'ra mono nherê,

wa wamreme wẽ na si, wa te dama ãma 're wa'rãmi za'ra, wawaimri na. Duré, ropru hã da te dasiwi 're ãsa'wari za'ra mono ne, te da te dasiwi 're wawẽ'õ pese za'ra. ãne 're ãwahãimana za'ra mono zé hã, ãhãna hã.

14 E ãne na te aima ãroti za'ra wa'aba zé ma, asiséb za'ra wa'aba da, wa tô ãne na aima ãma rob'ui'ééré za'ra wa'wa. Mare di. Taha dai õ di. Taré ãnhimiroti hã waihu'u pese za'ra wa'aba da, wa ãne na aima ãma rob'ui'ééré za'ra wa'wa, ã'ra ne oto ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, ãma asawi uptabi za'ra wa'aba wa. 15 Áté da'ahã na te oto da te aima 're roti u'ãsi za'ra wa'wa, Zezusihi nhimiroti wẽ na hã, taha na si ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da. Da'ra hã da te dasisô 're ãmadã'ã pese za'ra mono ne, te ta norĩ hã te te 're ai'madã'ã pese za'ra wa'wa, Zezusi hã 're rẽme za'ra wa'aba mono tã da. Tane nherẽ, ãsiwaprosi wa aimama uptabi aba ne, aima 're ãhãimana za'ra wa'wa. ãwasu'uwẽ na te aima 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, Cristu Zezusi hã 're saze za'ra wa'aba mono wa, wa oto aimama uptabi aba ne, 're ãhãimana, da'ra hã damama nhimirohmuri hawi, dama 're ãpoto za'ra mono ne. 16 Taha zarina, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, Cristuhu nhirã zarina 're ãmorĩ wẽ ne, oto 're anomro wẽ wa'aba mono da, aima ãma 're ãsisanho za'ra wa'aba mono zéb zarina. 17 Taha da, wa tô Timotiu hã atẽme satõrĩ za'ra wa'wa, te te ãma 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. Ta hã ã'ra ne, oto ãma 're hãimana mono wa, ãma sawi uptabi di duré. Ta hã te Wanhib'apito si te te 're 'madã'ã pese, tiwi sipi'rai ãna. Ta hã atẽme wisi aba wapsi, te za Cristu Zezusihi ãma si 're ãhãimana mono zém na ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, daro mono bã ãsazei'wa norĩ hã 're ãsi'rã'õtõ mono norĩ ma, te 're ãroti mono zém na zama.

18 Ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti na, ãnhipai u te te 're ãwaihu'u pese za'ra mono na, ma tô 'rãwi 're si'madã'ã pire za'ra, asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Taha wa, ta norĩ ma ãpahi za'ra newa, ma tô ããma rosa'rata za'ra, atẽme wa'aba, za ãma ãmorĩ su'u õ na hã. Taha zarina, ma tô duré 'rãwi sina 're wata za'ra. 19-20 Tane nherẽ, Wanhib'apito te te ãma pisutu wamhã, wa za tô ãma atẽme ãmorĩ su'u za'ra wa'wa, romhutu na. Ni'wam norĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ 're nomro mono wamhã, timreme nhipese na Cristuhu wasu'uwẽ na te te dama 're rowasu'u za'ra mono õ di za, da te 're wapari ze za'ra mono da. 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ezani, tiwaihu'u pese na te te 're ãpawaptob za'ra mono zém na si, te za te te 're dapawaptob za'ra, da te ãma 're saze za'ra mono da. Taha zarina si, te za ãma 're hãimana wẽ u'ãsi za'ra, ta norĩ hã.

Taha wa, ãma atẽme ãmorĩ za'ra wa'aba wamhã, wa za ãsina aiwaihu'u za'ra wa'wa, aiwaihu'u pese na 'rãwi 're asi'madã'ã ze za'ra wa'aba mono norĩ hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ezani, tiwaihu'u

pese na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina, sena na 're idapawaptob za'ra wa'aba mono na, wa za duré ãsina aiwaihu'u za'ra wa'wa, sena na ãma 're idapawaptob za'ra wa'aba mono õ na zama. Asina 're aiwata za'ra wa'aba mono sina, aiwaihu'u pese na dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono zép si, te waihu'u tõ da, wa za ãma atême ãmorĩ za'ra wa'wa, sena na 'Re ãhâimana u'âsi mono pẽlẽzani nhimipawaptobzéb zarina, 're aihâimana za'ra wa'aba mono na si, 'râwi te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, ãsi'uiahã na. ²¹ ãne, wa tô aima ãma roti za'ra wa'wa. Tawamhã, e ma hã te za asima ãwẽ za'ra wa'wa. Atême ãma ãmorĩ aba wamhã, e da'ra, da te 're ãhã za'ra mono ne, wa za ãmreme na aihã za'ra wa'wa, ãnhimiroti hã 're wapari za'ra wa'aba mono õ 'ru te. Até wa za tô aihã za'ra wa'wa, aihâimanazém na 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ wamhã. E ãhâimanazém na atãma na wa za aima ãhâimana za'ra wa'wa, ãnhimizawi pese zéb zarina, ãnhimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono wẽ te. Ma'ãpé, 'râwi oto asi'uiahã na asima pisutu za'ra wa'aba, niha 're anomro aba mono zéb da hã.

Aibã hã ãsazei'wa norĩ wazari, 're ãmaiãhãimana wasété mono zé wasu'u

5 ¹ Airom hawimhã, wa tô aiwasu'u wasédé hã wapari za'ra wa'wa, ni'wa hã asiré wa'aba nherẽ, pi'õ na hãimana wasété na 're ãhãimana mono na hã. Ta hã ma tô, u, timama mro hã ti'ã. Taha wa, te oto siré 're hãimana zahuré. ãne hã wasété uptabi di, 'Re ãhãimana u'âsi mono ma hã. ãsazei'õ'wa norĩ hã 're hãimana wasété uptabi za'ra mono nherẽ, ta norĩ ma zama, wẽ za'ra õ di, ãne hã. Tane nherẽ, te asiré ãsazei'wa hã dame 're 'maiãhãimana wasété, aibã hã. ãne hã wasété uptabi di. ² 'Re ãhãimana u'âsi mono nhimiroti hã aima ãwaihu'u pese za'ra wa'aba na, 'râwi 're asi'madã'ã ze za'ra wa'aba mono nherẽ, e marĩ wa, asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba õ di bété, asõ'a za'ra wa'aba, aibã tina waptém na ãsipsaihuri hã. Aibã hãimana wasété zarina, aiwi ãrobzei'õ za'ra wa'aba na, te aré asiwaihu'u za'ra wa'wa, asiré ãsazei'wa 're hãimana mono wa. Taha zarina, te aré tiwi ãrosawi za'ra wa'wa, rowahutu u asiré 're hãimana aba mono tõ da oto. E ãne hã tiwi sizãri za'ra wa'aba õ di bété. ³⁻⁵ Wa hã ai'rata ãnhamra aba õ nherẽ, wa tô romhã hawim nherẽ, te ãma 're rosa'rata u'âsi, aibã 're ãhãimana wasété mono ãma hã. Tane nherẽ, ai'rata ãnhamra za'ra wa'aba ne, wa za aima ãma roti za'ra wa'wa. ãne wa tô waihu'u, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para. Taha wa, te za misi bãtã na asi'rã'õtõ 'wa, aibã zada. Tawamhã asiré sébré aba wamhã, ãnhimirosa'rata zarina, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, te za aibã ãwasédé hã asiwi ãsa'rúi wa'wa a'ã asisiti, Satanasihi ma, ta hã te te tãma 're rob'manharĩ

wasété mono wa, robzei'õ te te sina waihu'u da, tiwasédé hã te te oto rême pese da, tihâimana wasété na ãsiwaihu'uzém na hã. ãne da, te za asiwi ãsa'rúi wa'wa a'â, Satanasihi ma, Wanhib'apito hã nimahã bâtã na apã wei morĩ wapsi, te te sõ'reptu da.

⁶ Aiwaihu'u pese na 'rãwi asina 're aiwata za'ra wa'aba mono zé hã, e wê di. Wê õ di. ãne, wa za aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa, asina ãwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. ã'u'ětê wapuzé hã syryre na te za da te ãma 're wazari za'ra, ãduptobzéb da hã, ã'u'êne hã. Syry na da te ãma 're wazari za'ra mono nherê, sa'ětê di za oto, ã'u'êne hã. Tane duré, aibã hã tiwasédé te te 're ãmanharĩ mono hã misi nherê, te za asiré ãsazei'wa norĩ hã ãma 're hãimana wasété za'ra, te te ãma 're sasõmri za'ra mono wa, ãwasété na hã. E ãne hã zahadu aima pibui prã za'ra wa'aba di bété. ⁷⁻⁸ ãne, wa za duré aima ãma romnhimiré'é za'ra wa'wa. 'Re ãhãimana u'ãsi mono, zudezu norĩ hi'rata norĩ hã Ezitu hawi te te ãsõ'reptu za'ra zém na, 're sipo're pu'u za'ra mono da, tisa te te 're huri mono wamhã, te za ã'u'ětê wapuzé hã rob u te te 're sa'ra a'â, 'ri mono bã, 'ri para 're ãsimi'wara mono hã. Taha zarina, te za ã'u'ětê duptoio'õ na si tisa hã te te 're huri, Pascowa na dato nhisizém na hã. Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za aiwasédé hã oto 're ãrême pese za'ra wa'aba mo, 're aipoto téb za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ã'u'ětê wapuzé hã rob u da te dasisiti 're ãsani za'ra mono ne.

Zudezu norĩ hã, Pascowa na tisa te te 're huri mono wamhã, ãhi'rata norĩ ma, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, tinhimihãzé te te tãma ãba'a za'ra zém na, ãma 're sipo're pu'u za'ra mono wamhã, te za ãma 're toi u'ãsi za'ra. Tane ma tô duré Cristu hã wazada dêrã, wawasédé hã te te wama 're ã'apari mono da hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Taha wa, zudezu norĩ hã Pascowa na tito te te 're ãmanharĩ za'ra mono ne, wa za oto wa norĩ zama 're watoi u'ãsi za'ra, Cristuhu ãma si oto 're wanomro mono wa. Zudezu norĩ hã ã'u'ětê wapuzém na tisa te te 're huri mono õ di, Pascowa na tito te te 're manharĩ za'ra mono wamhã. ã'u'ětê duptoio'õ na si, te tisa hã te te 're huri. Tane, wa norĩ hã wasiré ãsazei'wa norĩ hã, wa za wahãimanazéb 'rada ãwasédé hã wa te 're rême pese za'ra. Wawasédé hã oto wa te 're manharĩ za'ra mono ãna, wa za 're wahãimana wê u'ãsi za'ra, wanhimirosa'rada hã sena na si, duré wahãimanazé sena na si.

⁹ ãne wana ré, ãnhimi'ui'ére na, wa tô aré aima roti pese za'ra wa'wa, aibã norĩ, pi'õ na tiwasédé te te 're ãmanharĩ za'ra mono norĩ ãma 're asapa'a za'ra wa'aba mono tõ da, duré pi'õ norĩ, aibã na tiwasédé te te 're ãmanharĩ za'ra mono norĩ ãma 're asapa'a za'ra wa'aba mono tõ da. ¹⁰ ãne na te aima roti za'ra wa'aba wamhã, ãsazei'õ'wa norĩ ãma, te aima roti za'ra wa'aba õ di, dahãiba na dawasédé, da te 're ãmanharĩ za'ra mono norĩ ãma hã. 'Re simarĩ

ahâ za'ra mono da, danhibrom na te te 're ãda'ruiwapari za'ra mono norĩ ãma, te aima roti za'ra wa'aba õ di, duré danhibrom na dawĩ 're ãsipsaihuri za'ra mono norĩ ãma, duré 'Re ãhâimana u'ãsi mono upana romhãiba 'manharĩ ãma 're ãwata za'ra mono norĩ ãma. Ta norĩ nhiti 're aihâimana za'ra wa'aba mono tõ da, te aima roti za'ra wa'aba õ di, ãsazei'õ'wa norĩ nhiti. Mare di. Uburé ãsazei'õ'wa norĩ nhiti 're aihâimana waihu'u za'ra wa'aba mono õ di tõ. ¹¹ ãne si, wa tõ aima roti za'ra wa'wa, ni'wam norĩ hã Zezusihi zazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono nherẽ, 're hâimana wasété za'ra mono wamhã, ta norĩ hâimanazém na ãma 're asapa'a za'ra wa'aba mono tõ da. Áté ãsazei'wa na dama 're siwasu'u za'ra mono nherẽ, te pi'õi hãiba na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra, aibã wamhã. Duré pi'õi wamhã, áte aibã hãiba na te tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra. Duré áte 're simarĩ ahâ za'ra mono da si, te danhibrom na te te 're da'ruiwapari za'ra. Duré áte 'Re ãhâimana u'ãsi mono upana, te romhãiba 'manharĩ ãma si 're wata za'ra. Duré áte dawasédé hã taré te te da'ãma 're ãsa'ra mono na, te ta norĩ hã te te dama 're rowasu'u wasété za'ra. Áte ázezei'wa te duré 're hâimana za'ra. Áte danhibrom na te duré dawĩ 're sipsaihuri za'ra. ãne hã ni'wam norĩ hã zahadu tihâimana wasété na 're hâimana u'ãsi za'ra mono nherẽ, asiré ãsazei'wa na aima 're siwasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, ãhâimanazém na ãma 're asapa'a za'ra wa'aba mono õ di za. Duré nimahã bãtã na ãsiré 're asaihuri aba mono da hã, mare di za.

¹²⁻¹³ Wa norĩ hã wasiré ãsazei'wa norĩ hã, ãsazei'õ'wa norĩ hâimanazé, wa te wasiwi 're waihu'u za'ra mono wa, wa te wasiwi 're ãwẽ'õ za'ra mono da hã, 'rãwi 're wasipisutu za'ra mono õ di za. Mare di. 'Re ãhâimana u'ãsi mono si, te za Zezusihi zazei'õ'wa norĩ hã te te 're awaihu'u, te te siwi 're ãawẽ'õ mono da hã. E tawamhã, ni'wam norĩ hã rowahutu u asiré 're asi'rã'õtõ aba mono nherẽ, marĩ ãwasédé hã te te 're ãmanharĩ za'ra mono zéb zarina, asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za. Te za tõ asiwi 're ãwẽ'õ za'ra wa'aba mo, asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa. Duréihã 'Re ãhâimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tõ ãne na ãma rob'ui'éré, ãbaihã na hã:

“Ni'wam norĩ hã 're nomro wasété mono wamhã, te za oto asisiti tãma 're ãrob'ru za'ra wa'aba mo, asiré wa'aba 're hâimana za'ra mono tõ da.”

ãne duréihã ãma rob'ui'éré hã.

ãsazei'wa norĩ hã sisada 're ãhâimana za'ra mono zé wasu'u

6 ¹ Ni'wa hã asiré ãsazei'wa nherẽ, marĩ hã te te aiwi 're 'mai'manharĩ wasété aba mono wa, sada 're ai'maihâimana aba mono wamhã, e ãsazei'õ'wa norĩ u, te za 're ãsimroi wa'aba mo, marĩ

te te aiwi 're t̃manharĩ wasété aba mono zém na, tãma 're wasu'u za'ra wa'aba mono da, dama rowairébé'wa norĩ ma. Mare di. T̃uwaibaba õ di. 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ u si, te za 're isimroi wa'aba mo, ta norĩ si te te 're waihu'u za'ra mono da, marĩ hã te te aiwi 're t̃manharĩ wasété aba mono zém na hã, tãma 're wasu'u za'ra wa'aba mono da. **2** Apto'oré si, da'ãma isipo'ozéb ãma, wa norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ norĩ hã, Cristuhu siré, wa za wapire na dama rowairébé za'ra ni, 're idahâimana wasété za'ra mono zém na hã. Oro ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba za. ãne hã Cristuhu siré, wapire na za wa te dama rowairébé za'ra wamhã, e tawamhã ti'ab ré, marĩre hã asiré isazei'wa norĩ wi 're 'mai'manharĩ wasété aba mono wa, asisada 're ai'maihâimana aba mono wamhã, e aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ di bété, t̃uwaibaba tô sena asima ãma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã, marĩ asiwi 're t̃mai'manharĩ wasété aba mono zém na hã. ãne hã tô aima waihu'u pese za'ra wa'aba di, ãma 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. **3** Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono ma, hãiwa ãma romhuri'wa norĩ hã tiwi isipizari za'ra hã, wa za duré wapire na tãma rowairébé za'ra ni isiré, za da'ãma isipo'ozéb ãma hã. E ãne hã zahadu aima pibui prã za'ra wa'aba di bété. Taha wa, ti'ab ré, marĩ wa, wasisada 're wahâimana za'ra mono wamhã, wa za wawaimri wa te wasima 're rowaihu'u za'ra, apã wama 're rowẽ za'ra mono da. ãne wamhã, wa za tô wa te wasina ãma 're uwaimrami za'ra, wasima. **4** Taha wa, marĩ hã asiré isazei'wai wi 're 'mai'manharĩ wasété aba mono wa, asisada 're ai'maihâimana aba mono wamhã, e marĩ wa, te isazei'õ'wa norĩ u 're asisimroi wa'aba mo, ta norĩ si aiwasété na te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da hã, ta norĩ hã asiré isazei'wa na 're hâimana za'ra mono õ nherẽ, dawasété na dawaihu'u'wa norĩ hã. **5** Inhimiroti ma, aséb za'ra wa'aba da nherẽ, wa ãne na aima rowaihu'u za'ra wa'wa. E asiré isazei'wa, 're maihâimana mono ã bâ bété, aiwasété na aiwaihu'u aba 'wa da hã. **6** E ãne hã t̃uwaibaba bâ, te asiré isazei'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, asisada 're aihâimana za'ra wa'aba mo, isazei'õ'wa norĩ u si 're asisimroi wa'aba mono da, ta norĩ si te te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono da, aiwasété aba na. E ãne hã t̃uwaibaba, aima za'ra wa'aba hã.

7 ãne zarina, asisada 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, dama rowairébé'wa norĩ u, 're asisimroi wa'aba mono wamhã, isazei'wai hâimanazém na asima 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ di za. Ni'wam norĩ hã asiré isazei'wa nherẽ, te te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono wamhã, tãma ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono ãna, te za tô õne haré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Ni'wam norĩ hã asibrom na aiwi 're sipsaihuri za'ra wa'aba mono

wamhã, tãma ãma 're wa'rãmi za'ra wa'aba mono õ di za duré. Tawapsi, te za asina ãma 're i'uwaimrami za'ra wa'aba mo, ãsazei'wai hãimanazém na hã. **8** Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã asiré ãsazei'wa nherẽ, dawasété na dawaihu'u'wai u, 're asisimroi wa'aba mono wa, te tô asima 're i'rob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mo, 'rãwi. Taha wa, te duré asima 're asimiza'repese za'ra wa'aba mo 'rãwi, ãne na hã, asiré ãsazei'wa 're aihãimana za'ra wa'aba mono nherẽ. **9-10** Tiwasété si te te 're i'manharĩ u'ãsi za'ra mono norĩ hã, ta norĩ hã 'Re i'hãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zé hã te te dame sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. E ãne hã, zahadu waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. ãne na hã taré 'rãwi asima 're asadawa nhipese za'ra wa'aba mono õ di za. Dahãiba na dawasédé te te 're i'manharĩ za'ra mono norĩ hã, ta norĩ hã 'Re i'hãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zém na, dame 're hãimana za'ra mono õ di za, duré 'Re i'hãimana u'ãsi mono upana, romhãiba 'manharĩ ãma 're i'wata za'ra mono norĩ hã, duré damro na dawi 're ãsimisaihuri za'ra mono norĩ hã, duré aibã si'uiwa na 're ãsiwasété za'ra mono norĩ hã, duré danhibrom na dawi 're ãsipsaihuri za'ra mono norĩ hã, duré danhibrom na te te 're i'da'ruiwapari za'ra mono norĩ hã, duré âzézei'wa 're i'hãimana za'ra mono norĩ hã, duré te te da'ãma 're i'wasété za'ra mono norĩ hã, duré danhibrob zô dapãri'wa norĩ hã. Ta norĩ hã dasiré 're hãimana za'ra mono õ di za, 'Re i'hãimana u'ãsi mono, da'ãma 're ãsib'a'uwẽ mono zéb ãma hã. **11** ãne na si, ma tô ni'wam norĩ hã aré 're aihãimana wasété u'ãsi za'ra wa'aba mo, 're saze za'ra wa'aba mono õ ré hã. Tane nherẽ, 'Re i'hãimana u'ãsi mono hã Zezusihi dâ'ázém na, ma tô oto te te 're ai'upsõ za'ra wa'wa, aiwasété hawi. Ma tô duré te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ãsib'a'uwẽ si oto ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da. Aiwasédé hã te te oto ai'ãma 're i'ab'madã'ã aba mono õ zéb zarina, ma tô duré te te 're aiwẽsãmri za'ra wa'wa, Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, 'Re i'hãimana u'ãsi mono pẽ'zani nhimipawaptobzém na hã.

Dahãiba na 're i'dasiwasété za'ra mono zé wasu'u

12 Ni'wam norĩ hã asiré ãsazei'wa 're i'hãimana za'ra mono norĩ hã te ãne te te sima 're nharĩ za'ra: "Marĩ hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono tã da, 'Re i'hãimana u'ãsi mono te te wawi 're awẽ'õ mono õ nherẽ, wa norĩ zama, wa te wasiwi 're wẽ'õ za'ra mono õ di za, wa te 're 'manharĩ za'ra mono tã da. Wa za tô wa te 're 'manharĩ za'ra, wa te wasima 're i'wẽ za'ra mono zéb uwaibaba." ãne na te ni'wam norĩ hã te te sima 're nharĩ za'ra. Tane tô. Ta hã wẽ di. Tane nherẽ, marĩ hã te 're hãimana za'ra, i'wẽ prã hã, 'Re i'hãimana u'ãsi mono te te wawi 're i'awẽ'õ mono õ hã. Tane nherẽ, taha si, wa te 're

'manharĩ za'ra mono õ di za. Duré wa hã marĩ hã te 're 'manharĩ mono tõ da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìwi 're awê'õ mono õ nherê, âté taha zô si, wa za ìsima te 're rob'ruiwapari u'âsi. Æne tõ da, taha zarina 're ìhâimana mono õ di za. **13** Ni'wam norĩ hã te duré ãne na te te sima 're nharĩ za'ra: "Wasa hã wadub 'reb da si, te wama 're hâimana za'ra. Duré wadu hã wasai ubumrozéb da si, te wama 're hâimana za'ra. Tane, te duré wahâiba hã misi wama 're hâimana za'ra wahâiba mono bâ, uburé marĩ hã siwa'ru wa te âma 're ìmanharĩ za'ra mono zéb da hã." Æne te ni'wam norĩ hã rãwi te te si'âma 're rosa'rata wasété za'ra, tihâiba na hã. Tane nherê, dasa hã duré dadu hã niwapsi te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã uprosi uburé. Dasa hã da te 're huri mono wamhã, dawasédé, da te âma 're 'manharĩ za'ra mono õ di. Tane nherê, aihâiba na asiwi 're asipsaihuri za'ra wa'aba mono zéb da hã, aihâiba aimawi hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono õ di. Wanhìb'apito ma, wa te âma 're ìromhuri pese za'ra mono zéb da si, te wahâiba hã wama 're hâimana za'ra. Taha si te wahâiba hã te te wama 're ab'madâ'â pese, Wanhìb'apito hã. **14** Wanhìb'apito hã dâ'â uptabi nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìhâiwa'utu ne, te za wa'ahâiwa'utu, tiwaihu'u pese na. Taha wa, te wahâiba hã pire na wama 're hâimana za'ra oto, taré hã õ wa.

15 A norĩ wa'wa hã aihâiba mono bâ, te oto Cristuhu nhìb'a'uwê si 're anomro aba mo. Taha siré si, te oto rãwi âma 're aihâimana za'ra wa'aba mo. E ãne hã rãwi asina waihu'u za'ra wa'aba ã bâ bété. E tawamhã, Cristuhu nhìb'a'uwê oto 're wanomro mono nherê, wa za pi'õi wasété hâiba hã wa te wasina 're tob za'ra. Mare di. **16** Duré aibã hã pi'õi wasété hâiba hã te te sina hâiba to wamhã, ìhâiba hã misi ne oto, maparane ìhâiba nherê. E ãne hã zahadu aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tô ãne na ìmreme na âma rob'ui'ééré, pi'õi wasu'u na hã:

"Aibã hã pi'õi me siré 're simi'wara mono wamhã, ìhâiba hã misi ne oto, maparane ìhâiba nherê. Misi tô oto ìhâiba zahuré hã."

Æne duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na rob'ui'ééré, ìbaihã na hã. **17** Tane nherê, ni'wam norĩ hã Wanhìb'apito te te sina 're hâiba tob za'ra mono wamhã, rãwi te za ìsiré 're hâimana za'ra, ìpê'ê 're.

18 Taha wa, ma'âpé, dahâiba na dawasédé, da te 're ìmanharĩ za'ra mono wi, asina 're asiptete u'âsi za'ra wa'aba mono. Dawasédé aimawi hã da te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, âma 're dasihâiba wasété za'ra mono õ di. Aibã norĩ hã pi'õ na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wapsi, te za âma 're sihâiba wasété za'ra. Duré, pi'õ norĩ hã aibã na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono wapsi, te za duré ta norĩ hã âma 're sihâiba wasété za'ra aiwa. **19** 'Re

ihâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani si, te oto aipẽ'ẽ 're ai'ãma 're sõrõwa za'ra wa'wa. Aipẽ'ẽ 're, te oto aima 're hâimana u'âsi za'ra wa'wa. 'Re ihâimana u'âsi mono hã ma tô te te aima 're sômri za'ra wa'wa. Taha wa, aihâiba za'ra wa'wa hã ate za'ra wa'aba õ di oto. 'Re ihâimana u'âsi mono te si, te aihâiba hã 're hâimana za'ra wa'wa oto. E ãne hã zahadu asina waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. ²⁰ E marĩ wa, aihâiba hã ate za'ra wa'aba õ di oto. 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô aiwa'âbã za'ra wa'wa, Cristuhu dâ'âzém na. Taha wa, uburé marĩ hã aihâiba na tãma 're ĩ'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono zém na, te za ãma 're aiwata u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ihâimana u'âsi mono ãma hã.

Dasina damrozém na rowasu'u

7 ¹ Rob'ui'ére na we asiwi ĩzadanharĩ za'ra wa'aba zém na, wa za oto aima roti za'ra wa'wa. E aibã norĩ hã 're mro za'ra mono õ nherẽ, tãma 're rowẽ za'ra mono di za. Áté tane nherẽ, tãma 're rowẽ za'ra mono di za tô. ² Tane nherẽ, aibã norĩ hã mro ãna 're hâimana za'ra mono nherẽ, pi'õ na tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zé hã, ahã uptabi di duré. Pi'õ norĩ hã mro ãna 're hâimana za'ra mono nherẽ, aibã na tiwasédé te te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zé hã, ahã uptabi di duré. Taha wa, aibã norĩ hã te za tô 're mro za'ra, timro me si 're hâimana za'ra mono da. ãne hã wẽ uptabi di, pi'õ aimawi na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono tã da. Duré pi'õ norĩ hã te za tô 're mro za'ra aibã na, timro me si 're hâimana za'ra mono da, ta norĩ zama, aibã aimawi na tiwasédé te te 're 'manharĩ za'ra mono tã da. ³ Aibã norĩ hã pi'õ na oto 're mro za'ra mono wamhã, timro wi, tihâiba hã te te 're sawi za'ra mono õ di za oto. Duré pi'õ norĩ hã aibã na oto 're mro za'ra mono wamhã, duré timro wi tihâiba hã te te 're sawi za'ra mono õ di za oto. ⁴ Pi'õ norĩ hã 're mro za'ra mono wamhã, ihâiba hã ĩtei õ di oto. ĩmro te hã oto, ihâiba hã. Tane duré aibã norĩ hã 're mro za'ra mono wamhã, ĩtei õ di oto, ihâiba hã. ĩmro te hã oto, ãne hã aiwa. ⁵ Taha wa, aimro ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, aimro wi aihâiba hã 're sawi za'ra wa'aba mono õ di za oto. Áté nimahã bâtã na si te za ãma 're asisaze za'ra wa'aba mo, aimro ma, aihâiba hã a'ã 're sômri za'ra wa'aba mono tã da, 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, a'ã 're asisômri za'ra wa'aba mono da, tãma 're aimreme zusi aba mono zéb da si. ãne wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono ma, 're aimreme zusi aba mono pari, aihâiba hã aimro wi 're sawi za'ra wa'aba mono ãna, te za tô aihâiba na apã asima ãma 're atob za'ra wa'aba mo, aiwasédé hã aihâiba na rãwi nherẽ, aimro õ ne, asiwi 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tã da, asina 're asiptete za'ra wa'aba mono õ wa, Satanasi hã te te 're aipibu za'ra wa'aba mono tã da.

6 A norĩ wa'wa hã uburé asina 're aimro za'ra wa'aba mono da hã, te aima 'ru za'ra wa'aba õ di. Asi'uihã na asima 're iŵẽ za'ra wa'aba mono zém na si, 're aimro za'ra wa'aba mono da hã, te aiwi wẽ'õ za'ra wa'aba õ di. 7 Tane nherẽ, wa hã ãmro õ na 're ãhãmmana mono zéb zarina, aimro ãna 're aihãmmana za'ra wa'aba mono zéb da hã, ãma wẽ di aré. Tane nherẽ, 'Re ãhãmmana u'ãsi mono hã aiwa te te dama 're apisutu mono õ di, dahãiba mono bâ, niha 're ãdahãmmana za'ra mono zéb da hã. Dasisarina si 're ãdahãmmana za'ra mono õ na hã, taha si te za te te dama 're apisutu, damro ré 're dahãmmana za'ra mono da, duré damro ãna 're ãdahãmmana za'ra mono da hã.

8 Aimro ãna 're aihãmmana za'ra wa'aba mono norĩ ma, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, pi'õi mrotõ norĩ ma zama. Õne haré, 're aihãmmana za'ra wa'aba mono da hã, wẽ di, wa hã ãmro õ na 're ãhãmmana mono ne. ãne hã ãma wẽ uptabi di. 9 Tane nherẽ, dahãiba na dawasété wi 're ãdanhptete za'ra mono õ si, wẽ õ di. Taha wa, aihãiba na aiwasété wi, asina 're asiptete waihu'u za'ra wa'aba mono õ wamhã, te za tô asina 're aimro za'ra wa'aba mo, asisõ 're rowasutu zahu za'ra wa'aba mono tõ da oto.

10 Aimro ré, 're aihãmmana za'ra wa'aba mono norĩ ma, wa za oto aima roti pese za'ra wa'wa. Tane nherẽ, ãsi'uihã na ãnhimirosa'rata na te aima roti za'ra wa'aba õ di za. Wanhib'apito nhimiroti na si, wa za aima roti za'ra wa'wa, ãne na hã: Pi'õ norĩ hã timro te te 're rême za'ra mono õ di za. 11 Tane nherẽ, ãté pi'õ norĩ hã te za timro hã te te 're rême za'ra. ãne hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, aibã aimawi na 're mro zahu za'ra mono õ di za. Timro 'rata u si, te za apã 're sipizari za'ra. ãne na te te ãma 're sahu ze za'ra mono õ wamhã, mro ãna te za tô 're hãmmana u'ãsi za'ra. Duré aibã norĩ hã timro te te 're rême za'ra mono õ di za, ãne hã tô aiwa.

12 A norĩ wa'wa hã 're saze za'ra wa'aba mono õ ré, asina 're aimro za'ra wa'aba mono norĩ ma, wa za oto aima roti za'ra wa'wa. Wanhib'apito hã ti'ab ré, ãne na te te dama 're roti mono õ nherẽ, tane nherẽ, wa za aima ãma roti za'ra wa'wa, ãne: Aibã norĩ hã ãsazei'wa na 're hãmmana za'ra mono nherẽ, ãmro hã ãsazei'õ'wa na tãma 're hãmmana za'ra mono wamhã, duré pi'õ hã timro siré 're hãmmana u'ãsi za'ra mono da, te te sima 're sawi pese za'ra mono wamhã, ãne wamhã, aibã norĩ hã timro hã te te 're rême za'ra mono õ di za. 13 Duré pi'õ norĩ hã ãsazei'wa na 're hãmmana za'ra mono nherẽ, ãmro hã ãsazei'õ'wa na tãma 're hãmmana za'ra mono wamhã, duré aibã hã timro siré 're hãmmana u'ãsi za'ra mono da, te te sima 're sawi pese za'ra mono wamhã, ãne wamhã, pi'õ norĩ hã timro hã te te 're rême za'ra mono õ di za duré. 14 Duré aibã norĩ hã ãsazei'õ'wa na 're hãmmana za'ra mono nherẽ, ãmro hã ãsazei'wa na tãma 're hãmmana za'ra mono wamhã, 'Re ãhãmmana u'ãsi mono hã

pi'õ norĩ ma, rowẽ te te tãma 're ãpisutu za'ra mono zẽb u'ãbã, te za tã durẽ aibã norĩ ma, te te tãma 're pisutu za'ra rowẽ hã, ãmro hãiba u'ãbã, ãsazei'õ'wa na 're hãimana za'ra mono nherẽ, aibã norĩ hã. Durẽ pi'õ norĩ hã ãsazei'õ'wa na 're hãimana za'ra mono nherẽ, ãmro hã ãsazei'wa na tãma 're hãimana za'ra mono wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã aibã norĩ ma, rowẽ te te tãma 're ãpisutu za'ra mono zẽb u'ãbã, te za tã durẽ pi'õ norĩ ma, te te tãma 're pisutu za'ra rowẽ hã, ãmro hãiba u'ãbã, ãsazei'õ'wa na 're hãimana za'ra mono nherẽ, pi'õ norĩ hã. ãnei õ 'wa'ãhã, te arẽ ã'ra norĩ hã ãsazei'õ'wa norĩ 'ra ne, 're hãimana za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma hã. Tazahã ãmama norĩ hãiba u'ãbã, te za tã rowẽ si te te tãma 're apisutu, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. 15-16 Durẽ, ni'wam norĩ hã ãsazei'õ'wa 're hãimana za'ra mono wamhã, timro hã ãsazei'wa te te 're rẽme za'ra mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, ãmro hã te te tiwi 're rosawi za'ra mono õ di za, ãsazei'wa si'uiwa sima 're hãimana za'ra mono õ wa. Si'uihã na te za tã 're wairẽbé, ãsazei'õ'wa hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tã te te sima 're aiwẽ za'ra wa'wa, robze sina ãma 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. Taha wa, aimro hã ãsazei'õ'wa aima 're hãimana za'ra wa'aba mono wa, te te oto 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono wamhã, te za tã tãma 're ãwaprosi warẽ za'ra wa'aba mo, te te tã 're airẽme za'ra wa'aba mono da.

Pi'õ norĩ, ãsazei'wa 're anomro aba mono wamhã, durẽ aimro hã Wanhib'apito te te 're saze za'ra mono õ nherẽ, e te za te te 're saze za'ra, nimahã bãtã na hã, Cristu hã. ãté te za tã te te 're saze za'ra. ãté te te 're saze za'ra mono õ di za. ãne hã aima waihu'u za'ra wa'aba õ di. Durẽ aibã norĩ, ãsazei'wa 're anomro aba mono wamhã, aimro hã te te 're saze za'ra mono õ nherẽ, e te za te te 're saze za'ra, nimahã bãtã na hã. ãne hã aima waihu'u za'ra wa'aba õ di durẽ. Taha wa, aimro hã ãsazei'õ'wa na aima 're hãimana za'ra wa'aba mono wa, te te oto 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono wamhã, ãhãimanazẽb zarina, te za tã tãma 're ãwaprosi warẽ za'ra wa'aba mo, te te tã 're airẽme za'ra wa'aba mono da.

17 Wanhib'apito hã te te aima 're ãpisutu za'ra wa'aba mono zẽb zarina si, te za oto 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mo. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono õ ré, niha 're ãaihãimana za'ra wa'aba mono zẽm hawi, 're aiwairẽbé aba mono zẽm na, 're asi'madã'ã za'ra wa'aba mono õ di za, zudezu na, durẽ zudezu'õ na. ãne harẽ te za oto 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mo. ãne na si, wa tã wa hã te dama 're aroti u'ãsi, daro mono bã ãsazei'wa norĩ hã sirẽ 're ãsi'rã'õtõ u'ãsi mono norĩ ma hã. 18 Ni'wam norĩ hã sihãiwata nhihãri ré, 're hãimana za'ra mono wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã tinhib'a'uwẽ da, te te oto sima 're pisutu za'ra mono wamhã, e taha zarina te za ta norĩ

hã 're si'madâ'â ze za'ra, tinhihâiwata nhihârizé hã te te sima 're pari za'ra mono da, apâ sihâiwata nhihâri ô ré, 're ãnomro mono ne, 're hâimana za'ra mono da. Mare di. ãne na hã 're si'madâ'â za'ra mono ô di za. Ôhõ haré te za tô 're nomro. Duré ni'wam norĩ hã sihâiwata nhihâri ô nherê, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwê da, te te oto sima 're pisutu za'ra mono wamhã, e taha zarina, te za ta norĩ hã 're sisihâiwata nhihâri za'ra. Mare di. 'Re sisihâiwata nhihâri za'ra mono ô di za. Ôhõ haré te za tô oto 're nomro, ta norĩ hã. **19** Danhihâiwata nhihâri ré si 're ãdahâimana za'ra mono zé hã marĩ dai ô di, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma hã. Duré danhihâiwata nhihâri ô nherê, 're ãdahâimana za'ra mono zé hã marĩ dai ô di, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma hã, ãne hã tô aiwa. ãne si tãma ãpire hã, 're ãdahâimana za'ra mono zéb da hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono sina 're ãdanomro wê mono zép si, tãma ãpire hã. **20** 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwê da, te te sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono wamhã, e niha 're ãaihâimana za'ra wa'aba mono zé hã za. Ône haré te za tô aihâimanazém na 're aihâimana za'ra wa'aba mo, dapoto mono bâ da te 're aiwamri za'ra wa'aba mono zéb zarina, duré aipire na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, duré aiwapu na dama 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina. **21-22** Ai'uipra'wa norĩ ma, aipawa'âbã ãna tãma 're romhuri za'ra wa'aba mono ré, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwê da, te te oto sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono wamhã, aipawa'âbã ãna 're ãromhuri za'ra wa'aba mono zém na, asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono ô di za. Tane nherê, ãté nimahã bâtã na si te za tô oto te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, aipawa'âbã ãna tãma 're romhuri za'ra wa'aba mono tã da oto. ãne zarina si, te za oto râwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, tiwi 're aiwairébé aba mono da, romhuri hawi, asi'uihã na oto asima 're romhuri za'ra wa'aba mono da. Ai'uipra'wa norĩ ma, aipawa'âbã ãna tãma 're romhuri za'ra wa'aba mono ré, Cristuhu ãma oto 're anomro aba mono da, Wanhib'apito te te 're aipisutu za'ra wa'aba mono norĩ hã, te oto robzei u'âsi na 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Da te 're ãuipra za'ra mono norĩ, wa'âbã ãna te te oto dama 're romhuri za'ra mono tã da, da te tãma 're ãpisutu za'ra mono ne, ma tô Cristu hã te te 're aipisutu za'ra wa'wa, aiwasété u'âsi 're anomro aba mono tã da, aiwasédé hã oto 're rême pese za'ra wa'aba mono da. Tane duré asi'uihã na asima 're romhuri za'ra wa'aba mono ré, Cristuhu ãma 're anomro aba mono da, Wanhib'apito te te 're aipisutu za'ra wa'aba mono norĩ hã, te oto Cristuhu nhib'a'uwê si 're anomro aba mo. Taha zarina si, te oto ãsimiroti hã 're ãmadâ'â pese za'ra wa'aba mo, da te 're ãuipra za'ra mono norĩ hã tinhib'apito nhimiroti si te te 're ãmadâ'â pese za'ra

mono ne. ²³ Tidâ'ázém na ma tô Cristu hã aiwa'âbâ za'ra wa'wa, aiwasété u'âsi 're anomro aba mono tō da oto. Taha wa, ãsazei'ô'wa norĩ ma, 're aihâimana za'ra wa'aba mono ô di za oto. ²⁴ Ìsisânawã norĩ, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tinhib'a'uwê da, te te sima 're aipisutu za'ra wa'aba mono wamhã, ône haré aihâimanazéb u'âsi za'ra wa'aba na si, te za 're aihâimana za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma si.

Mro ãna 're ìhâimana za'ra mono zé wasu'u

²⁵ Rob'ui'ére na we asiwi ìzadanhari za'ra wa'aba zém na, wa za duré ãma aima roti za'ra wa'wa, mro ãna zahadu 're ìhâimana za'ra mono norĩ na hã. Wanhib'apito hã ti'ai ãma 're morĩ ré, ãne na te te dama ãma 're roti mono ô nherê, wa za aima ãma roti za'ra wa'wa. Wanhib'apito hã tinhoprubzéb zarina, ma tô te te 're ìpawapto, dama ì'umnhazizéb zarina, ìsimiroti zarina si, te dama ãma 're roti mono da. Taha zarina, wa za tô oto aima ãma roti za'ra wa'wa. ²⁶ Æhãna Zesusihi zazei'wa oto 're wanomro mono wa, te da te wama 're rob'manharĩ wasété za'ra, wa te 're robzépata za'ra mono da. Taha wa, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, aimro ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, taha haré asima 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, duré aimro ô nherê, 're aihâimana za'ra wa'aba mono wamhã, ône haré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. ²⁷ Aibã norĩ, aimro ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, asima 're rosa'rata wasété za'ra wa'aba mono ô di za, 're ìrême za'ra wa'aba mono zém na da hã. Duré zahadu aimro ãna 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, asima 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za, 're aimro za'ra wa'aba mono zéb da hã. ²⁸ Tane nherê, âté te za tô asima 're ìwê za'ra wa'aba mo, 're aimro za'ra wa'aba mono da. E tawamhã aiwasédé te za 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mo. Mare di. Ìwê si te za tô 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mo. Duré pi'ô'i hãiba préduptém norĩ hã 're mro za'ra mono wamhã, e te za tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra. Mare di. Tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono ô di za. Æne, wa hã wa tô aré te ìsima 're aiwê za'ra wa'wa, asina 're aimro za'ra wa'aba mono wa, 're robzépata za'ra wa'aba mono tō da. Æne tō da, wa tô aima roti za'ra wa'wa, asina 're aimro za'ra wa'aba mono tō da.

²⁹ Ìsisânawã norĩ, tô sena, wa za ãne hã aima waihu'u za'ra wa'wa. Romhuture di oto, ìrob'rãsutuzéb u hã. Taha wa, taha ô ré, Wanhib'apito ma si, wa te 're ìromhuri pese za'ra mono zéb da si, wa za rãwi wasina 're wanhopré u'âsi. Taha wa, aibã norĩ, aimro ré 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, aimro zawi na si rãwi asima ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za. ³⁰ Duré asisô 're aiwa'ô za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si 're rosa'rata za'ra

wa'aba mono õ di za. Duré aima 're ïrowẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina, ato sina 're anomro aba mono wamhã, taha na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Duré marĩ hã asima 're uipra za'ra wa'aba mono wamhã, taha na si 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, asima. ³¹ Ti'ai ãma uburé marĩ na 're romhuri za'ra wa'aba mono nherẽ, taha si asima 're wẽ uptabi za'ra wa'aba mono õ di za. E marĩ wa. Uburé marĩ hã ti'ai ãma, da te 're ï'madâ'â za'ra mono hã te za dawĩ 're si'utõrĩ u'âsi za'ra. Taha wa, hãiwa ãma uburé marĩ ïwẽ si 're ïhâimana za'ra mono zô si, te za sô 're ïrob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo.

³² Wa hã wa ïsima te 're aiwẽ za'ra wa'wa, ti'ai ãma marĩ zô si asima 're asõpré wa'aba mono zarina, asina 're aihâtâ'â tõ za'ra wa'aba mono da. Aibã norĩ hã mro ãna 're ïhâimana za'ra mono norĩ hã Wanhib'apito ma, te te 're ïromhuri za'ra mono zém na da si, te za sima 're sõpré u'âsi, taha zarina 're ïhâimana u'âsi mono hã te te 're 'madâ'â ze za'ra mono da. ³³ Tane nherẽ, aibã norĩ hã mro ré 're hâimana za'ra mono wẽ te, te za ti'ai ãma marĩ zô zama sima 're sõpré u'âsi, timro udâna, rowẽ na tãma 're ïhâimana za'ra mono zéb da hã. ³⁴ Taha wa, maparane ïsimiromhuri te tãma 're hâimana za'ra, aibã norĩ ma hã, te te sima sô 're ïrob'ruiwapari za'ra mono hã, Wanhib'apito ma, duré timro ma zama.

Duré, pi'õi hãiba prédum norĩ, mro ãna 're ïhâimana za'ra mono hã, duré pi'õ préduptém norĩ, mro ãna 're ïhâimana za'ra mono hã ta norĩ hã te za simi'ẽ na Wanhib'apito ma si, te te tãma 're romhuri za'ra, wa'a ãna. Wanhib'apito ma si, tãma 're sihãiba nhomri u'âsi za'ra mono da, te za tô sena te te sima 're wẽ za'ra, mro ãna 're hâimana za'ra mono wa, ta norĩ hã. Tane nherẽ, pi'õ norĩ, mro ré 're ïhâimana za'ra mono norĩ hã, te za ti'ai ãma marĩ zô si sima 're sõpré u'âsi, timro udâna, robze na ãma 're hâimana za'ra mono da.

³⁵ Aiwi 're robzei'õ za'ra wa'aba mono wa, aihãiba zeĩ õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, ãne na te aima roti za'ra wa'aba õ di. Taré ïwẽ na si te aipawaptob za'ra wa'aba da, wa ãne na aima roti za'ra wa'wa. Wa duré te ïsima te 're aiwẽ za'ra wa'wa, ïwẽ si 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, duré asimirosa'rata na Wanhib'apito ma 're asimil'ẽ za'ra wa'aba mono da, tãma 're romhuri pese za'ra wa'aba mono da, tiwi 're asihãiba zawi za'ra wa'aba mono ãna.

³⁶ Áté ni'wam norĩ hã te za sina aiwẽ zahuré, sina mro zahuré da. Tawamhã sina mro zahuré õ ré, áté aibã hã te za pi'õi hãiba na si te te sima ãma 're rosa'rata u'âsi, za ãma ïmro hãiba na si, tiwasété wi siptete waihu'u ãna. Áté te za duré te te sô 're rowasutu u'âsi. Áne na siwaihu'u wamhã, te za tô ãma timro su'u, te te sima ïwẽzéb zarina. Áma mro da tô. Tawamhã, oto ãma mro wamhã, tiwasédé hã te te ãma 'manharĩ õ di za. Mare di. ³⁷ Duré aibã hã áté si'uihã

na te za sima pisutu, mro ãna a'â 're hâimana mono da. ãne wamhã, ãté te za pi'õi wi, tihâiba na sina 're siptete u'âsi. ãne wamhã, te te sima iwẽzéb zarina, mro ãna a'â 're hâimana mono wamhã, wẽ di za tô. ãne hã iwáseté õ di. **38** Taha wa, aibã norĩ hã 're mro za'ra mono wamhã, iwẽ si te za tô te te 're 'manharĩ za'ra. Duré 're mro za'ra mono õ wamhã, iwẽ uptabi si te za tô te te 're 'manharĩ za'ra.

39 Pi'õ norĩ hã ãmro hã tiwi 're dâ'â za'ra mono õ ré, te te 're rẽme waihu'u za'ra mono õ di za. Tiwi 're dâ'â za'ra mono wapsi, te za oto pibui pese na timro na te te 're sahu za'ra, aibã aimawĩ na. Tane nherẽ, aibã ãsazei'õ'wa na 're mro za'ra mono õ di za. Aiwa ãsazei'wa si'uiwa na te za sina 're mro za'ra. **40** Tane nherẽ, pi'õi mrotõ norĩ hã 're mro zahu za'ra mono õ wamhã, tãma 're rowẽ uptabi za'ra mono di za, ta norĩ ma hã. ãne ta norĩ ãma ãnhimirosa'rada hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono pẽ'ẽzani te te ãma iwaihu'uzéb zarina, wa ãne na aima roti za'ra wa'wa, ãne si.

Romhãiba 'manharĩ ma, dasazé da te tãma 're ãsõmri za'ra mono zé wasu'u

8 **1** Rob'ui'ére na we asiwi ãzadanharĩ za'ra wa'aba zém na, wa za duré aima ãma roti za'ra wa'wa, waihu'u pese newa romhãiba 'manharĩ ãma 're ãdawata za'ra mono zéb da, dasa hã da te tãma 're ãsõmri za'ra mono zém na, romhãiba 'manharĩ ma hã. ãne ma tô we ãma asiwasu'u za'ra wa'wa, rob'ui'ére na hã: “Wa norĩ hã ãsazei'wa oto 're wanomro mono wa, wama waihu'u pese za'ra di, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Taha zarina, wa za marĩ hã dasiré, wa te 're 'manharĩ za'ra, wa te wasima 're iwẽ za'ra mono zéb zarina.” ãne na ma tô we ãma asiwasu'u za'ra wa'wa. Tane tô. Uburé wa norĩ ma hã wama waihu'u pese za'ra di tô, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Tane nherẽ, marĩ hã da te 're waihu'u pese za'ra mono wẽ te, te za 're dasi'madâ'â ze za'ra, 'rãwi. Tane nherẽ, ãsazei'wa norĩ hã 're ãsisawi pese za'ra mono zéb zarina si, te za 're sipawaptob u'âsi za'ra, siptete sina siré ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono da. **2** Ni'wam norĩ hã rowaihu'u pese 'wa newa, 'rãwi 're si'madâ'â ze za'ra mono wamhã, sena na ta norĩ hã, marĩ te te 're waihu'u za'ra mono õ di za. Mare di. **3** Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono si te te 're sawi pese za'ra mono wapsi, te za tinhib'a'uwẽ na te te sina 're awaihu'u u'âsi, ta hã.

4 Duré, waihu'u pese newa, romhãiba 'manharĩ ãma 're ãdawata za'ra mono zéb da, dasa, da te tãma 're ãsõmri za'ra mono na, wa za oto aima roti za'ra wa'wa. E romhãiba 'manharĩ ma, dasa, da te tãma 're ãsõmri za'ra mono na, te za a norĩ wa'wa hã dame ãma 're asaihuri aba mo, ãsazei'wa 're anomro aba mono nherẽ. E dame

ãma 're asaihuri aba mono õ di za. ãne, wa za aima ãma waihu'u za'ra wa'wa. Romhãiba 'manharĩ ãma 're ãdawata za'ra mono hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nei õ di. ãwaihu'u pese zéb da hã, marĩ hã tãma hãimana õ di. Robaba uptabi di. Taré ta hã rob'manharĩ. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di. Siwaprosi, te 'Re ãhãimana u'ãsi mono si 're hãimana, waihu'u pese uptabi na. ãsine hã marĩ hã ãwaihu'upe hã 're 'maihãimana mono õ di, aimawi hã. Robaba uptabi di. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di duré. ⁵ Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã ma tô te te 're saze za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nei õ nherẽ, waihu'u pese uptabi na 're hãimana za'ra mono newa, hãiwa nhirõtõ na, duré ti'ai ãma zama, ãhãiba'õ norĩ hã. ãsib'apito za'ra hã ahã uptabi na tãma 're hãimana za'ra mono õ nherẽ, ma tô te te ãma 're saze za'ra. ⁶ Tane nherẽ, te siwaprosi wama 're hãimana, 'Re ãhãimana u'ãsi mono si, wasiré wa te 're ãsaze za'ra mono norĩ ma hã. Ta hã uburé Wamama, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Taha ma si, wa oto 're wahãimana za'ra. Wanhib'apito si te duré siwaprosi 're hãimana, Zezu Cristuhu si. Taha si, ma tô Timama zadawa para te te ro'apoto. Taha nhimipawaptobzéb zarina si, ma tô 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're wa'anho'reptu, õhõ ãma si 're wahãimana u'ãsi za'ra mono da oto.

⁷ Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã ãsazei'wa na oto 're hãimana za'ra mono nherẽ, ãne na te te waihu'u za'ra õ di ta norĩ hã, rosa'rata nhib'uware na si 're hãimana za'ra mono wa. Te te 're saze za'ra mono õ ré, romhãiba 'manharĩ ãma, aré dame ãma 're wata u'ãsi za'ra mono wa, te zahadu ta hawim haré te te ãma 're rosa'rata u'ãsi za'ra, romhãiba 'manharĩ ãma hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ne, waihu'u pese newa. Taha wa, dasa hã romhãiba 'manharĩ ma, da te 're ãsõmri za'ra mono hã te te duré dame 're huri mono wa, te ta norĩ hã rosa'rata na te te ãma 're upa u'ãsi za'ra, ãne: "ã hã dasa hã romhãiba 'manharĩ ma, da te 're ãsõmri za'ra mono na, 're wasaihuri mono wamhã, wa za wawasédé hã wa te ãma 're 'manharĩ za'ra." ãne te za ta norĩ hã 're siwẽ'õ za'ra, tinhimirosa'rata nhib'uware na 're hãimana za'ra mono wa. Romhãiba 'manharĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ne, waihu'u pese newa, dasa hã da te tãma 're ãsõmri za'ra mono hã te te dasiré 're huri mono wamhã, te za ãne na hã 're siwẽ'õ za'ra, ta norĩ hã. ⁸ Tazahã, dasa hã wa te 're ãhuri mono zéb zarina, duré wa te 're ãhuri mono õ zéb zarina, te te 're wa'awêsãmri mono õ di za, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Marĩ hã wa te 're huri tõ mono da, wa te wasima 're ãpisutu za'ra mono zéb zarina, te te siwi 're wa'awẽ'õ mono õ di za. Duré marĩ hã wa te 're huri mono da, wa te wasima 're ãpisutu za'ra mono zéb zarina, te te 're wa'awêsãmri mono õ di za.

⁹ Até te za tô asima 're ãwẽ za'ra wa'aba mo, dasa hã romhãiba 'manharĩ ma, da te 're ãsõmri za'ra mono na dame 're asaihuri aba

mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã za te te siwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono õ na dâ'âsina. Tane nherẽ, te za 're asi'madâ'â u'âsi za'ra wa'aba mo, ta hã dasa hã 're huri aba mono wa, asiré ìsazei'wa nherẽ, sib'uware na 're ìnomro mono norĩ hã apâ tiwasété u 're rere'e mono tõ da. ¹⁰ Áté dasa hã romhâiba 'manharĩ ma, da te tãma 're ìsõmri za'ra mono na, te za 're asaihuri aba mo dasiré, romhâiba 'manharĩ âma 're ìdawata za'ra mono zéb âma hã, 'ri paramhã. Áté 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono õ na dâ'âsina, te za tô asina 're aihâtâ'â za'ra wa'aba mono âna, dasiré âma 're asaihuri aba mo. Tawamhã áté asiré ìsazei'wa nherẽ, sib'uware na 're ìnomro mono norĩ hã te za te te 're ai'madâ'â za'ra wa'wa, dame âma 're asaihuri aba mono ré hã. Tawamhã, dasa hã romhâiba 'manharĩ ma, da te tãma 're ìsõmri za'ra mono hã te te 're huri mono tõ da, te te aré siwi 're wẽ'õ za'ra mono nherẽ, e te za te te sima 're wẽ za'ra, dame âma 're saihuri mono da, asine wa'aba. Te za tô te te sima 're wẽ za'ra. E marĩ wa. Dame âma 're asaihuri aba mono ré, te te âma 're ai'madâ'â za'ra wa'aba mono wa. ¹¹ Tawamhã taha zarina, oto âma 're saihuri mono wamhã, te za 'râwi 're siwẽ'õ za'ra, asiré ìsazei'wa nherẽ, sib'uware na 're ìnomro mono norĩ hã, te te aré siwi 're wẽ'õ za'ra mono nherẽ, te te oto dame 're huri mono wa. Taha wa, te za Cristu te te 're ìsaze za'ra mono zém na si'uihã na 're sisimini za'ra, ta hã sada dâ'â za'ra nherẽ. ¹² Áne hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, asiré ìsazei'wa norĩ wi, te za aiwasédé hã 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mo. Taha zarina, ta norĩ hã marĩ hã te te aré siwi 're wẽ'õ za'ra mono nherẽ, te te oto 're 'manharĩ za'ra mono wa, te za 're siwẽ'õ pese za'ra. Áne na aiwasédé hã tiwi 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, ta norĩ hãiba siré te za Cristuhu wi zama aiwasédé hã 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mo. ¹³ Áté ìsisânawã norĩ hã te za te te sima 're rosa'rata za'ra, dasa hã romhâiba 'manharĩ ma, da te 're ìsõmri za'ra mono na, dasiré âma 're saihuri mono wa, tiwasédé te te 're ì'manharĩ za'ra mono na hã. Áne wamhã, taha na wa hã dame 're ìsa zahu mono õ di za oto, ìsisânawã norĩ hã tiwasété u 're sipizari zahu za'ra mono tõ da, apâ.

Zezihi zadawa wasu'u'wa na, Paru hã dama ìsiwasu'uzé wasu'u

9 ¹⁻² Ni'wam norĩ hã ma tô te te ì'ãma 're rosa'rata za'ra, Zezihi zadawa wasu'u'wa, sena na dama 're ìhâimana mono õ na hã. Tane nherẽ, a norĩ wa'wa hã ma tô ì'ãma ìwaihu'u za'ra wa'wa, sena na ìsadawa wasu'u'wa, 're ìhâimana mono na hã.

Wa hã danhimiroti zarina, 're ìhâimana mono õ di. 'Re ìhâimana u'âsi mono si, ma tô ìpisutu, Zezihi zadawa wasu'u'wa, dama 're

ĩhâimana mono zéb da hã, ĩsadawa para. Wanhíb'apito Zezusi hã wa tô duré sabu, ĩtômo na. A norĩ wa'wa hã bété. E 'wa simiroti zarina, ma tô 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Wanhíb'apito ma, te ai'ãma 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zéb zarina, ma tô 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Tawamhã, e marĩ te wasu'u, ã hã, Zezusi hã te aima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're ĩsaze za'ra wa'aba mono zé hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimipisutuzéb zarina, wa hã tô sena dama Zezusihi zadawa wasu'u'wa, te aima ĩwasu'u za'ra wa'wa.

³ Ni'wam norĩ hã, Zezusihi zadawa wasu'u'wa na, tô sena dama 're ĩhâimana mono õ na hã te te dama 're ĩwasu'u za'ra mono wa, wa tô ãne tãma 're ĩsiwaihu'u za'ra. ⁴ Wa norĩ hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, wasazéb da, duré wahâimanazéb da, wa'ãma 're ana wa'aba mono wamhã, e ĩ'uwaibaba, wa za wa'âbã ãna, wa te 're waibu, wa'ãma 're ana wa'aba mono zé hã. ĩ'uwaibaba, wa za tô wa te 're waibu. ⁵ Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ, wasiré norĩ hã Zezusi te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, nimomo 're nomro mono wamhã, timro hã te za siré te te 're simro. Duré Wanhíb'apito no norĩ zama, te za timro hã siré te te 're simro. Pedru hã te za duré timro hã siré te te 're saprõni. Wa hã bété. ĩmro ré, 're ĩhâimana mono 'wa'âhã, duré ĩsazei'wa si'uiwa 're wahâimana mono wamhã, e ĩ'uwaibaba 're ĩhâimana mono õ di aré, daza'rui mono bâ, ĩsiré te 're saprõni mono wamhã. Duré wasazéb da, ĩmro ãma zama, 're ana wa'aba mono wamhã, e ĩ'uwaibaba õ di aré. ĩ'uwaibaba tô aré, wahâimanazé hã. ⁶ Wa hã Paru, duré ĩsiré romhuri'wa Banabé hã, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ siré, 're wahâimana mono nherê, e wa norĩ si, wa za wanhíb'rata na wa te wasima 're romhuri pese, wasazéb da hã, ãma 're ĩwahâimana mono zéb da hã. E ãne hã rob'uwaibaba bâ bété. ⁷ Da'wapéi'wa norĩ hã bété. E tinhíb'apito ma, te te 're romhuri za'ra mono ré, te za si'uihã na 're siwa'âbã za'ra, tihâimanazéb da hã. Mare di. Si'uihã na 're siwa'âbã za'ra mono õ di za. Duré uwa 'ru na romhuri'wa norĩ hã te te 're 're za'ra mono pari, uwa 'ru 'rã hã oto 're 'rã prédub za'ra mono wamhã, e misi si te te sima 're suhâri za'ra mono õ di za, te te 're huri mono da. Te za tô misi si te te sima 're suhâri za'ra, romhuri'wa norĩ hã. Duré dama pone'ërebã 'madâ'ã'wa norĩ hã, e a'ubuni wi te te 're 'madâ'ã za'ra mono ré, ĩhâiwa'u hã te te 're âhuri mono õ di za. Te za tô te te sima 're hâiwa'u za'ra, te te 're âhuri mono da.

⁸ ãne na danhimirosa'rata zarina, te ãma aima rowasu'u za'ra wa'aba õ di. Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ĩrob'ui'érezéb zarina si, wa aima ãma rowasu'u za'ra wa'wa. ĩsi'uihã na hã, mare di. ⁹⁻¹⁰ ãne duréihã Mozési te te ãma ĩrob'ui'érezé hã:

“Aro 'rã ne hã, powawẽ hã tipara na te te aima 're sub za'ra wa'aba mono ré, 're wata wasisi za'ra wa'aba mono õ di za, 're saihuri tõ mono da.”

Ãne duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'ére hã te 're hâimana. E tawamhã, powawẽ si te 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're azawi. Mare di. Taha zawi nhipai u, te duré wa norĩ hã te te 're wa'azawi pese. Taha wa, duréihã ãne na te te rowasu'u wamhã, taha wasu'u nhipai u, ma tô duré wa'ãma zama romnhimiré. Buru da, ti'a te te 're ìhâibâdã za'ra mono norĩ hã duré oto 're 'rãiré za'ra mono wa, te te 're ìrãihãri za'ra mono norĩ hã, e buru tede'wa te te tãma 're ìpo'o za'ra mono zéb zô, 're simnhasi za'ra mono õ di za. Te za tô sô 're simnhasi za'ra. ãne hã aiwa, te wasu'u. ¹¹ Tane duré, robzuri'wa norĩ hã ro ubuni ré te te 're ìrobzuri za'ra mono ne, wa tô Cristuhu wasu'uwẽ na wa te 're aipawaptom na'rata za'ra wa'wa. E tawamhã ãne hã ìbâi õ di, aima za'ra wa'aba hã, wanhimipawaptobzé wa'rãmi, marĩ zô aiwi 're wanhimnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, wasazéb da hã, ãma 're ìwahâimana za'ra mono zéb da hã. Wa za tô 're wanhimnhasi za'ra, rob'uwaibaba wa. ¹² Ni'wam norĩ hã Cristuhu wasu'uwẽ na te te 're ìdapawaptob za'ra mono norĩ hã, tô ìbãre te marĩ na 're ìpawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo, ãma 're ìhâimana za'ra mono zéb da hã. Tawamhã wa norĩ hã Zezusi, wa te aima 're wasu'u 'rata za'ra wa'aba mono nherẽ, e ta norĩ nhipai u, marĩ zô aiwi 're wanhimnhasi za'ra wa'aba mono õ di za bété. E ãne hã ìsarinai õ di, aima za'ra wa'aba hã. ãne hã, tô ìsarina.

Ì'uwaibaba nherẽ, niwamhã marĩ zô, aiwi 're wanhimnhasi za'ra wa'aba mono õ di. Mare di. Duré, wa te aiwi 're rowaptêrẽ za'ra wa'aba mono ãna, wa tô wa te 're robzépata za'ra, ìwasu'uwẽ ré daro mono bâ, wa te 're ìropéi mono zé hã, wa te dawi ãma 're 'wa'rutu tõ za'ra mono da. ¹³ 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb 're, 'ri 'rãihã 'remhã sasedoti norĩ hã, ta norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzéb da, dasa hã da te tãma 're ìsõmri za'ra mono hã, te za te te sima 're po'o za'ra syry na, ãma 're saihuri mono da. Danhimizama hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, danhoprubzéb da, da te tãma 're ìsõmri za'ra mono nhi zama, te za duré te te sima 're po'o za'ra syry na, da'ãma romhuri'wa norĩ hã, wedeza ne na 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, te te 're ìzata za'ra mono hã. E ãne hã aima waihu'u za'ra wa'aba õ di bété. ¹⁴ Tane duré, Wanhib'apito hã ma tô te te wama 're pisutu za'ra, ìwasu'uwẽ hã wa te dama 're ìwasu'u za'ra mono norĩ ma hã, danhibzari na da te 're ìwapawaptob za'ra mono na, ãma 're ìwahâimana za'ra mono zéb da hã, wanhimirowasu'u wẽ wa'rãmimhã, dama.

¹⁵ Tane nherẽ, nimahã na hã marĩ zô aima ìnhimnhasi za'ra wa'aba õ di, asibzari na asiwi 're ìpawaptob za'ra wa'aba mono da

hã, Cristuhu wasu'uwẽ na te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono wa'rãmimhã. Mare di. Taha wasu'u na si, wa ãma 're ïtoi uptabi, ïpẽ'ẽ remhã, ïnhimiromhuri wa'rãmi, marĩ zô aima 're ïnhimnhasi za'ra wa'aba mono õ wa. Duré marĩ zô aima ïnhimnhasi za'ra wa'aba zém na, te sãna'rata da, te ïsina aima ãma rob'ui'éré za'ra wa'aba õ di, ãhãna hã. ãne 'wa'ãhã, aré ïma 're robzei mono õ di. ïdã'ã da si, aré ïnhimirosa'rada hã. **16** ïwasu'uwẽ hã wa tô te dama 're wasu'u u'ãsi, tô. Tane nherẽ, e taha zarina si, wa za ïhâimanazém na 'rãwi 're ïsi'madã'ã ze. Mare di. 'Re ïhâimana u'ãsi mono nhimipisutuzéb zarina si, wa ãne na te tãma 're romhuri u'ãsi. ïsi'uihã na te tãma 're romhuri mono õ di, ãne na hã. ïwasu'uwẽ hã te dama 're wasu'u mono õ 'wa'ãhã, aré ïma 're ropipa uptabi mono di. **17** ãne na te tãma 're ïromhuri mono zéb da hã, wa hã ïsi'uihã na ïsipisutu 'wa'ãhã, aré ïbãre ïpawa'ãbã ré, ïwasu'uwẽ na te tãma 're ïromhuri mono zé hã. Tane nherẽ, ïsi'uihã na ïsipisutu õ di. 'Re ïhâimana u'ãsi mono si, ma tô ïpisutu, taha ma ï'umnhasi zarina, te tãma 're romhuri wẽ u'ãsi mono da. **18** E marĩ na tawamhã, ïpawa'ãbãzé hã. 'Re ïhâimana u'ãsi mono zadawa wasu'u/wa norĩ siré 're ïhâimana mono nherẽ, marĩ zô dama 're ïnhimnhasi mono õ zarina, da te 're ïpawa'ãbã mono ãna, wa ïwasu'uwẽ si te dama 're wasu'u. Taha na si, wa 're ïtoi u'ãsi. Taha na si ïpawa'ã hã, ãma 're ïtoi u'ãsi mono zém na si.

19 Wa hã ïpawa'ãbã ré, 're ïhâimana mono õ di. Taha wa, ïwada'uri zarina si, te 're romhuri mono õ di. Tane nherẽ, wa tô ïsima wẽ, dapawa'ãbã ãna dama romhuri'wa norĩ ne, te dama 're romhuri u'ãsi mono da, ïnhimirowasu'u zarina, Cristu hã da te 're ïsaze za'ra mono da si, da'ahã na. **20** Zudezu norĩ hã ïwasu'uwẽ na te 're pawaptob za'ra mono da, ï'rata 're ïhâimana za'ra mono ré, zudezu hâimanazéb zarina, wa tô 're ïhâimana, ïnhimirowasu'u zarina, ta norĩ hã ahã na te te 're saze za'ra mono da, Cristu hã. Ta norĩ hã duréihã 'Re ïhâimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na Mozési te te ãma ïrob'ui'érézé hã te zahadu te te 're 'madã'ã pese za'ra, taha zarina, 'Re ïhâimana u'ãsi mono te te 're ïwêsãmri za'ra mono da si. Tane hã, wa hã ï'rata 're ïhâimana za'ra mono ré, 'Re ïhâimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata zarina, wa tô ta norĩ hâimanazéb zarina si 're ïhâimana, ta hã te 're ï'madã'ã pese mono zéb zarina, te te 're ïwêsãmri mono da newa, ïsine za'ra, ãne na ïsina 're ïnhimnhasi mono õ nherẽ. Sõ'awi te tiwi wẽ'õ za'ra õ di, zudezu norĩ hâimanazé hã. Da'ahã na da te 're saze za'ra mono da si, wa tô ãne na si te 're rosa'rata. **21** Tane duré, zudezu'õ norĩ 'rata, 're ïhâimana mono ré, ta norĩ hâimanazéb zarina, wa tô duré 're ïhâimana. Zudezu norĩ nhimiroti hã te 're 'madã'ã pese mono õ di. E tawamhã 'Re ïhâimana u'ãsi mono nhimiroti hã te 're 'madã'ã mono õ di,

zudezu'õ norĩ 'rata 're ìhâimana mono ré hã. Wa tô te 're 'madââ u'âsi tô. Cristuhu nhimiroti si, wa tô te 're 'madââ u'âsi. ãne si, wa tô te 're 'manharĩ, ta norĩ zama ahâ na Wanhib'apito te te 're saze za'ra mono da, zudezu'õ norĩ hã. **22** Duré ni'wam norĩ hã wasiré Zezusihi zazei'wa 're hâimana za'ra mono nherê, sib'uware na âma 're ìhâimana za'ra mono norĩ hã ìwasu'uwê na te 're apawapto mono wamhã, wa za ta norĩ hâimanazéb zarina si 're ìhâimana, ìnhimipawaptozbéb zarina, te te 're sazei pese za'ra mono da. ãne hã dapoto mono bâ 're ìdahâimana za'ra mono zép sidâpâsi, wa za dasine dama 're ìhâimana, da'ahâ na Cristu hã da te 're ìsaze za'ra mono zéb da si.

23 Cristuhu wasu'uwê hã daro mono bâ da te 're ìwaihu'u za'ra mono zéb da si, wa ãne dama 're ìhâimana. Duré ìwasu'uwê zarina, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìsazei'wa norĩ ma, uburé marĩ ìwê hã te te tâma 're ì'anhomri mono zém na, dame 're ìhâimana mono da, wa tô ãne dama 're ìhâimana. **24** ãne, wa za oto aima âma romnhimiréé za'ra wa'wa. Dawara na da'ahâ na 're dasipibu za'ra mono nherê, âté misi te za ni'wa hã dawi watobro. Tawamhã dawi ìwatobro si, te za marĩ ìwê hã sima ti'â. ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za asiptete sina Cristuhu âma si 're anomro wê wa'aba mo, marĩ ìwê uptabi hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te aima 're ìpisutu za'ra wa'aba mono zép si, asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da, ni'wa hã dawara na wara tete wa, dawi watobro wê te, marĩ ìwê hã te te sima ì'âri ne. **25** Ni'wa hã dawara na dame hâimana da, te te sima wê wamhã, te za nasi sipibu, dazada sihâiba wapu da. Tawamhã dawi watobro wamhã, ropsu 'manharĩ na te za âma sôpre ni, te te da'mairême wê te. Tane nherê, te za tiwi tiwasété su'u, ropsu 'manharĩ hã. Tanei õ di, wa norĩ hã. ìsi'utõrĩõ zô si, wa za Cristuhu âma si wasina 're wanhiptete u'âsi za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono, marĩ ìwê uptabi hã te te wama 're ì'apisutu mono zô si. **26** Dawara na 're dasipibu za'ra mono wamhã, siwa'ru dasiwi 're dasisa'rei mono õ di. Awa'awi u'âsi te za 're dasisa're, 're dasirême za'ra mono da. Tane duré, wa hã siwa'ru 're ìhâimana mono õ di, Cristuhu âma hã. Taha âma si, wa za õhõ haré 're ìhâimana u'âsi, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìwê uptabi hã te te ìma ìpisutuzéb zô si, ì'upana marĩ zô tiwi 're ìsipai mono âna. ãne duré, sib'rata ubu ré, da'wapéi'wa norĩ hã da'ubu wi simi'ahâri waihu'u õ wamhã, taré te za nasi da'âma pahairĩ siwa'ru, te te da'âma simirei âna. Tanei õ di, wa hã. Siwa'ru 're ìhâimana mono õ di. Cristuhu âma 're ìhâimana wê mono zém na si, wa ìsina te tâma âma 're uwaimrami u'âsi, Cristuhu ma hã. **27** Ni'wa hã dame wara da, te te sima wê wamhã, te za 're siwasutu u'âsi, dazada siptete da. Tane, wa duré wa hã 'râwi 're ìsi'wapéi u'âsi, ìwasété na

're ìhâimana 'rata mono zéb zarina, 're ìhâimana tō mono da oto. Ìpê'ẽ 're, te ìsima 're ìrosa'rata wasété mono zé hã wa tō oto 'râwi te ìsima 're a'uprosi. Taha wa, wa tō ãne si te ìsima 're ab'manharĩ, ìnhimirowasu'u zarina, da'ahã na da te 're saze za'ra mono nherẽ, 'Re ìhâimana u'âsi mono, ìwẽ uptabi hã te te ìma pisutu nherẽ, 'râwi te ìsiwi simini tō da.

Romhãiba 'manharĩ ãma 're ìdawata za'ra mono zé wasu'u

10 ¹ Ìsisãnawã norĩ, ãne hã wa za oto aima ãma rob'rãzarõtō za'ra wa'wa, aima ãma ìpo're pu'u za'ra wa'aba zém na, ãma 're aipo're simrami za'ra wa'aba mono tō da. Duréihã wahi'rata norĩ hã Mozési hã Ezitu hawi te te sani za'ra wamhã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã hãiwa'a na te mo ìsōwab za'ra, bådãdi te te tãma wasu'u za'ra mono da, te te 'madã'ã pese za'ra mono da. Â pré na pu'u nhisi wa'wai baba, ma tō duré te te simro, rob'ré na, zara u te te saprĩ za'ra da, ezipsiu norĩ wi, te te sō'reptu za'ra da. ² ãne na hãiwa'a 'rowi 're danomro mono wa, duré â wa'wai baba rob'ré na da te saprĩ za'ra wa, ma tō Mozésihi ãma uburé da te ãma 're sasõmri za'ra, wa norĩ hã â dawabzuri, wa te 're 'manharĩ za'ra mono wa, Cristuhu ãma, wa te oto 're ìsasõmri za'ra mono ne. ³ Duré a'ubuni wi 're danomro mono ré, 'Re ìhâimana u'âsi mono, hãiwa hawi te te 're ìdapawapto mono na, ma tō dasa da te 're huri, uburé. ⁴ Â hã 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama ì'õb za'ra mono na ma tō duré da te 're âhuri, aihĩni pese. Êtẽ zahãbã ìtõmo wawẽ sipo'ozém hawi 're ìpu'u mono na, ma tō da te 're âhuri, ìsimipawaptozbéb zarina. Êtẽ zahãbã hã a'ubuni wi 're ìsa mono na, â hã da te ãma 're ì'âhuri mono ne, ma tō Cristu hã 'râwi dasiré 're hãimana, te te 're da'apawapto mono da. ⁵ Tane nherẽ, ãne na 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're dapawapto mono nherẽ, ma tō da'ahã na siwi da'awẽ'õ, dap'o're ãna 're danomro mono 'ru te. Taha wa, a'ubuni wi 're danomro mono ré, ma tō te te 're da'a'uprosi, danhimizahãri mono sidãpãsi.

⁶ Ê marĩ, te tawamhã wama wasu'u za'ra, ãne na wahi'rata norĩ wasu'u hã. Ta norĩ ne, wawasété si, wa te wasima 're 'ruiwapari za'ra mono tō da, te wama wasu'u za'ra. ⁷ Duré ta norĩ ne, romhãiba 'manharĩ ãma waihu'u pese newa, ãma 're ìdawata za'ra mono ãma, 're wawata za'ra mono tō da, te duré wama wasu'u za'ra. Duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, ma tō ãne na ìbaihã na ãma rob'ui'ére:

“Tawamhã dato hã ma tō dasiwi 'manharĩ ni, powawẽ hãiba ne, oru 'manharĩ ãma ìdawata za'ra zéb da hã. Taha wa, ma tō duré siwa'ru ãma apese za'ra ni, dahãimana wasété si dama wẽ za'ra wa.”

Ñe na duréihã dawasédé, da te dasiwi ï'manharĩ za'ra zé wasu'u na rob'ui'ééré hã. **8** Ta norĩ hã wahi'rata norĩ hã ahã na ma tô duré aibã norĩ hã pi'ô na tiwasédé hã 'manharĩ za'ra. Ñe wa, ma tô duré 'Re ïhâimana u'âsi mono hã da'uprosi, 23 miu na dahâiba hã. Taha wa, wa norĩ hã wawasédé hã ãne na wa te 're 'manharĩ za'ra mono ô di za, wahi'rata norĩ ne. **9** Ta norĩ hã ma tô duré tiwasédé hã 'manharĩ za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã niha te te tãma rob'manharĩ za'ra ô zô, te te pibu za'ra da. Ñe 'ru te, ma tô duré wahi nhipsari na hã da'ahã na da'uprosi, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Ñe na hã wa norĩ zama, wa te 're pibu za'ra mono ô di za, Wanhib'apito hã, wawasédé hã wa te 're ï'manharĩ za'ra mono na, niha te te wama 're arob'manharĩ mono ô zô. **10** Wahi'rata norĩ hã ma tô duré Mozésihi ma nharĩ wasété za'ra. Ma tô tãma aiwapsari za'ra. Taha wa, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã hãiwa ãma tãma ïromhuri'wa hã we satô, dapãrĩ'wa na ïsisi hã, ta hã te te da'uprosi da. Ñe tã da, wa norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, wa te tãma 're nharĩ wasété za'ra mono ô di za.

11 Ñe ma tô wahi'rata norĩ ma tiromhãiba duréihã, tiwasédé te te 're ï'manharĩ za'ra mono zéb zarina, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're ïhã za'ra mono zém na, da te 're waihu'u za'ra mono da. Ma tô duré ãne na ni'wa hã ãma rob'ui'ééré, ãma 're ïwasipo're pu'u za'ra mono zéb da hã, ïsine wa te 're 'manharĩ za'ra mono tã da. Romhuture di oto, waré ïrob'rãsutuzéb u hã. Taha wa, wa za wanhimiza'rese 're wahâimana u'âsi za'ra.

12 Taha wa, Cristuhu ãma asiptete sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono na, 're asi'madãã ze za'ra wa'aba mono wamhã, te za asimiza'rese sina pé 're aihâimana za'ra wa'aba mo, aiwasété u apã 're airere'e aba mono tã da. **13** Tô sena, asiptete sina ãma 're anomro u'âsi aba mono zô, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te 're aipibu za'ra wa'aba mono wamhã, aimawi na te te 're aipibu za'ra wa'aba mono ô di za, ïpire uptabi na hã. Tô ôhõ na si te te 're ïda'apibui mono zém na si, te za tô te te 're aipibu za'ra wa'wa. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã uburé wama umnhasi za'ra di, marĩ na uburé te te wama 're ïaropisutu mono zém na hã. E tawamhã, asiptetezém nhipai u, te za ïpire uptabi na te te aipibu na 're sahu za'ra wa'wa, aiwasété u apã tiwi 're airere'e aba mono da. Mare di. Tô sena, asiptete sina ãma 're anomro u'âsi aba mono zô, te te 're aipibu za'ra wa'aba mono wamhã, te za niha te te aima 're pisutu za'ra wa'wa, rowẽ ré ïhawi 're aiwairébé aba mono zéb da hã, õne haré asiptete sina ãma 're anomro u'âsi aba mono da.

14 Taha wa, ïsisãnawã norĩ, ïma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, waihu'u pese newa romhãiba 'manharĩ ãma 're ïdawata za'ra mono zém na, da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono ô di za. Taha nhiti te

za 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo. **15** A norĩ wa'wa hã te oto asimiza'rese 're aihâimana za'ra wa'aba mo, tô. Taha wa, ãhãna te aima ãma ĩrowasu'u za'ra wa'aba zém na, te za ãma 're ĩrosa'rata pese za'ra wa'aba mo, ĩ'uwaibaba te aima ãma uwaimrami za'ra wa'aba zô. **16** Zezusi hã wazada ĩdâ'ázém na 're ĩwasipo're pu'u za'ra mono zéb da, wasiré 're wasi'rã'õtô mono wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're wawata za'ra mono pari, wa za hâsizém na uwa 'rãi wa'u ĩsé hã wa te 're âhuri. ãne hã wasiré, wa te 're âhuri mono wamhã, Cristuhu wi ĩwapru hã tiwi pu'u wa, wazada ĩdâ'ázéb zarina, te rowézé hã wahâiba mono bâ wama 're hâimana za'ra. Duré ĩ'u'êne hã wasiré, wa te 're huri mono da, wa te wasima 're wê'ê za'ra mono wamhã, Cristu hã da te dasiwi ĩhâibapru wa, wazada ĩdâ'ázéb zarina, te duré wahâiba mono bâ rowézé hã wama 're hâimana za'ra. **17** Zezusi hã wazada ĩdâ'ázém na 're wasipo're pu'u za'ra mono da, wasiré 're wasi'rã'õtô mono wamhã, wa'ahâ nherê, wa za ĩ'u'êne hã wa te wasima 're wê'ê za'ra, misi nherê, wa te 're ĩhuri mono da hã. E marĩ te wama wasu'u za'ra, misi ĩ'u'êne hã. Wa norĩ hã wasiré ĩsazei'wa norĩ hã wa'ahâ nherê, simisutu Cristuhu siré 're ĩwahâimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra. Misi dahâiba ne oto 're ĩwahâimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra.

18 Izarazéhé nhihudu norĩ hã bété. Ta norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, 're sôprub za'ra mono da, tinhimizama te te 're simroi mono wa, wedeza ne na tâma danhoprubzé nomrizé nhisiwi, da te 're zata za'ra mono ô ré, te za syry na te te sima 're po'o za'ra, ĩnhi hã, ãma 're saihuri mono da. ãne wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono siré te za 're hâimana za'ra. Tane duré, a norĩ wa'wa hã waihu'u pese newa, romhâiba 'manharĩ ãma 're dawata za'ra mono da, danhimizama da te tâma 're ĩsômri za'ra mono nhi na, dasiré ãma 're asaihuri aba mono wamhã, te duré dasiré ãma 're aiwata za'ra wa'aba mo, romhâiba 'manharĩ ãma. E ãne hã aima wê za'ra wa'aba di. Mare di. Ta hã wê ô di, ãma 're ĩ'aiwata za'ra wa'aba mono hã, dame. **19** ãne na te aima ãma ĩrowaihu'u za'ra wa'aba mono zé hã, e marĩ te wama wasu'u za'ra. E romhâiba 'manharĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, waihu'u pese na 're ĩhâimana mono ne, 're ĩhâimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra. Mare di. Duré dasa hã romhâiba 'manharĩ ma, da te 're ĩsômri za'ra mono hã, e pire na te wama 're hâimana za'ra. Mare di. Wama hã, taré hã. **20** ãne si, wa za duré aima ãma rowaihu'u za'ra wa'wa. ĩsazei'ô'wa norĩ hã wedeza ne na dasa te te 're zata za'ra mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, ta norĩ hã ãma 're sôprub za'ra mono ô di. Wa'uburé norĩ ma si, te ta norĩ hã tâma ãma 're sôprub za'ra, ãma 're ĩwata za'ra mono da hã. Taha wa, a norĩ wa'wa hã dasa, ta norĩ ma, da te 're ĩsômri za'ra mono na ãma 're asaihuri aba mono wamhã,

wa'uburé norĩ ãma te za ãsiré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, ãne hã dame 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, wa hã te ai'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di. Mare di. ²¹ A norĩ wa'wa hã Cristuhu zazei'wa oto 're anomro aba mono wa, te tã asiré 're asi'rã'õtõ aba mo, uwa 'rãĩ wa'u ãsé hã asiré 're âhuri aba mono da, hãsizém na, Wanhib'apito wi, ãwapru tiwi pu'u wa, wazada ãdã'ázém na ãma 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Taha wa, wa'uburé norĩ ãma 're dawata za'ra mono da, marĩ hã dasiré da te 're âhuri mono wamhã, ãma dame 're aihâimana waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za, ta norĩ nhimihãsizém na ãsiré 're âhuri aba mono tã da. Duré Wanhib'apito hãiba, da te dasiwi hãibapru wa, wazada ãdã'ázém na ãma 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono da, te duré ã'u'êne hã asiré 're ãhuri aba mo. E tawamhã ã'uwaibaba, te za tã dame 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mo, ãsazei'õ'wa norĩ siré 're asaihuri aba mono wamhã, wa'uburé norĩ ãma 're dawata za'ra mono da, dasa hã da te dasima 're 'manharĩ za'ra mono wamhã. E tã ã'uwaibaba ãne hã aima za'ra wa'aba hã. ²² ãne hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, Wanhib'apito hã te za asada 're hãimana za'ra wa'wa, ã'upana wa'uburé norĩ ãma si 're aiwata za'ra wa'aba mono wa. ãne zarina, wazada 're hãimana za'ra mono wamhã, e Wanhib'apito nhipetezém nhipai u, wanhipetezé hã wama 're hãimana za'ra mono bã, wa za ãsimihãzé wi 're wawairébé. Mare di. Tiwi 're wawairébé waihu'u mono õ di za.

²³ Ni'wam norĩ hã asiré ãsazei'wa 're ãhãimana za'ra mono norĩ hã, te ãne na te te sima 're nharĩ za'ra: "Marĩ hã wa te 're 'manharĩ za'ra mono tã da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te wawi 're aw'ẽõ mono õ nherẽ, wa norĩ zama, wa te wasiwi 're w'ẽõ za'ra mono õ di za, wa te 're 'manharĩ za'ra mono tã da. Wa za tã wa te 're 'manharĩ za'ra, wa te wasima 're ãwẽ za'ra mono zéb uwaibaba si." ãne ma tã ni'wam norĩ hã te te sima 're waihu'u za'ra. Tane hã wẽ di tã. Tane nherẽ, marĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te wawi 're aw'ẽõ mono õ nherẽ, ãté wa te 're 'manharĩ za'ra mono wa, wa za wasiré ãsazei'wa norĩ wi, wa te ãma 're 'wa'rutu za'ra. Taha wa, marĩ hã dazu wa te 're 'manharĩ za'ra mono õ di za, wasiré ãsazei'wa norĩ wi, wa te ãma 're 'wa'rutu tã za'ra mono da. Duré wasiré ãsazei'wa norĩ hã, Cristuhu ãma si siptete sina 're nomro mono da, wa te 're ãpawaptob za'ra mono da si, wa za tã uburé marĩ hã ãwẽ si wa te 're 'manharĩ za'ra. ²⁴ Rãwip si 're asipawaptob za'ra wa'aba mono da, asina 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Asiré ãsazei'wa norĩ hã 're pawaptob za'ra wa'aba mono da si, te za ta norĩ ãma si 're ãrosa'rata u'ãsi za'ra wa'aba mo.

²⁵ Romnhi hã da te dasima 're ãwede za'ra mono zéb ãma, da te 're ãuipra za'ra mono hã, te za asina aihãtã'ã ãna 're ãhuri aba mo

romnhi hã, nima hawib zô asimnhasi aba ãna. Romhâiba 'manharĩ ma, da te 're ãsõmri za'ra mono na, 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ãna aipẽ'ẽ 're, ãma 're asiwẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di za. 26 'Re ãhãmãna u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ére, duréihã:

“Uburé ti'a hã Wanhib'apito te hã. Duré uburé marĩ hã ti'ai ãma 're ãhãmãna za'ra mono hã, Wanhib'apito te hã. Taha wa, uburé dasazé hã wẽ di, ãma 're ãwasaihuri mono zéb da hã.”

Ãne duréihã ãma ãrob'ui'ére hã te 're hãmãna.

27 ãsazei'õ'wa hã ãsiré ai'masai wa'aba da, asô 'maihârã aba wamhã, te za tô ãsiré ai'masai wa'wa, asima 'maiwẽ wa'aba wamhã. Tawamhã uburé dasazé hã da te aima ã'a za'ra wa'wa hã te za tô ãhuri 'wa, nima hawi, da te 'mai'ãwisi zô, da'mazadanharĩ aba ãna, 'rãwi aipẽ'ẽ 're wa'aba, asi'maiwẽ'õ wa'aba zarina. 28-29 Tane nherẽ, ãtẽ ni'wa hã te za ãne na aima 'maiwaihuru 'wa: “Ã hã dasazé hã romhâiba 'manharĩ ma, da te 're ãsõmri za'ra mono.” ãne hã ni'wa te te aima wasu'u za'ra wa'aba wamhã, taha na ai'masai wa'aba õ di za. E 'rãwi aipẽ'ẽ na asi'maiwẽ'õ wa'aba tõ da, wa ãne aima waihuru za'ra wa'wa. Mare di. Taré dasa hã te te aima ã'maiwasu'u wa'aba wi, rosa'rada hã si'wa'rutu tõ da, wa ãne aima roti za'ra wa'wa, taha na asaihuri aba tõ da.

E tawamhã, romnhi hã romhâiba 'manharĩ ma, da te 're ãsõmri za'ra mono na, wa za 're ãsa, romhâiba 'manharĩ ãma dame 're ãwata mono õ nherẽ. ãne, wa 'rãwi te ãsima ãma 're rosa'rata u'ãsi. 30 'Re ãhãmãna u'ãsi mono hã sõpru wa, ãma 're wawata za'ra mono sina, wasa hã wa te 're huri mono wamhã, e ã'uwaibaba te za ni'wa hã te te dama 're wawasuru wasété za'ra, tô õ hã wa te 're ãhuri mono na hã. Mare di. Taré te za ni'wa hã te te dama 're wawasuru wasété za'ra, tô sena newa.

31 ãne, wa za duré aima ãma 'rãsutu za'ra wa'wa, ã ãnhimiorwasu'u na hã. Uburé marĩ hã te za 're ã'manharĩ wẽ u'ãsi za'ra wa'aba mo, 're asaihuri aba mono wamhã, duré 're ãhuri aba mono wamhã, duré marĩ aimawi hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina si, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono ãma 're dawata za'ra mono da. 32 Marĩ hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za oto, da te ãma 're ai'madã'ã za'ra wa'aba mono wa, dawasété u 're darere'e mono tõ da. ãne hã dazada 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono õ di za, zudezu norĩ da, duré zudezu'õ norĩ da, duré 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhib'a'uwẽ 're ãhãmãna za'ra mono norĩ da. 33 Wa hã bété. E niha dama 're ãhãmãna mono zé hã. ãne si, wa tô te ãsima 're da'awẽ, uburé marĩ hã te 're ã'ab'manharĩ wẽ mono zém na, te ãma 're da'apawapto mono da. ãsima si, ãne na 're ãhãmãna mono õ

di. Uburé, wa dama 're ìhâimana, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ìda'anho'reptui mono zé hã da te dasina 're uwaimrami za'ra mono da, ìnhimipawaptobzéb zarina.

Aibâ norĩ hã timro nhipai u 're ìhâimana za'ra mono zé wasu'u

11 ¹ Wa hã 're ìmorĩzém na aima ãma 're ìsisanho za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za 're anomro wẽ wa'aba mo. Cristu hã ti'ai ãma 're morĩ ré, wama ãma 're ìsisanho za'ra mono zéb zarina, wa hã 're ìhâimana mono ne, te za duré 're anomro wẽ wa'aba mo. ² A norĩ wa'wa hã te oto ì'ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo, 're ìhâimana mono zém na hã, duré uburé te aima ãma 're ìrowasu'u za'ra wa'aba mono zém na hã. Ìsazei'wa norĩ 're ìhâimana za'ra mono zém na roti hã da te ìma 're ìwaihu'u za'ra mono zéb zarina, te oto 're anomro u'âsi aba mo, te aima ãma 're ìroti za'ra wa'aba mono zéb zarina si. Taha wa, wa ai'ãma 're ìwata u'âsi za'ra wa'wa. ³ Tane nherẽ, aimawi na te aima ãma ìrowasu'u za'ra wa'aba da hã, wa tô ìsima wẽ. Cristu hã uburé aibâ norĩ nhib'apito, te 're hâimana. Duré aibâ norĩ hã uburé timro norĩ nhib'apito, te 're hâimana za'ra. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ta hã, Cristuhu nhib'apito te 're hâimana. ⁴ A norĩ wa'wa hã, zudezu'õ na te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Taha wa, zudezu'õ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za tô uburé marĩ hã 're ìmanharĩ za'ra wa'aba mo. Ìsazei'wa norĩ hã asiré 're ai'rã'õtõ aba mono ré, aibâ norĩ hã 'rã ubu ré, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi mono wamhã, duré 'rã ubu ré, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, e marĩ te ta norĩ hâimanazé hã wama wasu'u za'ra. Ta norĩ hã Cristu te te siwi 're ìwazéb za'ra mono õ zé, te wama wasu'u za'ra, zudezu'õ norĩ hâimanazéb uwaibaba õ wa, ãne hã. ⁵ Duré pi'õ norĩ hã 'rã ubu ãna, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi mono wamhã, duré 'rã ubu ãna, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're romhuri za'ra mono wamhã, ta norĩ ma, ìmro hã tãma 're wazéb za'ra mono õ di. E marĩ wa. Pi'õ 'rã ubuzé hã timro zapari 're ìhâimana za'ra mono zé, te te dama wasu'u wa, zudezu'õ norĩ hâimanazéb zarina. Pi'õ norĩ hã marĩ ìwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wa, te za da te 're 'rãpari za'ra, sisém na 're hâimana za'ra mono da a'â. Tane duré, pi'õ norĩ hã 'rã ubu ãna, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, 're mreme zusi mono wamhã, pi'õ, da te 're ì'rãpari za'ra mono ne, te za a'â 're hâimana za'ra ta norĩ hã, sisém na. ⁶ ãne hã pi'õ norĩ, 'rã ubu ãna 're hâimana za'ra mono wamhã, ãne hã wẽ te bâ, te za tô 're si'rãpari za'ra, sisém na dama 're ìhâimana za'ra mono zéb da hã oto. Tawamhã 're si'rãpari za'ra

mono wa, duré taré 're siséré nhihâri za'ra mono wa, dama sisém na 're hâimana za'ra mono tō da, te za 'rã ubu ré, dame 're hâimana za'ra, ãsazei'wa norĩ hã 're si'rã'õtō mono ré. **7** Tane nherê, ãsazei'wa norĩ, siré 're si'rã'õtō mono ré, aibâ norĩ hã 'rã ubu ré, dasiré 're hâimana za'ra mono õ di za. E marĩ wa. 'Re ãhâimana u'âsi mono ne, 're hâimana za'ra mono wa, ta norĩ hã. Tane nherê, pi'õ norĩ hã aibâ norĩ zapari 're ãhâimana za'ra mono zé hã, pi'õi ma, aibâ ãpirezé, te wasu'u. **8** Duréihã 'Re ãhâimana u'âsi mono hã, pi'õi hãiba na aibâ hã te te poto õ di. Aibâ hãiba na si, ma tō pi'õ hã poto. **9** Duré aibâ hã pi'õi ma, 're hâimana mono da, te te poto õ di, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Pi'õ si, ma tō tãma poto, aibâ ma, 're ãhâimana mono da hã. **10** Taha wa, ãsazei'wa norĩ hã rowahutu u 're si'rã'õtō mono wamhã, pi'õ norĩ hã te za tō 'rã ubu ré dasiré 're hâimana za'ra. E marĩ wa. Timro norĩ zapari 're ãhâimana za'ra mono zém na, da te ãma 're waihu'u za'ra mono da, duré hãiwa ãma 'Re ãhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã te te ãré 're 'madã'ã za'ra mono wa, te te siwi 're wẽ'õ za'ra mono tō da, zudezu'õ norĩ hãimanazé hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono da. **11** Tane nherê, wa norĩ hã Wanhib'apito ãma oto 're wanomro mono wa, aibâ norĩ hã pi'õi ãna 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di za oto. Duré pi'õ norĩ zama, aibâ ãna 're hâimana waihu'u za'ra mono õ di za. ãne hã aiwa te wama wasu'u za'ra. **12** Duréihã 'Re ãhâimana u'âsi mono hã aibâ hãiba na ma tō pi'õ hã poto 'rata tō. Tane nherê, te oto ta hawim haré aibâ norĩ hã pi'õi hãiba hawi dama 're poto u'âsi za'ra. 'Re ãhâimana u'âsi mono si, ma tō uburé marĩ hã te te apoto, aibâ norĩ zama, duré pi'õ norĩ zama.

13 E tawamhã 't'uwaibaba, te za pi'õ norĩ hã 'rã ubu ãna, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, 're mreime zusi, ãsazei'wa norĩ hã siré 're si'rã'õtō mono wamhã. Ma'ãpé, a norĩ wa'wa hã asi'uihã na ãma waihu'u za'ra wa'aba, ãne na hã. **14** Aibâ norĩ hã séré pa ré, 're nomro mono wamhã, wẽ'õ nherê, te siséb ãna ãré 're hâimana za'ra, tihãimanazéb zarinaĩ õ nherê, zudezu'õ norĩ hãimanazéb zarinaĩ õ nherê. ãne hã 'rãwi wapẽ'ẽ na dahãimanazém na, wa te wasina 're ãwaihu'u za'ra mono zéb zarina, wa ãne na aima ãma roti za'ra wa'wa. **15** Tane nherê, pi'õ norĩ hã séré pa ré, 're hâimana za'ra mono wamhã, dama 'madã'ã ze ti. E marĩ wa. 'Re ãhâimana u'âsi mono si, ma tō ãséré pa hã te te tãma 're pisutu za'ra, pi'õ norĩ ma hã, ãrãzuwazéb da hã. **16** Até ni'wam norĩ hã asiré 're ãhâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã te za ãne na sina ãzadawa 'ru za'ra, pi'õ norĩ hã 'rã ubu ré 're ãhâimana za'ra mono wasu'u na hã, te te ãzaze za'ra õ wa. ãne wamhã, wa za ãne na si ãzadawa na tãma ãma wa'rãmi za'ra. Wa norĩ hã aimawi na, wa te dama 're roti za'ra mono õ di. Mare di. Duré 'Re ãhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, siré

're ïsi'rã'õtõ mono norĩ hã te duré õhõ na si te te ãma 're rosa'rata za'ra, pi'õ norĩ hã 'rã ubu ré, 're ïhâimana za'ra mono wasu'u na si.

ZeZusi hã dazada ïdã'âzém na ãma 're dasipo're pu'u za'ra mono da, dasiré 're ïdasaihuri mono zé wasu'u

17 Aimawi na wa za oto aima ãma roti za'ra wa'wa, aihâimanazém na 're ï'upa za'ra wa'aba mono zém na hã. Taha wa, ai'ãma ïwata za'ra wa'aba õ di za, ãhã na hã. Rowahutu u asiré 're asirã'õtõ aba mono wamhã, asiptete sina Cristuhu ãma 're anomro aba mono zéb da, 're asipawaptob za'ra wa'aba mono õ di. Marĩ na si, ma tô ï'upana asiwi 're ïro'wa'rutu za'ra wa'aba mo. 18 ãne uimrehene, wa za a'â ai'ãma rob'ui'ére za'ra wa'wa. Ma tô we ïma aiwasu'u za'ra wa'aba ni, asiré 're asirã'õtõ aba mono nherẽ, asima aipo'o aba na hã, 're asisada'âbã za'ra wa'aba mono 'ru te. ãne na syry na wa tô dazaze, da te we ïma aiwasu'u waseté za'ra wa'aba zém na hã. Áté tô sena, ãne hã. 19 ãne hã wẽ'õ nherẽ, áte wẽ di tô. E marĩ wa. Asiwi aipo'o aba wamhã, ni'wam norĩ hã wa za wa te 're waihu'u za'ra, tô sena, ZeZusihi zazei uptabi 'wa, 're ïhâimana za'ra mono na hã. 20 Asiré 're asaihuri aba mono da, 're asirã'õtõ aba mono wamhã, Wanhib'apito hã wazada ïdã'âzém na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zéb da, tãma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ di. Marĩ aimawi hã 're ï'manharĩ za'ra wa'aba mono da si, te 're asirã'õtõ aba mo, siwa'ru. 21 Aihĩni, asitẽme 're aihutu aba mono õ ré, te za ni'wam norĩ si dawana tisa hã te te 're huri, si'aba're na. Taha wa, te za ni'wam norĩ hã tisa hã te te 're simini za'ra, ïwana 're dasihutu mono wa. Taha wa, te za tô ïwana da te 're uprosi za'ra. Ni'wam norĩ hã te za duré 're rã idi'iti za'ra, uwa 'rãĩ wa'u ïsẽ hã sa'ëtẽ na te te 're âhuri mono wa. 22 E niha. E asõrõwa hã aima 're hâimana za'ra wa'aba mono ã bâ, asapa'abã asa hã ïwa 're ïhuri aba mono zéb da hã. Asiré 're asirã'õtõ aba mono ré, ãne hã asiwi 're 'manharĩ waseté za'ra wa'aba mono wamhã, asiré 're ïhâimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ, 're ï'ruiwapari za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa. ãne hã asima 're 'manharĩ waseté za'ra wa'aba mono wa, te duré ïsimarĩ'õ norĩ hã 're wazéb za'ra wa'aba mono ãna, 're aihâimana za'ra wa'aba mo. ãne wamhã, e niha wa za ai'ãma waihu'u za'ra wa'wa. E ãne zarina, wa za duré ai'ãma 're ïwata za'ra wa'wa. Mare uptabi di, ai'ãma 're ïwata za'ra wa'aba mono da hã.

23 Duréihã Wanhib'apito te te ïma ïwaihu'uzém na, wa tô ãne na aima waihu'u pari za'ra wa'wa: Zudasi hã ZeZusi te te dama ïhãiba nhomrizém na, tô taha barana ma tô Wanhib'apito ZeZusi hã ï'u'êne hã ti'ã. 24 Tawamhã 're ïhâimana u'ãsi mono ãma te tiwata, sõpru wa. Taha pari, ma tô te te wẽ'ẽ, ï'u'êne hã. ãne te tãma nharĩ za'ra,

1 Corítu 11.23

tisiré 're ñomro mono norí ma: “Ā hã ñ'u'êne hã ñhãiba te wasu'u, asada ñsisômri za'ra wa'aba zé hã. Ā hã te za 're ñhuri aba mo, ñãma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da hã.” Āne ma tô sina tâma rowasu'u za'ra, Zezusi hã. ²⁵ Tawamhã saihuri pari, tô õne ma tô duré hãsizé hã ti'â, uwa 'ru rãi wa'ui ré hã. Āne te duré tâma nhañi za'ra: “Ā hã rob'rãi wa'u hã, ñwapru hã asada za'ra wa'aba za ñwi pu'u wamhã, 'Re ñhãimana u'âsi mono te te dama ñropisutuzép té, tô sena za te te dama ãma 're ñ'u'waimrami mono zé, te wasu'u. Ā hã 're ãhuri aba mono sidãpãsi, te za ñãma 're asipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono zéb da, 're ñmanharí za'ra wa'aba mo, õne u'âsi.” Āne ma tô duré sina tâma rowasu'u za'ra, Zezusi hã. ²⁶ Tawamhã, ñ'u'êne hã 're huri aba mono wamhã, duré rob'rãi wa'u hã 're ãhuri aba mono wamhã, ta hã, Wanhib'apito dazada ñdã'ázém na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zé, te aima wasu'u za'ra wa'wa, za we apã ñmorízéb u hã.

²⁷ Taha wa, ni'wam norí hã Wanhib'apito ãma 're ñsipo're pu'u za'ra mono zéb da, ñ'u'êne hã te te siré 're huri mono wamhã, duré

rob'râi wa'u hã te te siré 're âhuri mono wamhã, siséb ãna siré 're si'rã'õtõ mono wamhã, ta norĩ hã te za Wanhib'apito hãiba na, tiwasédé hã te te ãma 're 'manharĩ za'ra, iwapru na zama, dazada idâ'âzé hã taré newa, siwa'ru te te 're huri mono wa, i'u'êne hã, duré siwa'ru te te 're âhuri mono wa, rob'râi wa'u hã. **28-29** Ni'wam norĩ hã Wanhib'apito dazada dâ'â da, isihãiba nhomrizém na, te te 're rosa'rata za'ra mono ãna, i'u'êne hã te te 're huri mono wamhã, duré rob'râi wa'u hã te te 're âhuri mono wamhã, taha zarina, te za 'Re ihãimana u'âsi mono hã ta norĩ hã te te 're hã za'ra. Taha õ'umhasite, te za a'â aipẽ'ẽ na r'âwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo, asimirosa'rata wasédé hã aima 're hãimana za'ra wa'aba mono zô, taha uimrehêne, a'â asima 're pari za'ra wa'aba mono da. Taha parip si, te za oto i'u'êne hã asiré 're ihuri aba mo. Duré taha parip si, te za oto rob'râi wa'u hã asiré 're i'âhuri aba mo. **30** Taha wa, ni'wam norĩ hã ãne hã te te a'â 're 'manharĩ za'ra mono õ wa, te ta norĩ hã hãzé u'âsi 're hãimana za'ra ahã na, asiré 're ihãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. Ni'wam norĩ hã te duré sib'uwa u'âsi 're hãimana za'ra. Ni'wam norĩ hã ma tô duré 're dâ'â za'ra, ãne wa. **31** Wasiré 're wasaihuri mono õ ré, wanhimirosa'rata wasédé hã wama 're hãimana za'ra mono zô, a'â wapẽ'ẽ na r'âwi 're wasi'madâ'â za'ra mono wamhã, 'Re ihãimana u'âsi mono hã te te 're wa'ahã za'ra mono õ di za. E marĩ wa. 'Re wasiwẽ'õ za'ra mono wa, 're iwahãimana za'ra mono na, marĩ na, wa te 're i'upa za'ra mono na hã. **32** Tane nherẽ, ti'ab ré te za tô wawasédé hã te te wa'ãma 're i'awaihu'u mono zéb zarina, te te 're wa'ahã za'ra, 'Re ihãimana u'âsi mono hã. E marĩ wa. Te te 're wa'azawi pese mono wa, taha zarina, apã wa te ãma 're sasõmri pese za'ra mono da. Nimahã na, uburé isazei'õ'wa norĩ zu, za te te siwi wa'awẽ'õ tõ da, te za tô ãne wa, te te 're wa'ahã za'ra, ti'ai ãma 're wanomro mono ré.

33 Isisãnawã norĩ, ãne na wa za oto aima ãma rãsutu za'ra wa'wa, Wanhib'apito dâ'âzém na 're asipo're pu'u za'ra wa'aba mono zéb da, asiré 're asaihuri aba mono zém na hã. Taha wa, te za a'â asisô 're asimipari za'ra wa'aba mo, aihĩni asitẽme 're aihutu aba mono wapsi, asiré ãma 're asaihuri aba mono da. ãne hã wẽ di. **34** Ni'wam norĩ hã asiré 're ihãimana za'ra wa'aba mono norĩ hã, mra te te 're simroi mono wamhã, tinhorõwa ãma si te za a'ã tisa hã te te 're huri. Taha parip si, te za oto asitẽme 're aihutu aba mo, asiré 're si'rã'õtõ aba mono da. 'Re ihãimana u'âsi mono hã te te siwi 're aiwẽ'õ za'ra wa'aba mono tõ da, te za ãne si i'uwaibaba 're i'manharĩ za'ra wa'aba mo.

Nimahã na, ãma atẽme i'morĩ aba wapsi, wa za aimawi na aima ãma roti za'ra wa'wa, rob'ui'ééré na we asiwi i'zadanharĩ za'ra wa'aba zém na hã.

'Re ihâimana u'âsi mono, Tipê'êzani na romhuri mono bâ te te dama 're ĩ'apisutu mono zé wasu'u

12 ¹ ĩsisānawā norĩ, wasiré ĩsazei'wa norĩ hã romhuri mono bâ, 'Re ihâimana u'âsi mono pê'êzani nhimipawapto waihu'u pese na, âma 're ĩsipawapto za'ra mono zéb da hã, ta hã te te tãma 're ĩpisutu za'ra mono zém na, wa za oto aima âma roti za'ra wa'wa, sena âma 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã, rosa'rata na âma 're upa za'ra wa'aba mono tō da. ² A norĩ wa'wa hã 'Re ihâimana u'âsi mono, 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ ré, ma tō wa'uburé hã te te 're aiwada'uri u'âsi za'ra wa'wa, tō sena newa, romhâiba 'manharĩ hã tarére nherê, mreme õ nherê, ta norĩ âma si 're aiwata za'ra wa'aba mono da, waihu'u pese newa. Āne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba nherê, wa taré âma aipo're pu'u za'ra wa'wa. ³ Tane nherê, wa ĩsima aiwê za'ra wa'wa, aimawi roti hã waihu'u za'ra wa'aba da oto. Āté ni'wam norĩ hã te za âne na Zezusi hã te te dama 're wasu'u za'ra: “Zezusihi ma, marĩ ĩwasétére si tãma 're hâimana mono neza, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimirob'manharízém na.” Āne na hã ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono pê'êzani nhimipawaptozbéz ré, 're ĩnomro mono norĩ hã, te te dama 're wasu'u waihu'u za'ra mono õ di. Mare di. Duré áté ni'wam norĩ hã te za âne na te te dama 're wasu'u za'ra, Zezusi hã: “Zezusi hã, taha Wanhib'apito, danhipai u.” Ni'wam norĩ hã 'Re ihâimana u'âsi mono pê'êzani nhimipawaptozbéz zarinaĩ õ nherê, âne na tō sena te te dama 're wasu'u waihu'u za'ra mono õ di.

⁴ 'Re ihâimana u'âsi mono pê'êzani hã misi nherê, te ĩsazei'wa norĩ ma, romhuri hã te te 're apisutu, tinhimiromhuri mono bâ sipu'u pese na âma 're sipawapto za'ra mono da. ⁵ Duré Wanhib'apito hã misire nherê, wasipu'u pese na, wa wa te tãma 're romhuri za'ra, wanhimiromhuri mono bâ, wasiré ĩsazei'wa norĩ hã. ⁶ Duré, 'Re ihâimana u'âsi mono hã misi nherê, õhõ si te tiwaihu'u pese na te te 're wa'apawapto, romhuri hã sipu'u pese na, wa te tãma âma 're ĩrob'ma'wamarĩ za'ra mono zéb da hã. ⁷ Wahâiba mono bâ, ma tō romhuri hã te te wama 're apisutu 'Re ihâimana u'âsi mono hã, ĩpê'êzani hã sena na wapê'ê 're, 're ihâimana za'ra mono na, wa te wasina 're waihu'u za'ra mono da, duré wasiré ĩsazei'wa norĩ hã âma 're wasipawapto wê u'âsi za'ra mono da. ⁸ 'Re ihâimana u'âsi mono pê'êzani hã ni'wam norĩ si, te za te te 're pisutu za'ra, tō sena ta norĩ hã tinhimirosa'rata waihu'u pese na te te dama âma 're roti wê za'ra mono da, hâiwa hawi dahâimanazém na rowaihu'u na hã. Ni'wam norĩ si, te za duré te te 're pisutu za'ra, rowaihu dama ĩwaihu'u'õ na, te te dama âma 're roti wê u'âsi za'ra mono da. ⁹ Ni'wam norĩ si, te duré 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te 're pisutu za'ra, ta norĩ hã Cristu hã te te sina 're umnhasi pese za'ra

mono da, tisiré ãsazei'wa norĩ nhipai u. Ni'wam norĩ si te duré te te 're pisutu za'ra, ãwaihu'u pese zarina, te te ãma 're dapese za'ra mono da, 're dahâzé za'ra mono wamhã. ¹⁰ 'Re ãhãimana u'ãsi mono waihu'u pese na si, marĩ dama ãmanharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra mono da, ni'wam norĩ si te duré te te 're pisutu za'ra. Duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na, sena na te te dama ãma 're rowasu'u za'ra mono da, te duré ni'wam norĩ si te te 're pisutu za'ra. Ni'wam norĩ si, te duré te te 're pisutu za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da te dasima 're ãsadawa wasu'u za'ra mono zé hã te te ãma 're pibu za'ra mono da, tô sena uptabi na hã te te 're waihu'u za'ra mono da, wa'uburé norĩ hawim hã ã'umnhasite. Damreme dama ãwaihu'u'õ na zama, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, te duré ni'wam norĩ si te te 're pisutu za'ra, timreme nai ã nherẽ, te te dama ãma 're ãsadawa wasu'u za'ra mono zéb da hã. Ni'wam norĩ si, te duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã te te 're pisutu za'ra, damreme dama ãwaihu'u'õ na 'Re ãhãimana u'ãsi mono, da te dasima 're ãsadawa wasu'u za'ra mono zé hã s'õ'awi te te dama ãma 're wasu'u pese za'ra mono da oto, da te 're ãwaihu'u za'ra mono zéb da hã. ¹¹ Tô õhõ si te misi nherẽ, 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã romhuri te te dama 're apisutu, ãsazei'wai mono bâ, te te sima 're ãda'awẽ mono zéb zarina, ãma 're ãdasipawaptob za'ra mono zéb da hã.

Dahãiba misi ne, ãsazei'wa norĩ hã 're ãhãimana za'ra mono zé wasu'u

¹² ãne, wa za aima ãma romnhimiré za'ra wa'wa, ãwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. Wahãiba hã misi nherẽ, wahãiba na marĩ hã wama 're ãhãimana za'ra mono hã ahã di, wapara hã duré wanhib'rada hã duré wapo're hã, duré aimawi hã. Tane nherẽ, misi te tô wahãiba hã wama 're hãimana za'ra, wahãiba mono bâ. Tane duré, wa norĩ hã wasiré ãsazei'wa norĩ hã wa'ahã uptabi nherẽ, wa oto simisutu ãma 're wanomro, wahãiba misi ne. ¹³ Wa norĩ hã wasiré ãsazei'wa norĩ hã aiwa 're wahãimana za'ra mono õ di. Ni'wam norĩ hã zudezu. Duré ni'wam norĩ hã zudezu'õ. Duré ni'wam norĩ hã pawa'ãbã ãna ãwada'uri zarina si, te te dama 're ãromhuri za'ra mono. Duré ni'wam norĩ hã wada'uri ãna si'uihã na 're ãhãimana za'ra mono. ãne hã aiwa 're wahãimana za'ra mono õ nherẽ, simisutu wa oto 're wahãimana za'ra, wahãiba misi ne, 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani na ã dawabzuri uburé, wa te 're 'manharĩ za'ra mono wa, duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, Tipẽ'ẽzani, uburé te te wama 're anhomri mono wa, wapẽ'ẽ 're, oto 're ãsãmra mono da hã.

¹⁴ Wahãiba na marĩ hã misi wama 're hãimana za'ra mono õ di. Marĩ hã ahã na te tô wahãiba na hã wama 're hãimana za'ra, tite

mono bâ te te 're ïromhuri za'ra mono zéb da hã, wapara hã, duré wanhib'rada hã, duré wato hã, uburé ïré 're ïwahâimana za'ra mono hã. Tane ma tô duré 'Re ïhâimana u'âsi mono pẽẽzani hã romhuri hã sipu'u pese na te te wama 're apisutu, âma 're ïwasipawaptob za'ra mono zéb da hã. **15** ãne, wa za duré aima âma simir'éé za'ra wa'wa taré, wahâiba na marĩ hã wama 're ïhâimana za'ra mono zém na hã. Até wapara, te aré wama siwasu'u, ãne: “Wa hã asib'rata õ di. Taha wa, wa taré aihâiba na ai'âma 're ïhâimanare. Marĩ dai õre di, wa hã.” E ãne hã aré ï'uwaibaba. Mare di. Pire na te tô wama 're hâimana u'âsi za'ra, wapara hã. **16** Até wapo're hã te aré duré wama siwasu'u, ãne: “Wa hã atõmo õ di. Taha wa, wa taré aihâiba na ai'âma 're ïhâimana. Marĩ dai õ di, wa hã.” E ãne hã aré duré ï'uwaibaba. Mare di. Pire na te tô wama 're hâimana u'âsi za'ra, wapo're hã. **17** Duré, wahâiba na watõmo si wama 're hâimana za'ra mono 'wa'âhã, e niha wa aré 're wanhimipari za'ra. 'Re wanhimipari waihu'u za'ra mono õ di aré, tô. Duré wahâiba na wapo're si wama 're hâimana za'ra mono 'wa'âhã, e niha wa aré 're wanhimhã za'ra. 'Re wanhimhã waihu'u za'ra mono õ di tô aré. **18** Tane nherẽ, ãne na hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're wa'apoto mono õ di. Te te sima 're ï'awẽ mono zéb zarina si, ma tô marĩ ahã na te te wama 're ab'manharĩ, wahâiba na ïré 're ïwahâimana za'ra mono zéb da hã. **19** Wahâiba na marĩ hã ahã na wama 're hâimana za'ra mono õ 'wa'âhã, aré wahâiba hã wama 're hâimana za'ra mono õ di. **20** Tane nherẽ, marĩ ahã na te tô wama 're hâimana za'ra wahâiba na hã, wahâiba misi nherẽ. Taha wa, wa tô 're wahâimana za'ra.

21 Até wato hã te aré wanhib'rata ma tinha, ãne: “A hã tarére hã. Marĩ dai õ di, ïma hã.” E ãne hã aré ï'uwaibaba. Até wa'rã hã te aré duré wapara ma tinha, ãne: “A hã tarére hã. Marĩ dai õ di, ïma hã.” ãne hã ï'uwaibaba õ di tô duré aré. **22** Nima norĩ hã wahâiba na marĩ hã wama 're ïhâimana za'ra mono hã sib'uware na wama 're hâimana za'ra mono newa. Tane nherẽ, te tô pire na wama 're hâimana za'ra. **23** Duré nima norĩ si, wahâiba na wama 're ïhâimana za'ra mono hã wama wapure na, tarére wama 're hâimana za'ra mono newa, wa za ta norĩ ma 're wanhipse za'ra, wa te 're ïhâiba'ubu wẽ za'ra mono zém na hã, nimahã ma si, rowazéb tõ da. **24-25** Nima norĩ ré si, wa ai'uréiwi ïré 're wahâimana za'ra, rowazéb ãna. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã ma tô te te sima 're wa'awẽ, uburé marĩ hã wahâiba na wama 're ïhâimana za'ra mono hã, si'u te te wama ãma 're ïromhuri za'ra mono zéb da hã, sima 're siwanhizari za'ra mono ãna, aihĩni 're sisawi pese za'ra mono da. ãne da si, ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono hã wahâiba te te wama 're ab'manharĩ, wahâiba na hã nima norĩ si wama wapu newa, pire na tô uburé

wama 're hâimana za'ra mono da, simisutu haré. Tane duré, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã ma tô te te sima 're wa'awê, wasiré ìsazei'wa norî hã, simisutu haré wa te tãma 're romhuri za'ra mono da, wasiwi 're wasiwanhizari za'ra mono ãna. Ma tô te te sima 're wa'awê, wapire na wasima 're ìwahâimana za'ra mono zéb da hã, aiwapsi. **26** Wapara hã marî ãma sépu'u wa, te te robzépata wamhã, taha u'âbã, te za uburé wahâiba hã ìsabâdã robzépata za'ra. Tane duré, ni'wa hã wasiré ìsazei'wa, marî na te te robzépata wamhã, wa norî zama, wa za duré ìsabâdã robzépata za'ra ni. Duré, ni'wa hã wasiré ìsazei'wa hã ìsimiromhuri wê na da te dasima wasu'u wê za'ra wamhã, wa norî zama, wa za duré ìsabâdã 're wato za'ra.

27 A norî wa'wa hã te tô simisutu haré, Cristuhu nhib'a'uwê asiré 're anomro aba mo, aihâiba misi aima 're ìhâimana za'ra wa'aba mono ne. Duré dahâiba na marî hã tite mono bâ te te 're ìmanharî za'ra mono zéb da hã, dama 're ìhâimana za'ra mono ne, te a norî wa'wa hã aihâiba mono bâ tãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo, Cristuhu ma si, asimiromhuri aba mono bâ, tãma 're 'manharî za'ra wa'aba mono da. **28** ãne ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã romhuri hã te te wama 're apisutu, wate mono bâ ìsimipawapto waihu'u pese na tãma ãma 're ìwasipawaptob za'ra mono zéb da hã, wasiré ìsazei'wa norî hã. Romhuri hã danhipai u ìpire uptabi hã ma tô ni'wam norî ma si te te 're apisutu, Zezusi hã te te 're ìsadawa wasu'u za'ra mono zéb da hã, ìsazei'ô'wa norî ma, Zezusihi zadawa para. Romhuri aimawi hã ìpire hã ma tô duré ni'wam norî ma si, te te 're apisutu, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na ìsazei'wa norî ma si te te ãma 're ìrowasu'u za'ra mono zéb da hã. Duré ìsazei'wa norî 're ìhâimana wê za'ra mono zéb da hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina, te te dama ãma 're ìroti za'ra mono zéb da hã, ma tô duré ni'wam norî ma ìsimiromhurizéb da hã, te te tãma 're apisutu, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono waihu'u pese na, marî dama ìmanharî waihu'u'ô hã te te dama 're 'manharî za'ra mono da, ma tô duré ni'wam norî ma si te te 're apisutu, ìsimiromhurizéb da hã. Ma tô duré ni'wam norî si te te 're pisutu za'ra, ìwaihu'u pese zarina te te ãma 're dapese za'ra mono da, 're dahâzé za'ra mono wamhã. Duré marî zô, tiwi 're ìrowaptãã za'ra mono norî ãma 're sina u'âsi mono da, ma tô duré ni'wam norî hã te te 're apisutu, ìsibrob'ô norî ãma hã, duré ìhâzé ré norî ãma hã. Duré ìsazei'wa norî 'madãã'wa, dama 're hâimana za'ra mono da, ma tô duré ni'wam norî hã te te 're apisutu. Duré damreme dama ìwaihu'u'ô na te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da, ma tô ni'wam norî si te te 're apisutu, timreme nai ô nherê, te te dama ãma 're ìsadawa wasu'u za'ra mono zéb da hã. **29** E tawamhã ìsazei'wa norî hã te uburé Zezusihi zadawa

wasu'u'wa na 're hâimana za'ra, ãsazei'õ'wa norĩ ma hã. Mare di. Uburé ãne na dama 're hâimana za'ra mono õ di. E uburé te duré 'Re ãhâimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa na 're hâimana za'ra, ãsazei'wa norĩ ma hã. Mare di. Duré e uburé te 'Re ãhâimana u'ãsi mono nhimiroti na dama roti'wa na 're hâimana za'ra, ãsazei'wa norĩ 're ãhâimana wẽ za'ra mono zéb da, te te dama 're roti za'ra mono da hã. Mare di. Duré, e uburé te ãsazei'wa norĩ hã marĩ dama ãmanharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra, 'Re ãhâimana u'ãsi mono waihu'u pese zarina. Mare di. ³⁰ Duré, e uburé te za te te 're dapese za'ra, 're dahâzé za'ra mono wamhã, 'Re ãhâimana u'ãsi mono waihu'u pese zarina hã. Mare di. Ni'wam norĩ si te za tô ãne na hã 're hâimana za'ra. Duré, e uburé te za damreme dama ãwaihu'u'õ na te te dama 're sadawa wasu'u za'ra, 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã. Mare di. Duré e uburé te za sõ'awi te te dama 're wasu'u pese za'ra, damreme dama ãwaihu'u'õ na 'Re ãhâimana u'ãsi mono, da te dama 're ãsadawa wasu'u za'ra mono zém na hã. Mare di. Uburé ãne na dama 're hâimana za'ra mono õ di. Tite mono bâ, te za misi si ãsazei'wa norĩ hã romhuri hã te te ãma tãma 're 'manharĩ za'ra. ³¹ Tane nherẽ, romhuri hã danhipai u dama ãpire norĩ zô si, te za sô 're ãrob'ruiwapari u'ãsi za'ra wa'aba mo, asiré ãsazei'wa norĩ hã ãma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã.

Aimawi na, wa za oto aima ãma rowasu'u za'ra wa'wa, ã norĩ wasu'u nhipai u ãwasu'u wẽ uptabi na hã, ãma 're anomro wẽ uptabi aba mono zéb da hã.

Danhimizawi pese zém na rowasu'u

13 ¹ Ti'ai ãma hãiwa ãma zama, uburé damreme mono bâ te dama 're arowasu'u wẽ mono nherẽ, ãnhimizawi pese zé hã aré ãma 're hâimana mono õ wamhã, piza'a 're baihã 'manharĩ tede hã, da te 're tata'a za'ra mono wa, 're wamreme 'rãihã za'ra mono wa, da te 're ãwapari a za'ra mono ne, wa aré taré te dama 're arowasu'u. ãne wamhã, marĩ dai õ di aré, dama 're ãnhimirowasu'u mono zé hã.

² 'Re ãhâimana u'ãsi mono hã te dama 're sadawa wasu'u wẽ mono nherẽ, duré uburé roti hã ãma waihu'u pese nherẽ, duré uburé rowaihu hã dama ãwaihu'u'õ hã ãma waihu'u pese nherẽ, ãnhimizawi pese zé hã ãma 're hâimana mono õ wamhã aré, taré, wa aré 're ãhâimana, 'Re ãhâimana u'ãsi mono ma hã. Marĩ dai õ di aré, 're ãhâimana mono zé hã. Áté ãma waihu'u pese di aré, te tãma nharĩ da, êtẽ 'rãihã ma, si'ré da, 'Re ãhâimana u'ãsi mono si, te 're umnhasi mono wa. ãne da, 'Re ãhâimana u'ãsi mono te 're umnhasi mono nherẽ, ãnhimizawi pese zé hã ãma 're hâimana mono õ wamhã, aré marĩ dai õ di, 're ãhâimana mono zé hã.

3 Duré uburé ĩnhibro hã ĩsibrob'õ norĩ ma, te 're anhomri mono nherẽ, ĩnhimizawi pese zé hã ĩma 're ĩhâimana mono zarinaĩ õ wamhã, tarére aré, dama 're ĩnhopru mono zé hã. Duré ĩsazei'wa 're ĩhâimana mono wa, da te 're ĩ'ruiwaparĩ mono zéb zarina, da te dasiwi ĩzata da, duré dawi ĩsihâiba zawi õ nherẽ, tane nherẽ, duré tarére aré, ĩnhimi'manharĩ wẽ zé hã, ĩnhimizawi pese zé hã ĩma 're hâimana mono õ wamhã.

4 E niha tawamhã, danhimizawi pese na, Cristuhu ãma za 're ĩdahâimana za'ra mono zé hã. ĩsazei'wa norĩ hã simizawi pese na 're hâimana za'ra mono wamhã, marĩ na da'ãma 're wa'a su'u za'ra mono õ di za. Da'ãma 're ĩpẽ'ézé za'ra mono zarina, te za tô te te 're dapawaptob u'âsi za'ra. Duré marĩ na 're si'ruiwaparĩ za'ra mono õ di za. Duré tiwẽ na sina 're wata za'ra mono õ di za. Duré danhipai u'pire na 're ĩhâimana za'ra mono na, 're si'madâ'â ze za'ra mono õ di za.

5 Duré hâimana nhiséb ãna, da'ãma 're to za'ra mono õ di za. Duré 'rãwi tihâimanazéb da si, te te si'ãma 're rosa'rata za'ra mono õ di za. Duré wara sina, dazada 're siti'ru za'ra mono õ di za. Duré da te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono wamhã, dawasédé te te da'ãma 're 'madâ'â u'âsi za'ra mono õ di za. ãne ĩsazei'wa norĩ, simizawi pese na 're ĩhâimana za'ra mono zéb da hã.

6 ãne duré, ĩsazei'wa norĩ, simizawi pese na 're ĩhâimana za'ra mono zéb da hã. Dahâimana wasété na 're ĩdahâimana za'ra mono zé wasu'u hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, te te ãma sima 're rowẽ za'ra mono õ di za, ĩsazei'wa norĩ hã. 'Re ĩdanomro wẽ mono zé wasu'u na si, te za ãma 're toi uptabi za'ra, tô sena na.

7 Duré, da te tãma 're rob'manharĩ wasété u'âsi za'ra mono nherẽ, tiwi 're robzei'õ za'ra mono õ di za. Duré dawasété wasu'u hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, awa'awi te te siwi 're dawẽ'õ za'ra mono õ di za. ĩwẽ si, da te 're 'manharĩ u'âsi za'ra mono da si, te za te te sima 're dawẽ za'ra. Duré da te tãma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherẽ, duré te te 're robzépata za'ra mono nherẽ, te za siptete sina 're hâimana u'âsi za'ra, simi'ẽ na. ãne ĩsazei'wa norĩ hã simizawi pese uptabi na, 're ĩhâimana za'ra mono zé hã za.

8 ĩsazei'wa norĩ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're ĩsadawa wasu'u za'ra mono zé hã, niwapsi te za te te tiwi 're anhihãri, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, ta norĩ hã te te dama ãma 're sadawa wasu'u za'ra mono tõ da oto. Duré ĩsazei'wa norĩ hã timreme nai õ nherẽ, damreme amo na te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono zé hã, te za duré te te tiwi 're anhihãri. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono pẽ'ézani na, da te 're ĩrowaihu'u za'ra mono zé hã, niwapsi te za duré te te dawi 're anhihãri. ĩsazei'wa norĩ nhimizawi pese zép si, si'utõrĩ waihu'u õ di za. Taha si, te za õne u'â 're hâimana u'âsi.

9 Wa norĩ hã 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani na, wa te 're ìrowaihu'u za'ra mono zé hã, wama waihu'u pese za'ra ô di, uburé hã. Syry na, wa tô wa te 're waihu'u za'ra. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã, uburé wama waihu'u pese za'ra ô di. Taha zama, wa tô duré syry na wa te 're waihu'u za'ra.

10 Tane nherê, nimahã bâtâ na Zezusi hã apâ wei morĩ wamhã, ìsine za oto 're wahâimana za'ra mono wa, tâibâ za oto syry na 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u, wa te 're ìwaihu'u za'ra mono zé hã. Duré tâibâ za oto syry na Ìpê'êzani na, wa te 're ìrowaihu'u za'ra mono zé hã.

11 Wa hã 'watébrémi ré hã, ai'uté mreme na, wa tô 're ìmreme aré. Duré ai'uté nhimirosa'rata zarina, wa tô duré te 're rosa'rata aré, ìpê'ê 'remhã. Tane nherê, oto ìprédu wamhã, ai'uté hâimanazém na, 're ìhâimana mono ô di oto. Wa tô oto rême pese, ai'uté ré ìhâimanazé hã.

12 Tane duré, wa norĩ hã dasi'madâ'âzé ì'uzurire na âma 're ìdasi'madâ'â pibui prã za'ra mono ne, 'Re ìhâimana u'âsi mono hâimanazé hã wama waihu'u prã za'ra di, ti'ai âma 're wahâimana za'ra mono ré hã. Tane nherê, nimahã na si, wa za 'râwi wa te 're 'madâ'â za'ra oto, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Tawapsi wama waihu'u pese za'ra di za oto, 'Re ìhâimana u'âsi mono hâimanazé hã. 'Re ìwahâimana za'ra mono zém na, te te 're ìwa'awaihu'u pese mono ne, wama waihu'u pese za'ra di za.

13 Âne, wa za oto aima âma 'rãsutu za'ra wa'wa, ìsazei'wa norĩ nhimizawi pese hâimanazém na hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono hã da te dasina 're ìumnhasi pese za'ra mono zé hã, si'utõrĩ ô di za. Duré 'Re ìhâimana u'âsi mono umnhasi sina, ìwê zô dasina 're ìdanhimipari za'ra mono zé hã, si'utõrĩ ô di za. Duré 're ìdanhimizawi pese za'ra mono zé hã, si'utõrĩ ô di za. E ma hã tawamhã, danhipai u ìpire uptabi hã. 'Re ìdanhimizawi pese za'ra mono zé, ta hã danhipai u, ìpire uptabi na te za 're hâimana.

Damreme dama ìwaihu'u'ô na, 'Re ìhâimana u'âsi mono, da te dasima 're ìsadawa wasu'u za'ra mono zé wasu'u

14 ¹ Asimizawi pese na 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb zô si, te za uburé dama 're ìromhuri za'ra wa'aba mono zém nhipai u, asima sô 're ìrob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo, ìwê uptabi zô si. Tane nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono pê'êzani, romhuri hã sipu'u pese na âma 're sipawaptob za'ra mono da, ìsazei'wa norĩ ma, te te 're ìapisutu mono zéb zô, te za duré asima sô 're ìrob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo. E marĩ ìpire uptabi zô, te za tawamhã, asima sô 're ìrob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo. 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na ìsazei'wa norĩ ma,

da te 're ĩrowasu'u za'ra mono zéb zô si, te za asima 're ĩrob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo, ĩwê uptabi zô si. ² Ni'wam norĩ hã timreme nai ô nherê, damreme dama ĩwaihu'u'ô na te te dama âma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma si, mreme pibui pese za'ra di za, ta norĩ nhimirowasu'u hã damreme dama ĩwaihu'u'ô na hã. Ta norĩ hã te te dama âma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, taré te za da te 're wapari za'ra, dama sadaihu'u za'ra ô wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimipawaptobzéb zarina, marĩ dama ĩwaihu'u'ô na si, 're mreme zusi mono wa, ta norĩ hã. ³ Tane nherê, ni'wam norĩ hã damreme uwaibaba, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na, sena na ĩsazei'wa norĩ ma, te te âma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, taha na si te za ĩsazei'wa norĩ hã 're sipawaptob u'âsi za'ra, Wanhib'apito âma siptete sina 're nomro mono da, pê'ê wê na. Taha zarina si, te za duré tãma 're rowê wairébé apâ, tiwi 're robzei'ô za'ra mono wamhã. ⁴ Ni'wa hã timreme nai ô nherê, damreme dama ĩwaihu'u'ô na te te dama rowasu'u wamhã, 'râwip si te âma sipawapto, Wanhib'apito âma siptete na 're hâimana u'âsi mono da. Te te âma dapawapto waihu'u ô di za, dama sadaihu'u ô wa. Tane nherê, ni'wa hã damreme uwaibaba, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na ĩsazei'wa norĩ ma, te te rowasu'u wamhã, aihĩni te za wapari waihu'u za'ra, taha zarina oto âma 're sipawaptob za'ra mono da, Wanhib'apito âma ta norĩ hã siptete sina âma 're hâimana za'ra mono da oto.

⁵ Wa hã wa tô ĩsima te 're aiwê za'ra wa'wa, uburé aimreme aba nai ô nherê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã dama 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da, damreme dama ĩwaihu'u'ô na hã. Tane nherê, taha nhipai u, wa tô duré te ĩsima 're aiwê uptabi za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na damreme uwaibaba si, dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono da. E marĩ wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na damreme uwaibaba, te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono norĩ si, te za danhipai u pire na 're hâimana za'ra, ĩsazei'wa norĩ ma. Ni'wam norĩ hã timreme nai ô nherê, damreme dama ĩwaihu'u'ô na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono pari, ta norĩ nhimirowasu'u nhipai u, sô'awi da te oto dama 're wasu'u pese za'ra mono wapsi, tawapsi te za oto damreme dama ĩwaihu'u'ô na dama ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hã pire na 're hâimana za'ra, aiwa 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na damreme uwaibaba, te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono norĩ me. Tawapsi te za oto ĩsazei'wa norĩ hã âma 're sipawaptob u'âsi za'ra, siptete sina Wanhib'apito âma 're nomro u'âsi mono da, ta norĩ hã. ⁶ ĩsisānawã norĩ, âne wa za oto aima âma rowasu'u za'ra wa'wa. Niwapsi wa za âma atême ĩmorĩ

'wa, te aipawaptob za'ra wa'aba da. Tawamhã, atême âma ãmorĩ aba wamhã, duré damreme dama ãwaihu'u'õ na si, 'Re ãhãmmana u'ãsi mono te aima sadawa wasu'u za'ra wa'aba wamhã, e tã ã'uwaibaba, wa aré âma aipawapto wẽ za'ra wa'wa. Mare di. Marĩ dai õ di aré, damreme dama ãwaihu'u'õ na te aima ãsadawa wasu'u za'ra wa'aba zé hã. Aimreme aba na, te aima âma rowasu'u za'ra wa'aba wapsi, te aré ãwapari waihu'u za'ra wa'wa, 'rãwi oto âma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono da, marĩ dama ãwaihu'u'õ na 'Re ãhãmmana u'ãsi mono te te ãma ãwaihu'uzém na hã, duré 'rãwi 'Re ãhãmmana u'ãsi mono nhimiroti te ãwaihu'u na hã, duré 'Re ãhãmmana u'ãsi mono zadawa wasu'u na hã, duré ãsazei'wa norĩ hãmmanazém na roti na hã.

7 ãne, wa za duré aima âma romnhimiréé za'ra wa'wa, ãwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hã. Danhimnhihãrãzé ãsyryre hã âma 're danhimnhihãsi mono wamhã, ãwapari pibui pese na âma 're danhimnhihãsi mono õ nherẽ, da te 're wapari waihu'u za'ra mono õ di, danhimnhihãrãzé hã. Duré, rowamremezé hã da te âma 're rowamreme za'ra mono wamhã, ãwapari pibui pese na, da te âma 're rowamreme za'ra mono õ nherẽ, da te 're wapari waihu'u za'ra mono õ di, rowamremezé hã. 8 Duré da'wapéi'wa norĩ zõ, danhimnhihãrãzém na 're danhimnhihãsi mono wamhã, e siwa'ru sã 're danhimnhihãsi mono nherẽ, te za dasi'wapé da hã, sima 're sipese za'ra, da'wapéi'wa norĩ hã. Mare di. 9 Tane duré, a norĩ wa'wa hã damreme dama ãwaihu'u'õ na si, dama 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, e niha te za da te âma 're asadaihu'u za'ra wa'wa, da te âma 're aiwapari waihu'u za'ra wa'aba mono da hã. Da te âma 're asadaihu'u za'ra wa'aba mono õ di za tã. Asimirowasu'u za'ra wa'aba na hã, rowa'u'u si te za taré te te âma 're ropé, nimomo. 10 Daro mono bã, te tã damreme mono bã ahã uptabi na dama 're hãmmana za'ra, 'rãwi âma 're ãdisasadaihu'u za'ra mono zéb da hã, damremezém na hã. 11 Tane nherẽ, ni'wa hã damreme ãma ãwaihu'u'õ na, te te ãma rowasu'u wamhã, ãsiré a'uwẽ'õ na, wa za ãsina waihu'u, ãma sadaihu'u õ wa. Duré wa hã ãsiré a'uwẽ'õ na, te za duré sina ãwaihu'u, tãma ãzadaihu'u õ wa. Tane duré, ni'wam norĩ hã timreme nai õ nherẽ, damreme dama ãwaihu'u'õ na, 'Re ãhãmmana u'ãsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhã, da te âma 're sadaihu'u za'ra mono õ di za. Taré te za da te 're wapari za'ra, dama sadaihu'u za'ra õ wa, ta norĩ hã. 12 A norĩ wa'wa hã bété. Ma tã sã 're asõpré u'ãsi aba mo, 'Re ãhãmmana u'ãsi mono hã Tipẽ'ézani na, romhuri mono bã te te aima 're ãpisutu za'ra wa'aba mono zéb zõ, âma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã. Romhuri hã õhõ si 're hãmmana za'ra mono õ di, ãpire uptabi na hã. Sisarina si õ di, romhuri hã. Taha wa, romhuri ãwẽ uptabi zõ

si, te za asima 're ĩrob'ruiwapari u'âsi za'ra wa'aba mo, âma 're asipawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã, Wanhib'apito âma asiptete sina 're anomro u'âsi aba mono da, taha âma si.

13 Taha wa, ni'wam norĩ hã timreme nai õ nherẽ, damreme dama ĩwaihu'u'õ na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono wamhã, ta norĩ hã te za duré te te tiwi 're rowaptẽre za'ra, ĩpẽ'ezani si romhuri te te tãma 're pisutu pese za'ra mono da, ta norĩ ma hã, damreme dama ĩwaihu'u'õ na 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã, sõ'awi te te oto dama 're wasu'u pese za'ra mono da. 14 Wasiré ĩsazei'wa norĩ hã 're wasi'rã'õtõ mono wamhã, wa hã damreme ĩma waihu'u õ nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, âma 're ĩmreme mono wamhã, te âma 're rosa'rata waihu'u mono õ di, ĩma waihu'u pese õ wa. 'Rãwi ĩpẽ'ẽ na si, wa tãma 're ĩmreme. 15 E niha tawamhã, ĩ'uwaibaba si te 're ĩ'manharĩ mono zéb da hã. ĩpẽ'ẽ na, wa za tõ tãma 're ĩmreme 'rãwi, damreme ĩma ĩwaihu'u'õ na hã. Tane nherẽ, wa za duré wamremezém na tãma 're ĩmreme, te âma 're ĩrosa'rata pibui pese mono zéb da hã. Duré wasiré ĩsazei'wa norĩ siré 're ĩnho're mono wamhã, wa za tõ 'rãwi ĩpẽ'ẽ na 're ĩnho're, damreme ĩma ĩwaihu'u'õ na hã. Tane nherẽ, taha nhipai u, wa za duré wamremezém na 're ĩnho're, te âma 're ĩrosa'rata pibui pese mono zéb da hã. Taha wa, âne te za duré a norĩ wa'wa hã 're ĩ'manharĩ za'ra wa'aba mo. 16 A norĩ wa'wa hã asiré 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, âté te za aipẽ'ẽ na si 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're aiwata za'ra wa'aba mo, damreme dama ĩwaihu'u'õ na si, tãma 're aimreme zusi aba mono ré. Âne wamhã, e niha te za aiwapari'wa norĩ hã âma 're aiwata za'ra wa'aba mono zém na, te te 're ai'uzei pese za'ra wa'wa, aimreme na te te 're asadaihu'u za'ra wa'aba mono õ nherẽ, ta norĩ hã. 17 Âne hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're aiwata za'ra wa'aba mono zé hã wẽ nherẽ, tane nherẽ, asiré 're asi'rã'õtõ aba mono norĩ hã âma 're sipawapto waihu'u za'ra mono õ di, siptete sina Wanhib'apito âma 're ĩnomro u'âsi mono zéb da hã. 18 Wa hã ĩsiwaprosi, wa asipai u wa'aba, damreme ĩma ĩwaihu'u'õ na 're ĩmreme u'âsi. Taha zarina, wa 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're ĩwata u'âsi. 19 Tane nherẽ, wasiré ĩsazei'wa norĩ hã 're wasi'rã'õtõ mono ré, damreme dama ĩwaihu'u'õ na, ĩnhimirowasu'u pa uptabi na te dama 're arowasu'u mono wamhã, e âne hã wẽ di aré, âma 're ĩdasipawaptob za'ra mono zéb da hã. Wẽ prã ti aré, ĩma hã. ĩnhimirowasu'u 'rutu na nherẽ, damreme dama ĩpibui pese na te dama 're rowasu'u mono wapsi, tawapsi wẽ uptabi di aré ĩma hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na te dama âma 're ĩ'aroti mono zéb da hã.

20 ĩsisãnawã norĩ, ai'uté norĩ hã siwa'ru te te sima 're ĩrosa'rata za'ra mono ne, asima âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za, te

aima ãma ïrowasu'u za'ra wa'aba zém na hã. Duré ai'utépré norĩ hã tiwasédé te te 're ïmanharĩ za'ra mono õ ne, te za aiwasété ãna 're anomro aba mo. Aihâimana prédub sina, te za asima ãma 're ïrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. ²¹ Duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ma tô ãne na ãma rob'ui'éré, 'Re ïhâimana u'âsi mono mreme na hã:

“Darob amoi hawi te za ïnhib'a'uwě norĩ ma, da te 're ïzadawa wasu'u za'ra, dasimremezém na, ïnhib'a'uwě norĩ ma, damreme tãma ïsa'rese'õ za'ra na. Tane nherě, ïnhib'a'uwě norĩ hã te te 're ïwapari za'ra mono õ di za, po're ãna 're nomro u'âsi mono wa, ta norĩ hã.”

Ñe duréihã Wanhib'apito, zudezu norĩ ãma te te ïwaihu'u sirõmo za'ra zé hã, ïbaihã na hã.

²² Taha wa, damreme dama ïwaihu'u'õ na 'Re ïhâimana u'âsi mono, da te dasima 're ïsadawa wasu'u za'ra mono zé, ïsazei'õ'wa norĩ ma ropibu ma, ta norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono waihu'u pe hã te te 're ïwaihu'u za'ra mono zéb da hã. ïsazei'wa norĩ ma, rowasu'uzéb dai õ di, ã hã. Tane nherě, damreme uwaibaba, dama ïwaihu'u pese na ni'wam norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama 're ïsadawa wasu'u za'ra mono zé hã, ïsazei'wa norĩ ma ropibu ma, 'Re ïhâimana u'âsi mono za ïwě na tãma 're ïsõprub za'ra mono zém na, te te sina 're ïwaihu'u sirõmo za'ra mono zéb da hã, ã hã. ïsazei'õ'wa norĩ ma, rowasu'uzéb dai õ di, ã hã. ²³ Áté asiré ïsazei'wa norĩ me, te za asiré asi'rã'õtõ 'wa, uburé. Tawamhã áté te za damreme aima ïwaihu'u aba õ na, ai'ahã wa'aba na asima ïrowasu'u za'ra wa'wa. Tawamhã áté tane ré, te za ïsazei'õ'wa norĩ hã asisi, atême wa'aba, ïsazei'wai hâimanazé, te te waihu'u za'ra õ nherě, te te aiwapari za'ra wa'aba da. Ñe wamhã, e niha te za õ norĩ hã ai'ãma rosa'rata za'ra wa'wa. Áté te za ai'ãma rosa'rata wasété za'ra wa'wa, ai'rã siwamnarĩ za'ra wa'aba newa. ²⁴ Tane nherě, áté asiré asi'rã'õtõ aba ré, te za aimreme aba na si 'Re ïhâimana u'âsi mono, dama ïsadawa wasu'u za'ra wa'wa, ai'ahã wa'aba na. Tane ré, ïsazei'õ'wa norĩ hã atême sisisi aba wamhã, ta norĩ hã te za oto 'rãwi tipě'ě na tiwasété na siwaihu'u za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã timremezém na te te oto ïwapari za'ra zéb zarina, ïsazei'wa norĩ 're ïhâimana za'ra mono zé, te te ïwaihu'u za'ra õ norĩ hã. Taha zarina, te za oto siwě'õ pese za'ra, tiwasété na ïsiwaihu'u za'ra zéb zarina. ²⁵ Rãwi sima si, te te 're ïrosa'rata za'ra mono zé hã te za oto tiwi waihu'u za'ra ni, ïmana'rãmi hawi. Tawamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, tãma ïpire za'ra na te te oto sina waihu'u za'ra wa, te za oto hi'rãtitõ tãma ana, ãma wata za'ra da. Tawamhã ãne te za oto ta norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te aima 're wasu'u za'ra wa'wa: “'Re

ĩhâimana u'âsi mono hã te nare asõ'a wa'aba, aima 're hâimana za'ra wa'wa." ãne te za te te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, ãsazei'õ'wa norĩ hã.

Ïsazei'wa norĩ hã 're si'rã'õtõ mono wa, marĩ ï'uwaibaba si te te 're ï'manharĩ za'ra mono zé wasu'u

26 Ïsisãnawã norĩ, ãhã wasu'u na, wa za oto aima 'rãsutu za'ra wa'wa. Asiré 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, ni'wam norĩ si te za aima 're sõ're za'ra wa'wa, ãsazei'wa nho'rezém na. Ni'wam norĩ si te za duré ãsazei'wa norĩ 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, te te aima 're roti za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ si te za duré marĩ ïwaihu'u'õ hã te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ta norĩ ma si, te te 're ïwaihu'u za'ra mono zéb zarina. Timreme nai õ nherẽ, te za duré ni'wam norĩ si 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'wa, damreme aima ïwaihu'u za'ra wa'aba õ na hã. Ni'wam norĩ si te za duré aimreme aba zarina, te te aima ãma 're wasu'u pese za'ra wa'wa sõ'awi, aré damreme aima ïwaihu'u za'ra wa'aba õ na 'Re ãhâimana u'âsi mono, da te aima 're ãsadawa wasu'u za'ra wa'aba mono zé hã. Asimiromhuri aba mono bâ, te za ãma 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo aihâiba mono bâ, Wanhib'apito ãma si asiptete sina 're anomro aba mono da. 27 Aihĩni 're ai'rã'õtõ aba mono ré, ni'wam norĩ hã damreme dama ïwaihu'u'õ na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, maparane te za te te aima 're 'mairowasu'u wa'wa. Si'ubdatõ dahâiba wamhã, wẽ di duré. Tane nherẽ, ta norĩ nhipai u hã asima 're 'mairowasu'u za'ra wa'aba mono õ di za, damreme aima ïwaihu'u aba õ na hã. Si'ubdatõ haré te za asima 're ï'mairowasu'u wa'aba mo. Duré sisarina si, te za ta norĩ hã atãma te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Taha parimhã, te za oto ni'wa hã sõ'awi te te aima ãma 're wasu'u pese za'ra wa'wa, aimreme aba na oto 're ïwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã, asi'uihã na wa'aba. 28 Tane nherẽ, ni'wa hã aimreme aba na aima ïwasu'u pese aba 'wa da hã, asiré 're 'maihâimana aba mono õ wamhã, tawamhã, damreme dama ïwaihu'u'õ na 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã te za ari'iwi 're si'ubumro. Tipẽẽ na si, te za 're mreme zusi, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, damreme tãma ïwaihu'u za'ra õ na hã. 29 Asiré 're asi'rã'õtõ aba mono ré, ni'wam norĩ hã aimreme aba na 'Re ãhâimana u'âsi mono te te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono wamhã, maparane te za tô te te aima 're 'mairowasu'u wa'wa. Si'ubdatõ dahâiba wamhã, wẽ di duré. ãne wamhã, ni'wam norĩ hã asiré ãsazei'wa norĩ hã te za ãsimirowasu'u za'ra zém na te te sima ãma 're rowaihu'u pese za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono hawib zõ, tô sena zõ, te te ãma ïwaihu'u pese za'ra zéb

da hã. ³⁰ Tawamhã duré, ni'wa hã te te aima rowasu'u za'ra wa'aba ré, áté ni'wa ìhâiba amoi ma, te za 'Re ìhâimana u'âsi mono hã tâma waihu'u, tizadawa wasu'u hã, taha zama te te oto aima sadawa wasu'u za'ra wa'aba da. ãne wamhã, aima rowasu'u 'rata aba 'wa hã te za tinhimirowasu'u hã sazâ, ôhõ si te te oto aima sadawa wasu'u za'ra wa'aba da. ³¹ Taha zarina si, te za oto 'Re ìhâimana u'âsi mono hã sisãna'repsi asima 're ìsadawa wasu'u za'ra wa'aba mo, aihîni oto ãma 're ìwaihu'u pese za'ra wa'aba mono zéb da hã asi'uihã na, duré aipêẽ wẽ wa'aba zarina, asiptete sina ãma 're anomro aba mono da oto. ³²⁻³³ 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, marĩ hã siwa'ru, wa te 're ìmanharĩ za'ra mono zéb da hã, te te sima 're wa'awẽ mono õ di. Rowẽ na wawaimri wasiré 're wahâimana za'ra mono da si, ma tô te te sima 're wa'awẽ. Taha wa, ni'wam norĩ hã damreme uwaibaba si, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na te te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za 're si'madãhã pese za'ra, siwa'ru te te dama 're rowasu'u za'ra mono tõ da, rowahutu zõ, 're dasi'rã'õtõ mono sidãpãsi, te te 're damreme nhihãri za'ra mono tõ da. Daro mono bã ìsazei'wa norĩ, siré 're ìsi'rã'õtõ mono norĩ 're ìhâimana za'ra mono zéb uwaibaba si, te za te te dama ãma 're rowasu'u za'ra, ìsadawa wasu'u'wa norĩ hã.

³⁴ ìsazei'wa norĩ, asiré 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, pi'õ norĩ hã te za ari'iwĩ dame 're si'ubumro, 're ìwahâimana za'ra mono zéb zarina. Timro norĩ zapari, te za tô 're hâimana za'ra pi'õ norĩ hã, duréihã 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na, Mozési ãne na te te ãma ìrob'ui'érezéb zarina. Taha wa, asiré 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, pi'õ norĩ hã te te sima 're robzanhamri za'ra mono õ di za, timreme na asima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ré, te te 're ro'wa'rutu tõ za'ra mono da. ³⁵ Pi'õ norĩ hã dasi'rã'õtõzéb ãma, rowahutu'wa norĩ nhimirowahudu hã te te 're wapari za'ra mono wamhã, tâma ìwaihu'u za'ra õ hã te te oto 're waihu'u pese za'ra mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono wamhã, 'rip si te za timro hã te te ãma 're sadanharĩ za'ra, waimri si. ìsazei'wa norĩ hã aihîni 're asi'rã'õtõ aba mono ré, pi'õ norĩ hã timreme na te te dawĩ 're sihãri za'ra mono wamhã, wẽ õ di za, pi'õ norĩ mreme hã.

³⁶ E 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã dawana waihu'u za'ra wa'aba bã, te za ãne 're aihâimana za'ra wa'aba mo, ìsazei'wa norĩ 're ìhâimana za'ra mono zéb zarinaĩ õ nherẽ. E a norĩ wa'aba ma si, ma tô aima ãma wasu'u za'ra wa'aba ni. ³⁷ ãhãna te aima ãma ìrob'ui'ére za'ra wa'aba zé hã, ìsi'uihã na ìnhimiroti na hãĩ õ di. Wanhib'apito zadawa para, wa aima ãma rob'ui'ére za'ra wa'wa, ìsimiroti zarina si. Ma'ãpé, ãne hã asi'uihã na ãma waihu'u za'ra wa'aba, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa na asi'ãma 're ìrosa'rata za'ra wa'aba mono norĩ hã, duré aimawi romhuri mono

bâ, Tipê'êzani na te te aima 're ïpisutu za'ra wa'aba mono zém na asi'âma 're ïrosa'rata za'ra wa'aba mono norĩ hã. **38** ãne na ïnhimiroti na, ni'wam norĩ hã te te 're ïzaze za'ra mono õ wamhã, tawamhã, ïsazei'õ'wa na te za ta norĩ ãma 're ïrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo. Taha wa, a norĩ wa'wa hã ta norĩ nhimiroti hã 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono õ di za oto.

39 ïsisânawã norĩ, ãne wa za ãhã wasu'u na hã aima ãma 'rãsutu za'ra wa'wa. Aimreme aba zém na, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, te za râwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mo. Duré damreme dama ïwaihu'u'õ na, 'Re ïhâimana u'âsi mono, asima 're sadawa wasu'u za'ra wa'aba mono tõ da, 're asisadawa uwati za'ra wa'aba mono õ di za. **40** Asiré 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, uburé marĩ hã te za ï'uwai'baba si 're ï'manharĩ za'ra wa'aba mo, ïpibui pese zarina si, aiwaimri wa'aba.

Cristu ïhâiwa'utuzé wasu'u

15 ¹ ïsisânawã norĩ, ãne wa za duré ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa. Duréihã Zezusihi wasu'uwẽ na, wa tô te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Taha zarina, ma tô oto asima ïwẽ za'ra wa'wa, asiptete sina ãma 're anomro u'âsi aba mono da oto. ² ãhã wasu'uwẽ hã te aima ãma 're ïwasu'u za'ra wa'aba mono zé hã, asiptete sina 're sazei utõrĩ za'ra wa'aba mono õ wapsi, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono zé hã asina 're ïuwaimrami za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, áté 'Re ïhâimana u'âsi mono, asina 're umnhasi uptabi za'ra wa'aba mono õ wamhã, te te 're ï'asõ'reptu za'ra wa'aba mono zé hã asina 're uwaimrami za'ra wa'aba mono õ di za.

³⁻⁴ Zezusihi wasu'uwẽ hã danhipai u ïpire uptabi hã, wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, da te ïma 're ïrowasu'u za'ra mono zéb zarina. ãne, Zezusihi wasu'u hã ïpire uptabi hã: Cristu hã ma tô, u, wazada dârâ, uburé wawasété na 're ïwahâimana za'ra mono norĩ zada. Taha pari, ma tô dasiwi sêrẽ ni, u, ab're 're. Tawamhã bâdâ maparane ãma si'utõrĩ õ ré, ma tô duré ïmama hã hâiwa'utu, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. ãne ma tô tâma tiromhâiba, duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã ïbaihã na te te ãma ïrob'ui'ére sirõmo za'ra zéb zarina. ⁵ Tawamhã Zezusi hã hâiwa'utu pari, Pedruhu ma, ma tô sihâi'ré. Taha pari, ma tô duré tizadawa wasu'u'wa norĩ ma zama sihâi'ré za'ra, 12 na aré ïsiré 're ïnomro mono norĩ ma hã. ⁶ Taha parimhã, ma duré tizazei'wa norĩ nho'a sihâi'ré, 500 na ïhâiba za'ra norĩ nho'a, aihĩni siré si'ubumroi ré. Ta norĩ hã te zahadu dâ'â ãna 're hâimana za'ra. Ni'wam norĩ si, ma tô tidâ'â za'ra, umro na. ⁷ Taha pari, ma tô duré Ti'aduhu ma sihâi'ré. Taha za'u si, ma duré dama ïsadawa wasu'u'wa da, za daro mono

bâ te te ãsatõrĩ za'ra norĩ ma, sihâi're za'ra, uburé te te hâiba pibu za'ra da.

8 Taha wa, ãma hã robduma si, ma tô duré sihâi're, Zezusi hã. Ni'wa hã daza'u si poto wa, marĩ ãwẽ uptabi hã dasiré te te sina ã'uwaimrami õ ne, wa tô wa hã daza'u si Zezusi hã 'madâ, ãtõmo na, ãma sihâi're wa. **9** Wa hã uburé ãsiré Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ zapari, wa 're ãhâimana, tãma ãwapu za'ra na. E marĩ wa. Te sazei õ ré, wa tô 'Re ãhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ ma, te tãma 're rob'manharĩ wasété u'âsi za'ra. Taha wa, ãbâi õ di aré, ãsadawa wasu'u'wa na, da te 're ãwaptẽrẽ za'ra mono zé hã. **10** Tane nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tinhimizawi pese zéb zarina si, ma tô ãma tinhopru, tô õhõ na si dama 're ãhâimana mono da oto, Cristuhu zadawa wasu'u'wa na. E tawamhã, taré ma tô ãma tinhopru, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Mare di. Wa tô te ãsina tãma 're uwaimrami u'âsi. Uburé ãsiré Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ hã, wa tô romhuri na te 're rãnhipai u'âsi za'ra. Tane nherẽ, ãsi'uihã na te dama 're romhuri mono õ di. 'Re ãhâimana u'âsi mono si, ma tô te te 're ãpawapto, ãne na te dama 're romhuri mono da, ãma ãsõprubzéb zarina si. **11** Áté, wa hã wa tô aima wasu'u na'rata za'ra wa'wa, Zezusihi wasu'uwẽ hã. Áté ãsiré norĩ si ma tô aima wasu'u na'rata za'ra wa'wa. Áne hã wẽ di tô, ãma hã. E marĩ wa. Wa norĩ hã Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ hã, misire Zezusihi wasu'uwẽ hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono wa, tô õhõ si wa. Tô taha wasu'uwẽ si, ma tô oto 're ãsaze za'ra wa'aba mo, a norĩ wa'wa hã.

'Re dadâ'ã za'ra mono nherẽ, apâ 're ãdahâiwa'utu za'ra mono zé wasu'u

12 Áne, wa za duré ãma aima rowasu'u za'ra wa'wa. Ni'wam norĩ hã asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono nherẽ, te ãne ta norĩ hã te te sima 're nharĩ za'ra: "Re dadâ'ã za'ra mono wamhã, apâ 're dahâiwa'utu za'ra mono õ di za, niwamhã. Mare uptabi di za." Áne te ni'wam norĩ hã te te sima 're nharĩ za'ra. E ãne hã tô sena. Mare di. Cristu hã dâ'ã nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono apâ te te ãhâiwa'utu na, sena na, wa te dama 're wasu'u za'ra mono nherẽ, e niha te bété ãne na te te ãma 're rosa'rata upa siroptub za'ra, asiré 're ãhâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã. **13** 'Re dadâ'ã za'ra mono nherẽ, apâ ãdahâiwa'utu za'ra zé hã tô senai õ 'wa'ãhã, e marĩ te aré wama wasu'u za'ra. Cristu, apâ ãhâiwa'utuzé wasu'u hã, tô senai õ na, te aré tô wama wasu'u za'ra. Áne hã aiwa aré tô, wama hã. **14** Duré, Cristu hã 'Re ãhâimana u'âsi mono, sena na te te apâ ãhâiwa'utu õ 'wa'ãhã, aré marĩ dai õ di, Zezusihi wasu'uwẽ, wa te dama 're ãwasu'u za'ra mono zé hã. Taré 'wa'ãhã, aré marĩ dai õ di duré, Cristuhu ãma 're ãsasõmri za'ra wa'aba mono zé hã. Taré te

aré 're ãsaze za'ra wa'aba mo, marĩ dai õ nherẽ aré. **15** 'Re dadâ'â za'ra mono nherẽ, apâ 're ãdahâiwa'utu za'ra mono zé hã tô senai õ 'wa'âhã, Cristu hã 'Re ãhâimana u'âsi mono, apâ te te ãhâiwa'utuzé hã, aré tô senai õ di duré, ãne hã aiwa. Senai õ 'wa'âhã, wa norĩ hã wazadawa nhipse na, wa aré taré wa te dama 're wasu'u za'ra 'Re ãhâimana u'âsi mono hã, Cristu apâ te te ãhâiwa'utuzém na, wa te dama 're rowasu'u u'âsi za'ra mono wa. Tarére aré tô, dama wanhimirowasu'u za'ra hã. **16** 'Re dadâ'â za'ra mono nherẽ, apâ ãdahâiwa'utu za'ra zéb da hã tô senai õ 'wa'âhã, Cristu, apâ ãhâiwa'utuzé wasu'u hã, tô senai õ na te aré wama wasu'u za'ra tô. **17** Duré, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã Cristu apâ te te ãhâiwa'utuzé hã tô senai õ 'wa'âhã, aré tarére, Cristuhu ãma 're ãsasõmri za'ra wa'aba mono zé hã, aiwasété wa, asada ãdâ'â aba zém na, 're ãsaze za'ra wa'aba mono zé hã. ãhâiwa'utuzé hã senai õ 'wa'âhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te siwi 're aiwẽ'õ pese za'ra wa'aba mono haré, te aré tô zahadu aiwasété ré, 're anomro u'âsi aba mo, õne haré, aiwasédé hã te te aima 're pari za'ra wa'aba mono ãna. **18** Duré, Cristuhu hâiwa'utuzé hã senai õ 'wa'âhã, uburé ãsazei'wa, 're ãdâ'â za'ra mono norĩ hã te aré ãpẽ'ẽ 're, dâ'â u'âsi 're hâimana za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhiti. **19** Cristu hã apâ hâiwa'utu õ 'wa'âhã, tô ãbare te aré wa'ãma 're dapẽ'ézé uptabi za'ra, wasiré ãsazei'wa 're ãwahâimana za'ra mono norĩ ãma hã. E marĩ wa. Marĩ dai õ wa aré, wa te ãma 're ãsasõmri za'ra mono zé hã, marĩ da ne, wa te 're saze za'ra mono wa, ti'ab ré.

20 Tazahã, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ma tô apâ hâiwa'utu tô sena, Cristu hã. E marĩ te tawamhã, wama wasu'u za'ra, Cristu apâ ãhâiwa'utuzé hã. Niwapsi uburé ãsazei'wa 're ãdâ'â za'ra mono norĩ hã, tô sena za apâ 'Re ãhâimana u'âsi mono te te ãhâiwa'utu za'ra zé, te wama wasu'u za'ra. Taréi õ di, ã hã. **21-22** Duréihã aibã hã ma tô tiwasété 'rata, Adã na ãsisi hã. Taha nhirã na, te oto dadâ'âzé hã uburé dama 're hâimana za'ra. E marĩ wa. Taha nhihudu si, 're dahâimana za'ra mono wa. Tane duré, aibã marĩ ãwẽ hã te te ãmanharizéb zarina, te oto dahâiwa'utuzé hã dama 're hâimana za'ra, aiwab zahuré, ãne hã. Cristu na ãsisi hã. Taha ãma si 're ãnomro mono norĩ ma, te za dahâiwa'utuzé hã tãma 're hâimana za'ra, õne u'âsi. **23** Cristu hã ma tô tihâiwa'utu na'rata. Niwa ti'ai u, za we apâ dazô morĩ wapsi, te za ãsib'a'uwẽ norĩ hã tihâiwa'utu za'ra. **24-25** Tawapsi, te za oto rob'rãsutuzé hã ãwa waptãrã. Tawapsi te za uburé dama ãpire norĩ nhiptetezé hã tiwi a'uprosi Cristu hã, ti'ai ãma uburé dama roti'wa norĩ wi hã, hâiwa nhirõtõ na uburé ãhâiba'õ norĩ wib zama. 'Re ãhâimana u'âsi mono hã uburé tinhitob'ru norĩ ãma te te ã'ai'utézéb u si, te za Cristu hã te te 're da'ab'madã'â, pire na. Taha parip si, te za oto Timama ma ãsib'a'uwẽ hã sõmri za'ra,

õhõ si te te 're ab'madâ'â u'âsi mono da oto, pire uptabi na. **26** Dadâ'âzé hã te dazada 're hâimana. Ta hã te za oto Cristu hã uprosi pese, da'rãsutu âma hã. **27** Duréihã apito Dawi hã ma tô âne na âma rob'ui'ééré siro, Cristuhu âma:

“Ta hã ma tô 'Re ìhâimana u'âsi mono hã pisutu, uburé marĩ hã pire na te te 're ab'madâ'â mono da, siwaprosi.”

Âne duréihã Cristuhu âma, Dawi te te ìrob'ui'ééré siro hã te 're hâimana. E tawamhã, pire na dama 're ìhâimana mono zéb da, Cristuhu pisutu'wai ma zama, te za pire na tâma 're hâimana, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma. Mare di. Taha ma zama, te te wasu'u õ di, âne hã. Sisapari ma si, ma tô pisutu, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Âhã wasu'u hã wama pibui pese za'ra di oto. **28** 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te za te te 're da'apisutu, Cristuhu nhimi'madâ'â si oto 're dahâimana za'ra mono da. Tawapsi, te za oto ti'ra hã pisutu 'Re ìhâimana u'âsi mono hã, ìsapari 're hâimana mono da oto, Ìmama si te te oto 're da'ab'madâ'â u'âsi mono da, danhipai u dama pire uptabi na.

29 Âne, wa za duré aima âma rowasu'u za'ra wa'wa, za ìdahâiwa'utu za'ra zé wasu'u na hã. Ni'wam norĩ hã asiré 're ìhâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã ma tô â dawabzuri hã da te tâma 're 'manharĩ za'ra, ìsazei'wa norĩ, â dawabzuri da te tâma 're 'manharĩ za'ra mono õ ré, 're ìdâ'â za'ra mono norĩ upana, ìsazei'wa norĩ zu hâiwa'utu za'ra da. E marĩ da, ma tô bété ta norĩ hã âne hã te te 're 'manharĩ za'ra, dahâiwa'utuzé wasu'u hã te te 're sazei uptabi za'ra mono õ nherê. Âne wamhã, e tô ì'uwaibaba, aima za'ra wa'aba hã. **30** Wa norĩ hã bété, Cristuhu ma, wa te 're ìromhuri pese za'ra mono norĩ hã. Wama romnhimimnhasi na, wa 're wahâimana u'âsi za'ra bâtâ sidâpâsi, ìwasu'u'wê hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono 'ru te, niha da te wama 're rob'manharĩ za'ra mono õ'umnhasite, da te 're ìwa'ruiwapari za'ra mono zéb zarina. Tawamhã dahâiwa'utuzé wasu'u hã senai õ 'wa'âhã, e marĩ da, wa aré bété wa te tâma 're romhuri za'ra Cristuhu ma hã, wama romnhimimnhasi uptabi za'ra nherê. Marĩ dai õ di tô aré, tâma wanhimiromhuri za'ra hã. **31** Ìsisânawã norĩ, awê sidâpâsi aré 're ìdâ'â u'âsi mono nherê, wa tô te dama 're rowasu'u u'âsi, ìwasu'u'wê na. Wa norĩ hã Wanhib'apito Cristu Zesusihi âma simisutu oto 're wanomro mono wa, tô sena aima 're ìtoi uptabi za'ra wa'aba mono zéb zarina, wa tô sena na aima ìsiwasu'u za'ra wa'wa, âne na hã. **32** Épézu âma, ni'wam norĩ hã ma tô ìzada tihâimana wasété za'ra, robzahi hã dazô 're ìwairébé mono ne. Ta norĩ 'rata, ìhâimana ré hã, ìma romnhimimnhasi uptabi di, te te siwi ìwĩrĩ da newa. Tawamhã, dahâiwa'utuzé wasu'u hã taré wamhã, e sena aré ìnhimiromhuri hã, Cristuhu ma hã, ìma romnhimimnhasi nherê, te tâma romhuri

wamhã aré. ãne hã ã'uwaibaba õ di aré, ãma hã. Taré aré, te 're ãromhuri mono zé hã. Dahãiwa'utuzé wasu'u hã tô senai õ 'wa'ãhã, ti'ai ãma 're wahãiba si'utõrã pese za'ra mono 'wa'ãhã, ã'uwaibaba wa aré danhimiroti wasété na, wa te da'ãma 're sasõmri za'ra. ãne danhimiroti wasédé hã: “Áté romhutu na, wa za wasi'utõrã. Áté awẽpsi. Taha wa, ãhãna hã watozém na si siwa'ru wato za'ra wa'aba, wanhirõiwi da, wasazém na, duré ázé na.” ãne wamhã, wa aré tô ãbãre, wa te da'ãma 're sasõmri za'ra, dahãiwa'utuzé wasu'u hã tô senai õ 'wa'ãhã aré. **33** ãne wa, te za dawã 're asi'madãã pese za'ra wa'aba mo, danhimiroti wasédé hã tô sena newa, da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono tõ da. Taha na da'ãma 're sasõmri za'ra wa'aba mono wamhã, ta norã ne te za oto 're aihãimana wasété za'ra wa'aba mo. **34** Ni'wam norã hã asiré 're ãhãimana za'ra wa'aba mono norã hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã 'rãwi te te 're waihu'u za'ra mono õ di. E ãne na 're siséb za'ra mono ãna. Asimiza'rese ãna 're aihãimana za'ra wa'aba mono zém hawi, te za oto aipizari za'ra wa'wa, aiwasédé hã rãme pese za'ra wa'aba da, aiwẽ uptabi na si 're anomro aba mono da oto.

**'Re ãhãimana u'ãsi mono hã za te te da'ahãiwa'utu wa,
dahãiba té wasu'u**

35 Áté ni'wam norã hã asiré 're aihãimana za'ra wa'aba mono norã hã te za ãne 're sisadanharã za'ra: “E niha te za merẽ 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã da'ahãiwa'utu. 'Re dadãã za'ra mono wa, 're dahãiba si'utõrã pese za'ra mono nherẽ, e niha te za merẽ ãne nherẽ, apã da'ahãiwa'utu.” **36** E niha te asimirosa'rata waihu'u ãna, ãne na 're ãupa za'ra wa'aba mo. Amnho potozém na, wa za pé aima ãma simiréé za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Amnho hã da te 're zuri mono wamhã, ãtomhã 're si'utõrã mono õ nherẽ, 're 'wanhipré za'ra mono õ di. **37** Duré, tridu hã aro 'rã ne hã da te 're zuri mono wamhã, duré aimawi amnho hã da te 're zuri mono wamhã, e ãteihã zama te za ãsu da te 're zuri. Mare di. ãnhama uptabi si te za da te 're zuri, pibui pese na 're poto za'ra mono da, amnho hã. **38** Amnho hã da te 're zuri mono wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te ãaropoto mono hawim haré, te te sima 're ãapisutu mono zéb zarina si, te za dama 're 'wanhipré wairébé, sipu'u pese na.

39 Duré, ti'ai ãma uburé hãiba ré 're ãhãimana za'ra mono hã aiwapsi õ di. A'uwẽ hãiba hã aimawi. Duré abaze norã hãiba hã aimawi. Duré pe'a norã hãiba hã, aimawi. Duré si norã hãiba hã aimawi.

40 Duré, hãiwa ãma 're ãhãimana za'ra mono norã hãiba hã aiwab õ di, ti'ai ãma 're ãdahãimana za'ra mono norã hãiba ne hã. Hãiwa ãma si, dahãiba hã wẽ uptabi di. Duré 'madãã zeã uptabi di. Ti'ai ãma dahãiba hã wẽ nherẽ, duré 'madãã ze nherẽ, aiwab õ di,

hâiwa âma dahâiba ne hã. **41** Bâdâ hã bété. Ta hã 'madâ'â ze ti. Wê uptabi di. A'amo hã 'madâ'â ze uptabi di duré. Uburé wasi hã hâiwa na 're îsimasa mono hã, 'madâ'â ze ti duré. Tane nherê, uburé aiwapsi 're hâimana za'ra mono ô di, î'madâ'â ze da hã. Duré uburé wasi norî hã aiwapsi 're simasa mono ô di, î'madâ'â ze da hã.

42 Tane duré, za niwa 'Re îhâimana u'âsi mono te te îda'ahâiwa'utuzé hã. Amho hã da te 're zuri mono wamhã, îtomhã 're si'utôri mono wapsi, te za 're 'wanhipré za'ra. Tane duré, ti'ab ré, 're dadâ'â za'ra mono pari, ab're 're, da te oto 're danheme mono wamhã, te za tô 're dahâiba si'utôri za'ra. Tane nherê, 'Re îhâimana u'âsi mono te te oto da'ahâiwa'utu wamhã, dahâiba hã aiwa dama 're hâimana za'ra mono ô di za oto. 'Re dahâiba si'utôri za'ra mono âna, te za oto îré 're dahâimana u'âsi za'ra, ône u'â. **43** 'Re dadâ'â za'ra mono wa, dahâiba hã ab're 're, da te 're séme mono wamhã, wasété uptabi di oto, dahâiba hã. Duré, marî hã te te 'manharî waihu'u ô di dahâiba hã, marî dai ô wa oto. Tane nherê, 'Re îhâimana u'âsi mono hã te te oto da'ahâiwa'utu wamhã, dahâiba hã wê uptabi di za oto. 'Madâ'â ze uptabi di za duré. Tawapsi, danhiptete uptabi na te za îré 're dahâimana u'âsi za'ra oto. **44** 'Re dadâ'â za'ra mono wa, dahâiba hã ab're 're, da te 're îsême mono hã, ti'ai âma ré hã, dahâiba si, danhi ré si, duré dahi ré si. Tazahã 'Re îhâimana u'âsi mono hã za te te da'ahâiwa'utu wamhã, dahâiba aimawi ré, te za oto 're dahâimana za'ra, Îpê'êzani nhimipisutuzéb zarina. Ti'ab ré, te tô dahâiba na 're dahâimana za'ra. Taha zarina, te duré hâiwa âma dahâiba aimawi ré 're dahâimana za'ra, 'Re îhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimipisutuzéb zarina. **45** Duréihã Mozési hã ma tô âne na âma rob'ui'ére:

“Re îhâimana u'âsi mono hã ma tô aibã hã poto 'rata, Adã na îsisi hã. A'uwê hâiba na 're morî da, ma tô poto 'rata tô.”
 ãne duréihã âma îrob'ui'ére hã. Tane nherê, Adãhã ne te 're hâimana, 'Re îhâimana u'âsi mono 'rata, dadâ'â âna 're danomro mono da, te te dama 're î'apisutu mono hã, Îpê'êzani nhimipisutuzéb zarina. Ta hã Zezusi. **46** E tawamhã hâiwa âma hã dahâiba aimawi ré, ma tô 're dahâimana na'rata za'ra. Mare di. Ti'ai âma dahâibazém na, te tô a'â îré 're dahâimana na'rata za'ra, ti'ai âma ré hã. Niwapsi te za hâiwa âma dahâiba îwê uptabi ré si 're dahâimana za'ra. **47** Duréihã aibã te te dama îpoto 'rada hã ma tô ti'a na 'manha, 'Re îhâimana u'âsi mono hã. Tane nherê, taha uirî na si, ma tô aibã aimawi hã wei mo hâiwa hawimhã, ti'ai u, Adãhã ma îpire uptabi hã, îwê uptabi hã. **48** Uburé ti'ai âma 're îdahâimana za'ra mono norî hã te Adãhã hâiba ne, îré 're dahâimana za'ra, ti'ai 'manharî na îhâiba na'rata ne ré. Tane nherê, ni'wam norî si hâiwa âma za 're îhâimana za'ra mono norî si, te za hâiwa âma 're îmorî hâiba ne ré 're

hâimana u'âsi za'ra, tô Cristuhu hâiba ne ré. **49** Wa norĩ hã, aibã ti'ai 'manharĩ na ãhâiba na'rata ne ré, wa ti'ab ré ãré 're wahâimana za'ra. Tane, wa za duré niwapsi hâiwa hawi we ãmorĩ hâiba ne ãré 're wahâimana u'âsi za'ra. Taha wa, wa za oto ãsine 're wahâimana u'âsi za'ra, õne u'âsi.

50 ãsisãnawã norĩ, ãne wa za aima ãma waihu'u za'ra wa'wa, tô sena. Ti'ai ãma ré wahâiba hã wanhi ré hã duré wawapruĩ ré hã, taha ré, hâiwa u ãré 're wanhisisi waihu'u mono õ di za, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã da'ãma 're ãsi'b'auwẽ mono zéb u hã. E marĩ wa. Ti'ai ãma ré wahâiba hã za wawi 're ãsi'utõrĩ za'ra mono hã, hâiwa ãma ãré 're wahâimana waihu'u za'ra mono õ di za oto, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'rata ãré 're ãwahâimana u'âsi za'ra mono zéb da hã.

51-52 Marĩ hã aré dama ãwaihu'u'õ hã wa za oto aima wasu'u hãiré za'ra wa'wa, sõ'awi. Ma'ãpé ãwapari pese za'ra wa'aba za. Wa norĩ hã Zezusihi zazei'wa norĩ hã, ti'ab ré uburé wasi'utõrĩ sirõmo õ di za, rob'rãsutuzé wana hã. Rob'rãsudu hã oto ãwa ãwaptã'ázé waihu'uzéb da, danhimnhihãrãzé da'rãsutu'wa, da te oto wapari za'ra wamhã, uburé ti'ai ãma zahadu wahâiba ré ré 're ãwanomro mono norĩ hã, wa za awa'awi wahâiba na saprĩ za'ra ni, waptu na 're ãdatõmo si'rãmi za'ra mono ne. Danhimnhihãrã hã da te wapari za'ra wi, ni'wam norĩ hã ãsazei'wa norĩ hã dawana 're ãdã'ã za'ra mono hã te za apã ahãiwa'utu, dã'ã ãna oto 're hãimana u'âsi za'ra mono da, ãhâiba tiwi 're si'utõrĩ waihu'u za'ra mono ãna. Tawamhã wa norĩ zama wahâiba ré ré 're ãwanomro mono norĩ hã, wa za duré wahâiba ãtém na saprĩ za'ra ni, za oto wawi 're ãsi'utõrĩ za'ra mono õ na hã. **53** Ti'ai ãma ré hã, wahâiba hã si'utõrĩ pese di. Tane nherẽ, wa za tô niwapsi wahâiba ãtém na saprĩ za'ra ni, za oto wawi 're ãsi'utõrĩ waihu'u za'ra mono õ na hã, ãré 're wahâimana u'âsi za'ra mono da oto, õne u'âsi. **54-55** ãne hã niwa za wama romhãimana za'ra wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ hã duréihã te te ãma ãrob'ui'ééré sirõmo zahuré zéb zarina, te za tô wama ãma uwaimrami za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã, za apã ãwahãiwa'utu za'ra zém na hã. ãne duréihã ãma ãrob'ui'ééré siro hã:

“Re ãdadã'ã za'ra mono zém na, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ãma ai'uté. Te za uprosi pese oto. 'Re ãdadã'ã za'ra mono zé hã, e mahãta tawamhã te te da'ãma ã'ai'uté za'ra zéb da hã. Marĩ õ di oto. Robaba uptabi di. Duré, e mahãta te ãsiptetezé hã tãma 're hãimana oto, te te ãma 're ãda'a'uprosi mono zéb da hã, apa'apa 'wa nhi'oto nhipsari ne hã. Marĩ õ uptabi di oto, tãma hã.”

ãne duréihã ãma ãrob'ui'ééré siro hã te 're hãimana, za dama ãromhãimanazém na hã.

56 E marĩ wa, ma tō aré 're ĩwadââ za'ra mono zé hã siptete na wazada 're hâimana za'ra. Wawasété na 're ĩwanomro mono zéb zarina, ma tō aré tō siptete na wazada 're hâimana za'ra, te te 're ĩwa'a'uprosi mono zéb da hã. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te âma ĩrob'ui'érezéb zarina, 're wanomro wē mono õ wa, ma tō aré te te siwi 're wa'awē'õ pese, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. 57 Tane nherē, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma si, 're wawata u'âsi za'ra wa'aba mono za. E marĩ wa. Ôhõ si, ma tō 're ĩwadââ za'ra mono zém na hã wama âma ai'uté za'ra, Wanhib'apito Zezu Cristuhu si, ĩwē uptabi hã te te wazada ĩmanharízém na hã.

58 ĩsisānawã norĩ, ĩma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, taha wa, te za asiptete u'âsi Cristuhu âma si 're anomro aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono âna. Wanhib'apito ma, 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zé hã taréi õ di. Âne na asina waihu'u za'ra wa'aba wa, te za tãma 're ĩromhuri pese u'âsi za'ra wa'aba mo, asimi'ē na.

Zeruzarē âma ĩsazei'wa norĩ ma, rob'ui'prazé da te dasiwi ĩrã'õtözé wasu'u

16 1 ĩsazei'wa norĩ ma, rob'ui'prazé hã asiwi ĩrã'õtõ aba zéb da na, wa za oto aima âma roti za'ra wa'wa. Darasiza na danhipti'a nho'õmo nhisi âma ĩsazei'wa norĩ, daza'rui mono bâ siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ ma, te tãma ĩroti za'ra zém na, wa za aima roti za'ra wa'wa, duré a norĩ wa'aba zama 'manharĩ za'ra wa'aba da. 2 Dumidu sidâpâsi 're sãmra aba mono da, te za rob'ui'prazé hã 're ĩpo'o u'âsi za'ra wa'aba mo, aihâiba mono bâ wa'aba. Aipawa'â hã syry na 're waibui wa'aba mono wamhã, syry na te za 're ĩpo'o za'ra wa'aba mo. Duré sa'ëtē na 're waibui wa'aba mono wamhã, sa'ëtē na te za duré 're ĩpo'o za'ra wa'aba mo. Atēme ĩwisi aba wapsi, asiwi 'rã'õtõ aba da, asima rosa'rata za'ra wa'aba õ di za. ĩwana ré, te za asiwi 're ĩrã'õtõ u'âsi aba mo dumidu sidâpâsi, ĩzô nomro sirõmo da. 3 Tawamhã atēme âma ĩwisi aba wapsi, asiwi ĩpisutu za'ra wa'aba norĩ hã wa za ĩré satõrĩ za'ra Zeruzarē u, asõprubzéb za'ra wa'aba ré hã, te te siwi âri da. Rob'ui'ééré ré zama, wa za satõrĩ za'ra, wa te ĩwēsãmri za'ra norĩ wasu'u na rob'ui'ééré hã. 4 Tawamhã, áté ĩzama wa za ĩsima rowē, Zeruzarē u ĩmorĩ da hã. Taha wapsi, wa za ĩsiré ĩmorĩ za'ra, asiwi ĩpisutu za'ra wa'aba norĩ siré hã.

Paru hã za datēme ĩmorízém na dama ĩsiwasu'uzé wasu'u

5 Wa tō ĩsima rowairébé, Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, a'â ĩmorĩ da, tame ĩsazei'wa norĩ siré a'â ĩnhamra hutu da. Masédoniza hawip si, wa za oto âma atēme ĩmorĩ 'wa, tamomo. 6 Tawamhã, atēme âma ĩwisi aba wamhã, áté wa za ai'rata ĩhâimana hã za'ra wa'wa. Áté rowa'u'u wahã 're sa'wari mono ré,

wa za a'â ai'rata ãnhamra hâ za'ra wa'wa. Tamep si, te za asiwi ãpawaptob za'ra wa'wa, nimomo ãmorizéb da hã, rowẽ na ãmorĩ da, aihawi za'ra wa'aba. **7** Ama atẽme ãwisi za'ra wa'aba wamhã, ai'rata ãnhamra hutu za'ra wa'aba da, te ãsina roti õ di. Ai'rata ãnhamra hâ za'ra wa'aba da si, wa tô ãsima wẽ. ãne na dâ'âsina, awa'awi ãma atẽme ãwisi aba õ di za. Nimahã na si, wa za ãma atẽme ãmorĩ za'ra wa'wa. Tawapsi, wa za ai'rata ãnhamra hâ za'ra wa'wa, Wanhib'apito te te ãma pisutu pese wapsi.

8 Taha wa, wa za a'â ãme nhamra Épézu ãma, Pêtecoti na bêtã nhisi hã za ãwa ãwaptã'ázéb u, datoi 'manharizéb u. **9** ãnhimiromhuri wẽ'õ'wa norĩ hã ahâ uptabi nherẽ, ma tô 'Re ãhãimana u'âsi mono hã ãnhowa ropese ãma, ãme te tãma 're ãromhuri mono zéb da hã. Taha wa, ãmemhã ãma romhuri ahâ uptabi di za, Zezusihi wasu'uwẽ na te dama 're ãromhuri mono zéb da hã.

10 Duré, Timotiu hã atẽme ãma wisi za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé asiwi sawi wẽ za'ra wa'aba za, sina hâtã'â ãna ai'rata sãmra aba da. Wa hã Wanhib'apito ma, te 're ãromhuri mono ne, te duré taha zama te te tãma 're romhuri. Taha wa, te za asiwi ãsawi pese za'ra wa'wa. **11** Mreme wapu na 're hãimana mono newa, duré taré 're ãhãimana mono newa, asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba õ di za, ãma atẽme wisi za'ra wa'aba wamhã. Te za ãma ana wa'wa, rowẽ na aihawi wa'aba wei morĩ da apã, we ãtẽme wisi su'u da. Taha wa, wa zahadu sô mapari za'ra a'â, ãsiré romhuri'wa norĩ zô zama.

12 Wasisãnawã Aporu hã wa za duré aima ãma wasu'u za'ra wa'wa. Wa tô aré nasi tãma roti u'âsi, wasiré ãsazei'wa norĩ siré ãma atẽme morĩ za'ra wa'aba da, te te asabu za'ra wa'aba da. Tane nherẽ, te te sima rowẽ õ di, ta norĩ siré ãma atẽme ãmorĩ za'ra wa'aba da hã. Marĩ hã tãma hãimana õ wapsi, te za, u, ãma atẽme timorĩ za'ra wa'wa, te te asabu za'ra wa'aba da.

Paru hã roti na za te te oto dama ãrãsutuzém na rowasu'u

13 Asimiza'rese te za asimirosa'rata na 're aihãimana za'ra wa'aba mo. Cristuhu nhimiroti zarina si 're anomro u'âsi aba mono da, te za sada 're asiptete za'ra wa'aba mo. Aihãimana prédup sina te za 're aihãimana za'ra wa'aba mo, asina 're aihâtã'â za'ra wa'aba mono ãna. Asiptete sina te za ãma 're anomro aba mo, tiwi 're aipizari za'ra wa'aba mono ãna. **14** 'Re asimizawi pese za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za uburé marĩ hã dama 're ãmanharĩ wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo.

15-16 Esitépanasihi ãma, wa za oto aipo're pu'u za'ra wa'wa, ãsõrõwa ãma ãsiré 're ãhãimana za'ra mono norĩ ãma zama. Ta norĩ hã ma tô sazei 'rata za'ra, Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma,

're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã. Ta norĩ hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhĩb'a'u'wẽ 're ĩhãimana za'ra mono norĩ hã simi'ẽ na te te 're pawaptob u'âsi za'ra mono da si, ma tô 're si'madâ'â za'ra. ãne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di. Taha wa, ĩsisãnawã norĩ, ta norĩ nhimiroti hã te za 're ĩ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo, ĩsiré norĩ hã simi'ẽ na te te 're ĩromhuri pese za'ra mono norĩ nhimiroti zama.

17-18 Esitépanasi norĩ hã we ĩtẽme sihutu wamhã, ma tô ĩma rowẽ watobro, Potunatu norĩ hã Aca'ituhu me. Wa hã ai'rata 're ĩnhamra aba mono õ wa, wa ai'ãma 're ĩpẽ'ẽzé u'âsi za'ra wa'wa. Tane nherẽ, ta norĩ hã ai'upana wa'aba we ĩtẽme sihutu wa, ma tô sina ĩma rowẽ wazere za'ra, te te sina aima 're ĩrowẽ zani u'âsi za'ra wa'aba mono ne. Ta norĩ hã te za asima 're ĩwasu'u wẽ u'âsi za'ra wa'aba mo.

19 Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ hã te ãma asawi za'ra wa'wa. Atira hã te duré ãma asawi za'ra wa'wa, Prisiraha me. Uburé ĩsõrõwa ãma rowahutu u siré 're ĩsi'rã'õtõ u'âsi mono norĩ zama, te duré ãma asawi za'ra wa'wa. Simisutu, Wanhib'apito ãma oto 're anomro aba mono wa, te ãma asawi za'ra wa'wa. 20 ãme wasisãnawã norĩ 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã te duré uburé ãma asawi za'ra wa'wa.

Duré 're asi'rã'õtõ aba mono wamhã, te za uburé asiré ĩsazei'wa na 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, asõ'utu na asisawi sina 're asitob'rata hãrã za'ra wa'aba mo.

21 Wa hã Paru, ĩsi'uihã na wa za oto aima rob'ui'éré na 'rãsutu za'ra wa'wa, ĩnhĩb'rata na te ãma asawi za'ra wa'aba zéb da hã.

22 Wanhib'apito zawĩ'õ'wa norĩ ma, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã, rowẽ'õ te te tãma 're apisutu mono za.

Wanhib'apito, apã we aimorĩ su'u za.

23 Wanhib'apito Zezusihĩ ma, wa ai'ãma tãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

24 Cristu Zezusihĩ ãma simisutu oto 're wanomro mono wa, wa asawi na ãma 'rãsutu za'ra wa'wa, ĩma asawi uptabi za'ra wa'aba wa.